

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ
Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης

Οικονομικές Καταστάσεις κατά Δ.Π.Χ.Α.

Για τη χρήση

Από 1^η Ιανουαρίου

έως

31^η Δεκεμβρίου 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	7
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	15
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022.....	33
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	34
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	35
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	36
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022.....	37
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	38
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 01.01.2022 - 31.12.2022	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	40
2.1 Βάση παρουσίασης.....	40
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern).....	40
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.....	44
2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	47
2.4.1. Αρχές ενοποίησης.....	47
2.4.2. Μη ελέγχουσες συμμετοχές.....	47
2.4.3. Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου.....	47
2.4.4. Απώλεια ελέγχου.....	48
2.4.5. Συγγενείς εταιρείες	48
2.4.6. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο	48
2.4.7. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις	49
2.4.8. Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.....	49
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων.....	49
2.5.1. Μέθοδος εξαγοράς.....	49
2.5.2. Υπεραξία.....	50
2.5.3. Ενδεχόμενο τίμημα.....	50
2.5.4. Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια	51
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	51
2.7 Χρηματοοικονομικά μέσα με βάση το ΔΠΧΑ 9.....	51
2.7.1 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	51
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος	53
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία	54
2.7.2 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	54
2.7.3 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	55
2.7.4. Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.....	55
2.7.5. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.....	55
2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	57
2.9 Συμψηφισμός.....	58
2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα	58
2.11 Προμήθειες	58
2.12 Ενσώματα πάγια στοιχεία.....	58
2.13 Περιουσιακά στοιχεία από Πλειστηριασμούς / Αποθέματα Ακινήτων	59
2.14 Ακίνητα επενδύσεων.....	60
2.15 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	60

2.15.1. Υπεραξία	60
2.15.2. Λογισμικό	60
2.16 Μισθώσεις	61
2.16.1. Ο Όμιλος ως μισθωτή	61
2.16.4. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής	62
2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	62
2.18 Προβλέψεις	62
2.19 Παροχές προς εργαζομένους	62
2.19.1. Συνταξιοδοτικά προγράμματα	62
2.20 Φόροι εισοδήματος	63
2.21 Συνεταιριστικό κεφάλαιο	64
2.22 Συνδεδεμένα μέρη	65
2.23 Κρατικές επιχορηγήσεις	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	66
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	69
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	111
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	112
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	112
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	113
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	114
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	117
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	118
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	120
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ	121
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	123
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	124
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	125
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	125
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ	127
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΔΑΝΕΙΑ	128
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΕΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	131
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	131
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	131
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	132
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	132
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	133
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	134

Τυχόν διαφορές στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (διακριτικός τίτλος: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ)
	Αγγλ.: COOPERATIVE BANK OF CHANIA Cooperative of Limited Liabilities (διακριτικός τίτλος: COOPERATIVE BANK OF CHANIA)
Νομικό Πλαίσιο	Νόμος 1667/1986, Νόμος 4261/2014, Κοινοτική Οδηγία 575/2013
Άδεια Λειτουργίας ως Πιστωτικό Ίδρυμα	Απόφαση συνεδρίασης 560/18-09-1995 (Θέμα 14) της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος
Αριθμός Καταστημάτων	23 Καταστήματα
Αρ. Γ.Ε.Μ.Η.	123088758000
Ιστοσελίδα	www.chaniabank.gr
Διεύθυνση E-mail	info@chaniabank.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	
Πρόεδρος	Μαρακάκης Μιχαήλ του Εμμανουήλ
Αντιπρόεδρος	Ανδρουλάκης Γεώργιος του Χαραλάμπους
Γραμματέας	Περιβολάκης Αλέξανδρος του Βασιλείου
Ταμίας	Φαραντάκης Γεώργιος του Ιωσήφ
Εκτελεστικό Μέλος	Αποστολάκης Εμμανουήλ του Αποστόλου
Εκτελεστικό Μέλος	Αποστολάκης Σπυρίδων του Νικολάου
Εκτελεστικό Μέλος	Βάμβουκας Αναστάσιος του Δημητρίου
Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Κουλιεράκης Ιωάννης του Ευστράτιου
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Μαλανδράκης Ιωάννης του Ιωάννη
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Μπαουράκης Γεώργιος του Μιχαήλ
Εκτελεστικό Μέλος	Ντοκάκης Δημήτριος του Βασιλείου
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Σπερελάκη Μαρία του Θεοδώρου
Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος	Χιωτάκης Ιωσήφ του Ιωσήφ
Α.Φ.Μ. - Δ.Ο.Υ.	096149662 - Δ.Ο.Υ. ΧΑΝΙΩΝ
Έτος Σύστασης	1993
Διεύθυνση	Ελευθερίου Βενιζέλου 28-32
Τηλέφωνο	28210-25500

Η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση περιλαμβάνει κατά σειρά τις εξής ενότητες:

- ❖ Τη Δήλωση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- ❖ Την Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- ❖ Την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- ❖ Τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου για τη χρήση του 2022
- ❖ Τις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**Δήλωση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου**

Δηλώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της «Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης», καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο και
- Η ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Ταμίας του Δ.Σ.

Μαρακάκης Μιχαήλ

Ανδρουλάκης Γεώργιος

Φαραντάκης Γεώργιος

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Συνεταίρους της

«Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της «**Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων**» (η «Τράπεζα»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2022, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές εξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 2.2 επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που γίνεται αναφορά στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΑ) και στις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να γίνουν, από το 2023, για ενίσχυση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με το υποβληθέν σχέδιο προς την Τράπεζα της Ελλάδος.

Όπως αναφέρεται στην ανωτέρω Σημείωση, τα γεγονότα αυτά μαζί με το θέμα που περιγράφεται στη Σημείωση 22α, υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας που ενδεχομένως θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας και του Ομίλου. Η γνώμη μας δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 22α των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όπου αναλύονται οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Τράπεζας που απορρέουν από τις αγωγές – δικαστικές διενέξεις ορισμένων συνεταιρίων κατά της Τράπεζας σχετικά με τις Συμβάσεις ειδικού λογαριασμού «Αποδίδω». Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά. Εκτός από το θέμα που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσης μας “Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση δραστηριότητας”, έχουμε διαπιστώσει ότι τα θέματα που περιγράφονται κατωτέρω είναι τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου που πρέπει να γνωστοποιούνται στην έκθεσή μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε
<p>1. Προβλέψεις για απομειώσεις Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9</p>	
<p>Λόγω της σημαντικότητας του μεγέθους των δανείων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, της πολυπλοκότητας του υπολογισμού απομείωσης των δανείων και του σημαντικού βαθμού κρίσης επί αυτών καθώς και των παραδοχών-εκτιμήσεων της διοίκησης που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό και βάσει του ΔΠΧΑ 9 που εφαρμόζει η Τράπεζα, θεωρήσαμε ότι η απομείωση των δανείων από πελάτες αποτελεί ένα σημαντικό θέμα ελέγχου για την Τράπεζα και τον Όμιλο στην τρέχουσα χρήση.</p> <p>Τα δάνεια και οι άλλες απαιτήσεις κατά πελατών της Τράπεζας και του Ομίλου ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 σε € 381,4 εκατ. και € 343,3 εκατ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με € 386,7 εκατ. και € 352,3 εκατ. για την Τράπεζα και τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, μετά από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης ποσού € 101,6 εκατ. περίπου για την Τράπεζα και τον Όμιλο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, σε σύγκριση με € 100 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021.</p> <p>Η Τράπεζα και ο Όμιλος σχηματίζουν πρόβλεψη απομείωσης των δανείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9</p>	<p>Βάσει της αξιολόγησης των ελεγκτικών κινδύνων, εξετάσαμε τις μεθοδολογίες, τις πολιτικές και τις κρίσεις/παραδοχές που υιοθέτησε η Διοίκηση για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών αναφορικά με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.</p> <p>Μεταξύ άλλων, για το σημαντικό αυτό θέμα ελέγχου, πραγματοποιήσαμε τις παρακάτω διαδικασίες ελέγχου:</p> <p>Αξιολογήσαμε το εύλογο των παραδοχών και των αποφάσεων που πήρε η Διοίκηση για την ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη καταλληλότητα της ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην αναπόσβεστη αξία κτήσης, καθώς και τη συνέπεια της μεθοδολογίας κατάταξης των ανοιγμάτων στα προβλεπόμενα βάσει του προτύπου στάδια.</p> <p>Αξιολογήσαμε τα εξής ακόλουθα στοιχεία: <u>Δάνεια που αξιολογούνται σε ατομική βάση</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις

για πραγματοποιηθείσες ζημιές τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση.

Οι σημαντικότερες κρίσεις που ασκούνται είναι:

- Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις και κρίσεις για την ορθή κατάταξη των δανείων και τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η επιμέτρηση τους, για τον προσδιορισμό αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, για τα μακροοικονομικά κριτήρια και τον σωστό σχεδιασμό των μαθηματικών τύπων και δεδομένων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που επιλέγονται από τη Διοίκηση, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων, παραδοχές/παράμετροι, τα μακροοικονομικά κριτήρια, οι υφιστάμενες συνθήκες και το περιβάλλον που απορρέει από την κρίση της πανδημίας (COVID-19) και το εύρος των πολλαπλών οικονομικών σεναρίων που πραγματοποιούνται για τον προσδιορισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών που χρησιμοποιούνται για τα δάνεια τα οποία αξιολογούνται σε ατομική βάση.
- Οι μεθοδολογίες και οι πολιτικές που υιοθετούνται από τη Διοίκηση, τα μοντέλα για την επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου μέσω παραγόντων πιστωτικού κινδύνου, όπως η ζημία σε περίπτωση αθέτησης, η πιθανότητα αθέτησης και το άνοιγμα σε αθέτηση καθώς και τα μακροοικονομικά κριτήρια σε συνδυασμό με το εύρος των πολλαπλών οικονομικών σεναρίων που εφαρμόζονται για τον υπολογισμό του ποσού της απομείωσης που διενεργείται σε συλλογική βάση, λαμβάνοντας υπόψη την ομαδοποίηση σε ομοειδείς πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων της πιθανότητας αθέτησης, της ζημιάς κατά την αθέτηση και της χρονικής περιόδου μεταξύ της εμφάνισης ενός συγκεκριμένου ζημιολογίου γεγονός και της ημερομηνίας που αυτό καθίσταται γνωστό.

Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές και πολιτικές για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων, τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και την επισκόπηση της απομείωσης, στις Σημειώσεις 2.7, 4.3, 4.4 και 10

σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.

- Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας και της πολιτικής υπολογισμού προβλέψεων που έχει επιλέξει η Διοίκηση.
- Ελέγξαμε και αξιολογήσαμε, βάσει δείγματος εξυπηρετούμενων δανείων, την πληρότητα του χαρακτηρισμού των δανείων που εμφανίζουν ενδείξεις απομείωσης αξιολογώντας τις με βάση τα προβλεπόμενα που ορίζει το ΔΠΧΑ 9, εξετάζοντας παράλληλα τις παραμέτρους που ενέχουν αβεβαιότητα, την καταλληλότητα των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν σε σχέση με την αξία των εξασφαλίσεων, τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και την περίοδο αποκατάστασης.
- Επαναυπολογίσαμε τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές, συγκρίνοντας τα αποτελέσματα όπως αυτά προσδιορίστηκαν από τη Διοίκηση και διερευνήσαμε τυχόν διαφορές.
- Αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των γνωστοποιήσεων βάσει των σχετικών λογιστικών προτύπων.

Δάνεια που αξιολογούνται σε συλλογική βάση:

- Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχό μας, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν εξετάζοντας την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης, συμφωνώντας τα στοιχεία αυτά με τα συστήματα από τα οποία προήλθαν.
- Αξιολογήσαμε την πολιτική, μεθοδολογία υπολογισμού προβλέψεων και το εύλογο της μεθοδολογίας του μοντέλου απομείωσης καθώς και των κύριων κρίσεων που υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση στα μοντέλα για να προσδιοριστούν οι παράμετροι πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Ελέγξαμε σε δειγματοληπτική βάση τις κυριότερες παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν για υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης, της ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης και του ανοίγματος σε αθέτηση προκειμένου για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου στο τέλος της χρήσης.

<p>των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Αξιολογήσαμε το εύλογο της μεθοδολογίας του μοντέλου απομείωσης που εφάρμοσε η Διοίκηση και των κύριων κρίσεων που υιοθετήθηκαν στα μοντέλα για να προσδιοριστούν οι παράμετροι πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
--	--

2. Ανακτησιμότητα Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης (ΑΦΑ)	
<p>Οι «ΑΦΑ» της Τράπεζας και του Ομίλου ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 σε € 20,1 εκατ. και € 20,2 εκατ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με € 23,2 εκατ. και € 23,3 εκατ. αντίστοιχα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021.</p> <p>Για την Τράπεζα (και σε επίπεδο Ομίλου) οι προσωρινές διαφορές αφορούν στο μεγαλύτερο μέρος (ποσό € 27 εκατ. περίπου) τις ζημιές που προκύπτουν από προβλέψεις απομείωσης πιστωτικού κινδύνου καθώς και ποσού € 1,9εκατ. περίπου «ΑΦΑ» που σχετίζεται με την αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά της παρ. 3 του Άρθρου 27 του Ν.4172/2013 (από διαγραφές δανείων). Οι εν λόγω «ΑΦΑ» δεν βασίζονται απαραίτητα σε μελλοντική κερδοφορία εφόσον μέρος αυτών ποσού €18,2 εκατ., περίπου σχετίζεται με το ειδικό φορολογικό πλαίσιο του Άρθρου 27^Α του Ν.4172/2013 όπου η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις «ΑΦΑ» επί των συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (βλέπε Σημείωση 18).</p> <p>Κατά συνέπεια η επιμέτρηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς εξαρτάται από την κρίση και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη δυνατότητα της Τράπεζας και του Ομίλου να παράγει μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, την αξιολόγηση του ιστορικού φορολογικών ζημιών αλλά και του ειδικού φορολογικού πλαισίου των Άρθρων 27 και 27^Α του Ν.4172/2013 οι οποίες ενδέχεται να μην είναι κατάλληλες υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις ενώ το επιχειρηματικό πλάνο της Τράπεζας και του Ομίλου ενδέχεται να επηρεαστεί από τους</p>	<p>Για την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των «ΑΦΑ» της Τράπεζας και του Ομίλου και με βάση την εκτίμησή μας για τους ελεγκτικούς κινδύνους που αφορούν το συγκεκριμένο θέμα, εξετάσαμε τις παραδοχές και τις μεθόδους που εφαρμόζει η Τράπεζα και ο Όμιλος για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των «ΑΦΑ» καθώς και τις παραδοχές της για την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.</p> <p>Οι διαδικασίες αξιολόγησης περιελάμβαναν κυρίως την:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξέταση του επιχειρηματικού και χρηματοδοτικού πλάνου της Τράπεζας, την Στρατηγική αποεπένδυσης μέρους των θυγατρικών της και του εύλογου των σημαντικών παραδοχών και προσδοκιών της Διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη της Τράπεζας και την επίδρασή τους στο υπόλοιπο των «ΑΦΑ», την ιστορικότητα των φορολογικών κερδών της Τράπεζας και του Ομίλου, τα προϋπολογιστικά στοιχεία και τους υπολογισμούς που συνοδεύουν τις προβλέψεις του επιχειρηματικού και χρηματοδοτικού πλάνου της Τράπεζας και του Ομίλου Αξιολογήσαμε τις ανωτέρω παραδοχές και προσδοκίες της Τράπεζας και του Ομίλου με βάση τις δικές μας εκτιμήσεις και γνώσεις για την Τράπεζα, τον Όμιλο και τον κλάδο ευρύτερα Αξιολόγηση των εκτιμήσεων της Διοίκησης για τις πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική Νομοθεσία και των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του

<p>κινδύνους του μακροοικονομικού και τραπεζικού περιβάλλοντος αλλά και την αβεβαιότητα της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της Τράπεζας, όπως αναφέρουμε και στην Έκθεσή μας. Η Διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις παραδοχές και σημαντικές λογιστικές της εκτιμήσεις για τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις Σημειώσεις 4.13.3 και 18 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.</p>	<p>ύψους των «ΑΦΑ» σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 27^Α του Ν.4172/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολόγηση της επάρκειας και καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων για τις «ΑΦΑ» στις εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις <p>Με βάση τις ανωτέρω διαδικασίες, θεωρήσαμε ότι οι κρίσεις και οι παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ήταν εύλογες.</p>
---	---

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιαδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδεις σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους,

γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Τράπεζας και των θυγατρικών της.

Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2022.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα και τον Όμιλο και το περιβάλλον αυτού, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της εταιρείες, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 28 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διορίστηκα για πρώτη φορά ως Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής της Τράπεζας με την από 18/06/2006 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων. Η χρήση που έληξε την 31/12/2022 αποτελεί την τέταρτη συνεχόμενη χρήση για την οποία ενεργώ ως τακτικός ελεγκτής με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων της Τράπεζας.

Αθήνα, 19.06.2023

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΑΚΗΣ

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 11501

ΑΡΕΧ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 202

Λεωφόρος Συγγρού 203, ΤΚ 17121

Αθήνα

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης χρήσεως 2022.

Η παρακάτω ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά την χρήση του 2022 (01.01.2022 έως 31.12.2022). Η Έκθεση είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις άρθρων 150 έως 153 του Ν. 4548/18. Η παρούσα έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές, αναγκαίες κατά το νόμο, πληροφορίες για την Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (εφεξής, η «Τράπεζα») και τον Όμιλο.

Η Έκθεση περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά τη χρήση 2022, μαζί με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου και τα λοιπά απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία και δηλώσεις.

Εξελίξεις στον Διεθνή και Ευρωπαϊκό Χώρο

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία προκάλεσε σοβαρές οικονομικές συνέπειες παγκοσμίως, κυρίως μέσω της πρωτοφανούς ανόδου των τιμών της ενέργειας και της υψηλής αβεβαιότητας σχετικά με τη διάρκεια της κρίσης αυτής. Παρ' όλα αυτά, η οικονομική δραστηριότητα διεθνώς συνέχισε να επιδεικνύει ανθεκτικότητα.

Η παγκόσμια οικονομία, μετά τους ισχυρούς ρυθμούς ανάκαμψης που καταγράφηκαν το 2021, επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2022. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ (Ιανουάριος 2023), ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί το 2022 σε 3,4% από 6,2% το 2021.

Οι διεθνείς τιμές των βασικών εμπορευμάτων, κυρίως του φυσικού αερίου, εκτοξεύθηκαν σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, πρωτίστως εξαιτίας των επιπτώσεων του πολέμου και δευτερευόντως λόγω των συνεχιζόμενων προβλημάτων στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Η γεωπολιτική αβεβαιότητα, η μείωση των ρωσικών εξαγωγών υδρογονανθράκων στην Ευρώπη, οι κυρώσεις της ΕΕ και των ΗΠΑ στις εισαγωγές πετρελαίου από τη Ρωσία, καθώς και η ισχυρή ζήτηση φυσικού αερίου οδήγησαν σε κατακόρυφη αύξηση των τιμών της ενέργειας.

Το διεθνές εμπόριο επιβραδύνθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2022. Ειδικότερα, πλήγμα στις διεθνείς εμπορευματικές ροές προκάλεσαν: α) η αύξηση των διεθνών τιμών των βασικών εμπορευμάτων, β) η απότομη επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας, η οποία διατάραξε τη μεταποίηση και τις εξαγωγές και συντήρησε τα προβλήματα στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, και γ) η επιδείνωση των όρων εμπορίου σε πολλές οικονομίες, λόγω της ανατίμησης του δολαρίου ΗΠΑ.

Ο πληθωρισμός διεθνώς κατέγραψε εντυπωσιακή αύξηση το 2022 και αποδείχθηκε υψηλότερος και πιο παρατεταμένος έναντι των αρχικών προβλέψεων. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ο πληθωρισμός σε παγκόσμιο επίπεδο εκτιμάται ότι αυξήθηκε απότομα σε 8,8% το 2022 από 4,7% το 2021, ενώ στις προηγμένες οικονομίες έφθασε στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 40 ετών.

Η νομισματική πολιτική το 2022 κατέγραψε έναν από τους πιο απότομους γύρους αυστηροποίησης σε πολλές οικονομίες διεθνώς, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο πολύ υψηλός, επίμονος και εκτεταμένος (σε αγαθά και υπηρεσίες) πληθωρισμός. Ο ρυθμός και το μέγεθος της αύξησης των βασικών επιτοκίων, καθώς και οι αποφάσεις για περιορισμό των μέτρων ποσοτικής χαλάρωσης διέφεραν μεταξύ των οικονομιών ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες προσφοράς και ζήτησης. Οι αυξήσεις επιτοκίων από τις κεντρικές τράπεζες μεγάλων οικονομιών εντός του 2022 ήταν έντονες, με στόχο τη συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων.

Παράλληλα, η δημοσιονομική πολιτική αντιμετώπισε σημαντικές προκλήσεις το 2022, στοχεύοντας αφενός στη μείωση των ελλειμμάτων και τη διαφύλαξη της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους μετά την πανδημία και αφετέρου στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης. Οι κυβερνήσεις υιοθέτησαν προσωρινά δημοσιονομικά μέτρα με σημαντικό δημοσιονομικό κόστος για να μετριάσουν τις επιπτώσεις της πληθωριστικής διαταραχής στα εισοδήματα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Το παγκόσμιο δημόσιο χρέος εκτιμάται ότι μειώθηκε σημαντικά στο 91% του παγκόσμιου ΑΕΠ το 2022, λόγω της μείωσης των ελλειμμάτων, της οικονομικής ανάκαμψης και του πληθωρισμού, ωστόσο συνεχίζει να βρίσκεται κατά 7,5 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τα προ της πανδημίας επίπεδα.

Οι τρέχουσες προβλέψεις για την παγκόσμια οικονομία περιβάλλονται από υψηλή αβεβαιότητα και οι κίνδυνοι παραμένουν αυξημένοι:

- Μια πιθανή κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων ή του πολέμου στην Ουκρανία ενδέχεται να προκαλέσει διατήρηση του πληθωρισμού και των διεθνών τιμών ενέργειας σε υψηλά επίπεδα για μεγαλύτερο διάστημα. Κατ' επέκταση, ο κίνδυνος στασιμοπληθωρισμού είναι ιδιαίτερα αυξημένος στην Ευρώπη, που είναι μεγάλος καθαρός εισαγωγέας ενέργειας και έχει υποστεί σοβαρό πλήγμα από τη δυσμενή γι' αυτήν μεταβολή των όρων εμπορίου.
- Μια επιδείνωση των τάσεων γεωπολιτικού κατακερματισμού οι οποίες παρατηρούνται στο διεθνές εμπόριο θα οδηγήσει σε οπισθοδρόμηση της οικονομικής παγκοσμιοποίησης, επιδείνωση των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης και αύξηση των τιμών.
- Περαιτέρω διαταράξεις στις διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες και την ενεργειακή επάρκεια θα δημιουργήσουν την ανάγκη για περιφερειακές λύσεις, θέτοντας ζητήματα στρατηγικής αυτονομίας και επιτείνοντας την αβεβαιότητα για τη δυναμική του διεθνούς εμπορίου.
- Μια απότομη ή γενικευμένη επανεκτίμηση των χρηματοπιστωτικών κινδύνων ενδέχεται να προκαλέσει αναζωπύρωση των κινδύνων δημοσιονομικής βιωσιμότητας και μια νέα κρίση χρέους, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Στην Ζώνη του Ευρώ, η οικονομική δραστηριότητα το 2022 αποδείχθηκε πιο ανθεκτική από όσο αρχικά αναμενόταν, παρά τις επιπτώσεις του πολέμου. Οι προοπτικές της οικονομίας της ευρωζώνης χειροτέρευαν κατά τη διάρκεια του έτους, εν μέσω αυξημένης γεωπολιτικής αβεβαιότητας, των προβλημάτων στις εφοδιαστικές αλυσίδες και των ιστορικά υψηλών διεθνών τιμών της ενέργειας, οι οποίες εξασθένισαν το οικονομικό κλίμα και εκτόξευσαν τον πληθωρισμό.

Η συρρίκνωση των πραγματικών εισοδημάτων επηρέασε αρνητικά τις προοπτικές της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων. Εντούτοις, τα κράτη-μέλη έλαβαν έκτακτα δημοσιονομικά μέτρα για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων έναντι της αύξησης του ενεργειακού κόστους. Οι δέσμες μέτρων δημοσιονομικής στήριξης, σε συνδυασμό με την ανάκαμψη του τομέα των υπηρεσιών, καθώς και τη δυναμική της αγοράς εργασίας, περιόρισαν τον οικονομικό αντίκτυπο της πληθωριστικής διαταραχής.

Παράλληλα, η υιοθέτηση μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας από τα κράτη-μέλη και ο ήπιος χειμώνας στα τέλη του έτους μείωσαν τον κίνδυνο για σημαντικές ελλείψεις στον ενεργειακό τομέα και συνεπώς για ύφεση. Επίσης, τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής και τα κονδύλια του NGEU στήριξαν την οικονομική δραστηριότητα και τις προοπτικές της απασχόλησης στην ευρωζώνη.

Έτσι, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στην ευρωζώνη το 2022 επιβραδύνθηκε σε 3,5%, από 5,4% το 2021.

Παρά την κατακόρυφη αύξηση του επιπέδου των τιμών κατά τη διάρκεια του 2022 και την πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα το Σεπτέμβριο του 2022 οι πληθωριστικές πιέσεις και η άνοδος των επιτοκίων δανεισμού επιβράδυναν σταδιακά την καταναλωτική δαπάνη. Η ιδιωτική κατανάλωση άρχισε να ανακάμπτει, αν και με χαμηλότερους ρυθμούς, στηριζόμενη από την ανθεκτικότητα της αγοράς εργασίας και τα μέτρα πολιτικής.

Κατά τη διάρκεια του 2022 ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε απότομα στην ευρωζώνη και ανήλθε σε ιστορικά υψηλά επίπεδα. Σε μέσα επίπεδα έτους, ο πληθωρισμός στην ευρωζώνη, ήταν 8,4% το 2022, έναντι 2,6% το 2021.

Οι εντεινόμενες πληθωριστικές πιέσεις στη ζώνη του ευρώ προκάλεσαν μεταστροφή της κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Αρχικά ο πληθωρισμός αναμενόταν να αποκλιμακωθεί στη διάρκεια του 2022, καθώς θεωρήθηκε ότι η ανοδική πορεία των τιμών οφειλόταν στην επίδραση παροδικών παραγόντων συνυφασμένων με την έξοδο από την πανδημία. Καθώς οι αυξήσεις των τιμών της ενέργειας ήταν μεγάλες και απροσδόκητες, είχε γίνει πλέον σαφές ότι ο πόλεμος θα έχει ουσιώδη επίπτωση στην οικονομική δραστηριότητα και τον πληθωρισμό. Από τον Ιούλιο του 2022 και έπειτα, η ΕΚΤ προέβη σε διαδοχικές αυξήσεις των βασικών επιτοκίων, τερματίζοντας μια οκταετή περίοδο αρνητικών επιτοκίων και σημειώνοντας την πιο απότομη μεταστροφή της κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής που έχει καταγραφεί ποτέ. Σωρευτικά, η ΕΚΤ αύξησε τα βασικά επιτόκια και 250 μονάδες βάσης το 2022 (σε διαδοχικές συνεδριάσεις τον Ιούλιο, Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Δεκέμβριο του 2022) και επιπλέον κατά 100 μονάδες βάσης στις αρχές του 2023 (συνεδριάσεις Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2023). Στο τέλος του Μαρτίου 2023 το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων διαμορφώθηκαν σε 3,50%, 3,75% και 3,00% αντίστοιχα.

Παράλληλα με τις αυξήσεις των επιτοκίων, η ΕΚΤ υιοθέτησε και άλλα μέτρα, με στόχο την περαιτέρω ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής, τον περιορισμό της υπερβάλλουσας ρευστότητας και τη μείωση της προσφοράς χρήματος, καθώς και την αντιμετώπιση τυχόν νέου κατακερματισμού στις αγορές και τη διασφάλιση της ομαλής μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Η αγορά εργασίας στην ευρωζώνη παρέμεινε ανθεκτική το 2022, αντικατοπτρίζοντας την τάση διατήρησης του πλεονάζοντος προσωπικού, εν μέσω ελλείψεων σε εργατικό δυναμικό. Η συνολική απασχόληση αυξήθηκε κατά 2,2% το 2022, έναντι 1,4% το 2021. Παράλληλα, η ανεργία ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού μειώθηκε στο 6,7% στο σύνολο του έτους (από 7,7% το 2021). Το ποσοστό ανεργίας στα επιμέρους κράτη-μέλη, κυμάνθηκε από 3,0% στη Γερμανία έως 13,0% στην Ισπανία και 11,6% στην Ελλάδα (Δεκέμβριος 2022).

Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές της οικονομίας της ευρωζώνης παραμένουν σημαντικοί και εξακολουθούν να εξαρτώνται κυρίως από τις γεωπολιτικές εξελίξεις και τη μεταβλητότητα στις διεθνείς τιμές της ενέργειας:

- Ο κίνδυνος διακοπής του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης παραμένει αυξημένος, εάν ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας παραταθεί ή κλιμακωθεί, καθώς και εάν συνδυαστεί με μεγαλύτερη ζήτηση ενέργειας εκ μέρους της Κίνας.
- Ο κίνδυνος έντονων αναταράξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές με πιθανές δευτερογενείς επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη εντάθηκε το Μάρτιο του 2023 εν μέσω της κατάρρευσης της Silicon Valley Bank στις ΗΠΑ και της διάσωσης της Credit Suisse στην Ελβετία. Μια πιο απότομη της αναμενόμενης επιδείνωση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών μπορεί να έχει δυσμενείς επιδράσεις στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, αλλά και στη δυναμική του δημόσιου χρέους σε πολλά κράτη-μέλη.
- Μια πιθανή απότομη διόρθωση των τιμών στις αγορές ακινήτων, εν μέσω αυξανόμενων επιτοκίων δανεισμού, θα περιορίσει περαιτέρω την εγχώρια ζήτηση.
- Τέλος, η διατήρηση πληθωριστικών πιέσεων για μεγαλύτερο του αναμενόμενου χρονικό διάστημα, εξαιτίας πιθανών δευτερογενών επιδράσεων στους μισθούς ή νέων αυξήσεων στις τιμές της ενέργειας, θα ενισχύσει τον κίνδυνο διαμόρφωσης υψηλότερων πληθωριστικών προσδοκιών και πιο επίμονων αυξήσεων στον πυρήνα του πληθωρισμού.

Στον αντίποδα, η ταχύτερη της αναμενόμενης αποκλιμάκωση του πληθωρισμού λόγω της αποτελεσματικής νομισματικής πολιτικής και η μεγαλύτερη ανθεκτικότητα της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, χάρη στην αξιοποίηση του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε χαμηλότερο πληθωρισμό και υψηλότερη ανάπτυξη.

Εξελίξεις στον Ελληνικό Χώρο

Το 2022 η ελληνική οικονομία, παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον, συνέχισε να αναπτύσσεται με υψηλό ρυθμό. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5,9% και ξεπέρασε τα προ πανδημίας επίπεδα έναντι 8,4% το 2021, χάρη κυρίως στην αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, καθώς και στη μεγάλη άνοδο του τουρισμού. Στη θετική επίδοση της οικονομίας συνέβαλαν και τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης για την ανάσχεση των επιπτώσεων της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις.

Η ιδιωτική κατανάλωση αποτέλεσε τη βασική συνιστώσα της ανάπτυξης, καταγράφοντας ισχυρό ρυθμό ανόδου το 2022 (+7,8%), παρά τη μείωση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών λόγω των έντονων πληθωριστικών πιέσεων. Παράγοντες οι οποίοι στήριξαν την κατανάλωση ήταν η αναβληθείσα ζήτηση, η χρήση των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών που είχαν συσσωρευθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας και τα δημοσιονομικά μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης,

Θετική συμβολή στο ρυθμό ανάπτυξης είχε και η αύξηση των εξαγωγών υπηρεσιών, χάρη στις επιδόσεις του τουριστικού τομέα, ο οποίος ανέκαμψε ταχύτερα στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες. Ειδικότερα, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις το 2022 έφθασαν σχεδόν στο επίπεδο του 2019, στηρίζοντας κατ'επέκταση τα εισοδήματα και την κατανάλωση. Οι επενδύσεις επίσης συνέβαλαν θετικά στην ανάπτυξη, υποστηριζόμενες από την ενίσχυση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, την αξιοποίηση των πόρων του NGEU και τη θετική πορεία των ξένων άμεσων επενδύσεων. Αντίθετα, η άνοδος των εισαγωγών, σε μεγάλο βαθμό λόγω της σημαντικής αύξησης των τιμών των εισαγόμενων ενεργειακών προϊόντων, καθώς και της αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής, της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, συνέβαλε αρνητικά στη μεταβολή του ΑΕΠ.

Ο γενικός πληθωρισμός επιταχύνθηκε ιδιαίτερα έντονα το 2022 λόγω της μεγάλης ανόδου των διεθνών τιμών της ενέργειας, μειώνοντας το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών και υπονομεύοντας τις προοπτικές της οικονομίας. Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) αυξήθηκε κατά 9,3% το 2022 (από 0,6% το 2021), καταγράφοντας διαρκώς υψηλότερους ετήσιους ρυθμούς μέχρι το Σεπτέμβριο, που ξεπερνούσαν κάθε προηγούμενο ιστορικό μέγιστο από συστάσεώς του. Η αύξηση του εν λόγω δείκτη αντανακλά τις πολύ υψηλές τιμές της ενέργειας και των ειδών διατροφής.

Η αγορά εργασίας βελτιώθηκε περαιτέρω στη διάρκεια του 2022, παρά την επιβράδυνση της συνολικής απασχόλησης που καταγράφηκε το δεύτερο εξάμηνο του έτους, λόγω της υποχώρησης του ρυθμού ανόδου της οικονομικής

δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 5,4% το 2022, έναντι 1,4% το 2021. Αντίστοιχα, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 11,6% από 14,7% το 2021, ενώ σημαντική μείωση σημειώθηκε στο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας και στο ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 20-29 ετών.

Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας συνέχισε να βελτιώνεται το 2022, σε ένα διεθνές περιβάλλον πολύ υψηλών ρυθμών ανόδου των τιμών και του ονομαστικού κόστους εργασίας. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι η ανταγωνιστικότητα συνέχισε να βελτιώνεται κυρίως ως προς το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, καθώς η αύξηση του μέσου μισθού ήταν συγκριτικά μικρότερη στην Ελλάδα από ό,τι στους κυριότερους εμπορικούς εταίρους της χώρας, αντανακλώντας και τις πρόσφατες εξελίξεις στον κατώτατο μισθό.

Η Ελλάδα πέτυχε μια από τις μεγαλύτερες δημοσιονομικές προσαρμογές στην Ευρώπη και κατέγραψε σωρευτικά τη μεγαλύτερη αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους, το οποίο επέστρεψε σε επίπεδα κάτω από τα προ πανδημίας. Για το 2022 εκτιμάται ότι η συρρίκνωση του πρωτογενούς ελλείμματος θα είναι μεγαλύτερη από την αρχικά προβλεπόμενη, λόγω της υποεκτέλεσης των πρωτογενών δαπανών έναντι του ετήσιου στόχου και της καλύτερης απόδοσης των φορολογικών εσόδων. Σύμφωνα με την πρόβλεψη της Τράπεζας της Ελλάδος, το 2022 το πρωτογενές έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα μειωθεί σε 1% του ΑΕΠ έναντι 5% το 2021 και 6,9% το 2020 και το χρέος σε 171,4% του ΑΕΠ έναντι 194,5% το 2021.

Η ελληνική οικονομία, παρόλο που αντιμετωπίζει αρκετές και σημαντικές προκλήσεις, έχει καταφέρει να σημειώσει σημαντική πρόοδο μετά τη μεγάλη κρίση χρέους της προηγούμενης δεκαετίας και βρίσκεται σε θετική τροχιά, παρουσιάζει υψηλή ανθεκτικότητα, ενώ παράλληλα ενισχύθηκε και η αξιοπιστία της οικονομικής πολιτικής. Τα επόμενα χρόνια, η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπεται ότι θα συντείνει στην περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεων και στη διατήρηση και δημιουργία νέων και καλύτερα αμειβόμενων θέσεων εργασίας. Ταυτόχρονα, η βιωσιμότητα του ελληνικού δημόσιου χρέους δεν υπονομεύεται από το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Απαραίτητες προϋποθέσεις όμως είναι να παραμείνουν σε ισχύ τα στοχευμένα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης, να διαφυλαχθεί η δημοσιονομική αξιοπιστία και σταθερότητα και να αξιοποιηθούν οι ευρωπαϊκοί πόροι. Η αξιόπιστη οικονομική πολιτική θα συμβάλει στην ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας κατά το τρέχον έτος, με πολλαπλασιαστικές θετικές επιδράσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Έτσι, η Ελλάδα έχει την ιστορική ευκαιρία να ολοκληρώσει το μετασχηματισμό της οικονομίας της, καθιστώντας την πιο ανθεκτική έναντι μελλοντικών κρίσεων και συγκλίνοντας προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Παρά την πρόοδο σε πολλούς τομείς, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να έχει χρονίζοντα διαρθρωτικά προβλήματα, που την καθιστούν περισσότερο ευάλωτη σε πιθανές νέες διαταραχές σε σχέση με άλλες χώρες. Παραδείγματα τέτοιων εγγενών αδυναμιών αποτελούν:

- Οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης.
- Η γραφειοκρατία και η αναποτελεσματικότητα που εξακολουθεί να υπάρχει σε ορισμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης.
- Η υστέρηση σε ορισμένες βασικές υποδομές.
- Οι καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του εθνικού κτηματολογίου.
- Η ανεπαρκής καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.
- Ορισμένα κενά στο λεγόμενο "τρίγωνο της γνώσης" (παιδεία – έρευνα – καινοτομία).
- Οι οιοinei ολιγοπωλιακές συνθήκες σε συγκεκριμένες αγορές αγαθών και υπηρεσιών.
- το ποσοστό ανεργίας, το οποίο παραμένει σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το μέσο όρο της ευρωζώνης (ιδιαίτερα στις πιο ευάλωτες ομάδες, όπως στους νέους και τις γυναίκες).

Σημαντικό πρόβλημα παραμένει και η αναντιστοιχία μεταξύ ζητούμενων και προσφερόμενων θέσεων εργασίας, καθώς ορισμένες επιχειρήσεις δυσκολεύονται να βρουν κατάλληλους εργαζομένους, διότι αυτοί είτε δεν έχουν τα απαιτούμενα προσόντα είτε έχουν στραφεί σε άλλους κλάδους με καλύτερες προοπτικές απασχόλησης.

Τέλος, το ΑΕΠ της χώρας εξακολουθεί να υπολείπεται των επιπέδων του 2008, ενώ το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ παραμένει το υψηλότερο της ευρωζώνης.

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, σε μια περίοδο διαδοχικών κρίσεων και αυξημένης αβεβαιότητας, θα ήταν η απώλεια της αξιοπιστίας της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής, που τόσο δύσκολα έχει ανακτηθεί, και η επιστροφή σε κακές πρακτικές του παρελθόντος όπως η διακοπή ή/και αντιστροφή μεταρρυθμιστικών προσπαθειών.

Η διατήρηση ικανοποιητικού ρυθμού ανάπτυξης το επόμενο διάστημα αποτελεί την κυριότερη πρόκληση που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελληνική οικονομία. Αναλυτικότερα, κινδύνους για το ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας αποτελούν:

- Η επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος λόγω δυσμενών γεωπολιτικών εξελίξεων.
- Ο υψηλότερος και πιο επίμονος πληθωρισμός.
- Ο χαμηλότερος του αναμενόμενου ρυθμός απορρόφησης των κονδυλίων του NGEU.

- Η διακοπή της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων ή η αντιστροφή παλαιότερων μεταρρυθμιστικών αλλαγών, με αρνητικές επιπτώσεις στην ενίσχυση της παραγωγικότητας της οικονομίας και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.
- Η εμφάνιση μιας νέας γενιάς μη εξυπηρετούμενων δανείων, λόγω της αύξησης των επιτοκίων και της ενεργειακής κρίσης, μετά τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων κρατικής στήριξης.

Στον αντίποδα, ανοδικά στο ρυθμό ανάπτυξης θα μπορούσαν να επιδράσουν μια ενδεχόμενη ταχύτερη αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και οι καλύτερες από τις αναμενόμενες επιδόσεις του τουρισμού.

Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα

Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκε μια εκτεταμένη αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα. Οι τράπεζες έχουν εξυγιάνει σε μεγάλο βαθμό τους ισολογισμούς τους, αντιμετωπίζοντας το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων με τη χρήση κυρίως του προγράμματος "Ηρακλής". Οι συνθήκες ρευστότητας έχουν βελτιωθεί με την αύξηση των καταθέσεων και τη σταθερή πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίων. Παράλληλα, οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας διατηρούνται σε ικανοποιητικό επίπεδο, άνω του ελάχιστου εποπτικού ορίου. Επιπλέον, η επιστροφή των τραπεζών σε κερδοφορία κατά το έτος 2022 είναι αξιοσημείωτη εξέλιξη, διότι μεταξύ άλλων ενισχύει τις πιθανότητες για την έναρξη ενός κύκλου ενίσχυσης της κεφαλαιακής βάσης των τραπεζών και χρηματοδότησης υγιών επιχειρηματικών σχεδίων. Συνολικά, τα μεγέθη καταδεικνύουν ότι ο ελληνικός τραπεζικός τομέας είναι σήμερα σε καλύτερη θέση σε σχέση με το παρελθόν ώστε να απορροφήσει τους κλυδωνισμούς από τις διεθνείς αγορές που παρατηρούνται τελευταία, σε συνδυασμό πάντα με τη στήριξη που λαμβάνει από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).

Η τραπεζική χρηματοδότηση προς τον ιδιωτικό τομέα κατέγραψε αξιοσημείωτη επιτάχυνση το 2022, παραμένοντας σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η σημαντική άνοδος της οικονομικής δραστηριότητας και η αύξηση του πληθωρισμού, η οποία διόγκωσε τις ανάγκες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων λόγω του αυξημένου κόστους των πρώτων υλών και της ενέργειας, τροφοδότησαν τη ζήτηση τραπεζικών δανείων. Παράλληλα, η απόσυρση των μέτρων προς αντιμετώπιση των αρχικών φάσεων της πανδημίας, ιδιαίτερα της επιστρεπτέας προκαταβολής και της αναστολής αποπληρωμών τραπεζικών δανείων, οδήγησε σε πρόσθετη ζήτηση τραπεζικής χρηματοδότησης εκ μέρους των επιχειρήσεων. Στην πλευρά της προσφοράς τραπεζικής πίστης, θετικά έδρασαν η παροχή ρευστότητας από το Ευρωσύστημα, η συνεχιζόμενη αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων, καθώς και η σημαντική μείωση του ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ).

Η ισχυρή ανάκαμψη των νέων τραπεζικών δανείων το 2022 προήλθε κυρίως από τη χρηματοδότηση προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ αύξηση παρατηρήθηκε και στα καταναλωτικά δάνεια.

Οι προοπτικές για την εξέλιξη της πιστωτικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα το 2023 επηρεάζονται αρνητικά από την αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής και την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, παρά τη στήριξη που παρέχεται από ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.

Οι καταθέσεις του εγχώριου ιδιωτικού τομέα εξακολούθησαν να ενισχύονται το 2022, αν και ο ετήσιος ρυθμός ανόδου τους επιβραδύνθηκε λόγω της μείωσης του πραγματικού επιτοκίου καταθέσεων. Ειδικότερα, οι ιδιωτικές τραπεζικές καταθέσεις σημείωσαν σωρευτική αύξηση κατά 8,6 δις ευρώ (ή 5%) το 2022, που αντιστοιχεί περίπου στο μισό της αύξησης των καταθέσεων που καταγράφηκε το 2021. Ο ρυθμός ανόδου των καταθέσεων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων επηρεάστηκε αρνητικά από την αύξηση του πληθωρισμού, η οποία, σε συνδυασμό με τη διατήρηση των ονομαστικών επιτοκίων καταθέσεων σε χαμηλά επίπεδα, οδήγησε σε υποχώρηση του πραγματικού επιτοκίου.

Η αύξηση των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ επηρέασε προοδευτικά τα εγχώρια τραπεζικά επιτόκια, με σύνθετα αποτελέσματα για την εγχώρια πιστωτική επέκταση και την εξέλιξη των καταθέσεων στις ελληνικές τράπεζες, τα οποία λόγω χρονικών υστερήσεων θα συνεχίσουν να εκδηλώνονται για αρκετό χρόνο ακόμη. Τα επιτόκια καταθέσεων διατηρήθηκαν το 2022 σε πολύ χαμηλά επίπεδα, παρά τις αυξήσεις των βασικών επιτοκίων. Από την άλλη πλευρά, το κόστος τραπεζικού δανεισμού αυξήθηκε το 2022 για όλα τα είδη πιστώσεων.

Η βελτίωση της ποιότητας του ισολογισμού και η αύξηση των επιτοκίων ευνόησαν την κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Το 2022 οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι κατέγραψαν κέρδη, κυρίως λόγω της σημαντικής μείωσης των προβλέψεων για τον πιστωτικό κίνδυνο και της αύξησης των λειτουργικών εσόδων από μη τοκοφόρες εργασίες (κυρίως από προμήθειες, έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις κ.λπ.), ενώ μείωση σημείωσαν τα λειτουργικά έξοδα. Ταυτόχρονα, τα έσοδα από τόκους ενισχύθηκαν στο σύνολο του 2022, κυρίως λόγω της αύξησης των επιτοκίων στα δάνεια κατά το δεύτερο εξάμηνο.

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας το Δεκέμβριο του 2022 βελτιώθηκαν σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2021.

Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου των ελληνικών τραπεζικών ομίλων βελτιώθηκε περαιτέρω, αλλά το ποσοστό των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) στο σύνολο των δανείων παραμένει σημαντικά υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, τα ΜΕΔ κατέγραψαν περαιτέρω μείωση στο 8,7% του

συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου το Δεκέμβριο του 2022 (από 12,8% το Δεκέμβριο του 2021), σε σύγκριση με 2,3% σε επίπεδο ευρωζώνης (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2022), ενώ όλες οι συστημικές τράπεζες έχουν ήδη επιτύχει τον επιχειρησιακό στόχο τους για μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ. Το απόθεμα των ΜΕΔ των ελληνικών τραπεζών ανήλθε σε 13,2 δις ευρώ το Δεκέμβριο του 2022, μειωμένο κατά 5,2 δις ευρώ συγκριτικά με το Δεκέμβριο του 2021 και κατά περίπου 95,5 δις ευρώ έναντι του Μαρτίου του 2016, οπότε είχε καταγραφεί και το υψηλότερο επίπεδο ΜΕΔ. Η σημαντική αυτή βελτίωση οφείλεται κυρίως στις πωλήσεις δανείων μέσω της αξιοποίησης του προγράμματος “Ηρακλής” και δευτερευόντως στις εισπράξεις μέσω ενεργητικής διαχείρισης και στα μέτρα στήριξης από πλευράς της κυβέρνησης και των τραπεζών για τη διευκόλυνση των δανειοληπτών όσον αφορά τους όρους αποπληρωμής των δανείων τους.

Η έκθεση των ισολογισμών των ελληνικών τραπεζών στον επιτοκιακό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Πιο συγκεκριμένα, τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου που διακρατούνται στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών και αποτιμώνται στην τρέχουσα αξία τους επηρεάζονται αρνητικά από την υποχώρηση των τιμών σε περιβάλλον ανόδου των βασικών επιτοκίων. Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό (περίπου 80%) του εν λόγω χαρτοφυλακίου αφορά τίτλους που διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους (held to maturity) και άρα δεν επηρεάζονται από τις μεταβολές των τιμών τους, ενώ ταυτόχρονα επισημαίνεται ότι οι τράπεζες εφαρμόζουν και πολιτικές αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου. Παρ’ όλα αυτά, ο επιτοκιακός κίνδυνος θα μπορούσε να καταστεί σημαντικός εάν οι τράπεζες υποχρεωθούν σε πώληση των συγκεκριμένων τίτλων για την άντληση ρευστότητας. Γί αυτό το λόγο είναι σημαντική η διατήρηση των συνθηκών ρευστότητας του τραπεζικού τομέα, με τη στήριξη των νομισματικών αρχών, ώστε να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Τέλος, η βελτίωση της κεφαλαιακής βάσης των ελληνικών τραπεζών παραμένει μια σημαντική πρόκληση για τον κλάδο, ιδιαίτερα στο τρέχον περιβάλλον μεταβαλλόμενων διεθνών χρηματοπιστωτικών συνθηκών. Η ποιότητα των κεφαλαίων των τραπεζών παραμένει σχετικά χαμηλή, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών εποπτικών ιδίων κεφαλαίων αφορά οριστικές και εκκαθαρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Παράλληλα, η αύξηση των επιτοκίων συνεπάγεται αύξηση των δαπανών για τόκους σε μια συγκυρία που οι τράπεζες θα πρέπει να σημειώσουν πρόοδο προς την κάλυψη των Ελάχιστων Απαιτήσεων Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), μέσω νέων εκδόσεων ομολόγων. Απαιτείται επομένως ποιοτική και ποσοτική ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης και βελτίωση της οργανικής κερδοφορίας. Μια ενδεχόμενη αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Ελληνικού Δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία θα είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις τράπεζες, καθώς, μέσω και της συνακόλουθης αναβάθμισής τους, θα συνεπάγεται συγκράτηση του κόστους δανεισμού τους. Ακόμη, η αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου της κλιματικής αλλαγής και η υιοθέτηση νέων, ψηφιακών τεχνολογιών αποτελούν πρόσθετες προκλήσεις για τον εγχώριο τραπεζικό τομέα.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων

Βασικός κατευθυντήριος άξονας της δράσης της Τράπεζας Χανίων είναι η συμβολή στην τοπική ανάπτυξη και η στήριξη της οικονομίας, με αίσθημα ευθύνης. Λειτουργώντας με γνώμονα την οικοδόμηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τους πελάτες της, αλλά και την προώθηση της καινοτομίας, η Τράπεζά μας αντιμετώπισε αποτελεσματικά όλες τις σύνθετες προκλήσεις που κλήθηκε να αντιμετωπίσει, εξακολουθώντας να αποτελεί έναν πυλώνα του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η πανδημία του κορωνοϊού, που ήρθε σε συνέχεια μιας δεκαετούς οικονομικής κρίσης, προκάλεσε σημαντικές αναταράξεις όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Εντούτοις η Τράπεζα Χανίων κατάφερε να αντεπεξέλθει σ’ όλες τις δυσκολίες που συνάντησε στο δρόμο της, συνεχίζοντας την αναπτυξιακή της πορεία.

Κεντρικός μας στόχος παραμένει η συνεχής βελτίωση της κερδοφορίας και η επέκταση των μεγεθών μας με διεύρυνση της συνεργασίας μας με νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Η Τράπεζά μας γνωρίζει σε βάθος τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, έχοντας, μάλιστα, συγκροτήσει ένα ευρύτατο χαρτοφυλάκιο προϊόντων και υπηρεσιών, το οποίο καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις της σύγχρονης ψηφιακής εποχής, με το βλέμμα στραμμένο στην πράσινη οικονομία.

Η συγχώνευση με την Παγκρήτια Τράπεζα, βάσει σχετικής πρόβλεψης εμπεριεχόμενης στο από 13.04.2022 Ιδιωτικό Συμφωνητικό μεταξύ της Τράπεζας και της Παγκρήτιας Τράπεζας, έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί το αργότερο έως την 31.12.2022, πλην όμως αυτό δεν κατέστη εφικτό για λόγους που αφορούν αποκλειστικά την Παγκρήτια Τράπεζα και οφείλονται σε αυτή, όπως άλλωστε αποτυπώνεται και στις από 14.11.2022, 18.11.2022, 05.12.2022, 12.12.2022, 16.12.2022 και 26.01.2023 επιστολές της Τράπεζας προς την Παγκρήτια Τράπεζα και κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη και των προβλέψεων του από 13.04.2022 Ιδιωτικού Συμφωνητικού, δεν τίθεται ζήτημα καθ’ οιονδήποτε τρόπο ευθύνης ή υπαιτιότητας της Τράπεζας για αυτή την εξέλιξη.

Το 2022 η Τράπεζά μας συνέχισε να επενδύει σε έργα ψηφιακού μετασχηματισμού. Ειδικότερα ολοκλήρωσε την αναβάθμιση του συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης και αρχειοθέτησης εγγράφων ενώ βελτιώνει διαρκώς την πλατφόρμα ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking, mobile banking) ενσωματώνοντας συστήματα που προσφέρουν τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια των δεδομένων των χρηστών. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τελευταία τριετία, η Τράπεζά

μας βραβεύτηκε τέσσερις φορές για τις ψηφιακές τις υποδομές και υπηρεσίες. Μετά τη βράβευση του e-banking και τη διπλή βράβευση της mobile εφαρμογής, η Τράπεζα απέσπασε το Χρυσό Βραβείο στην κατηγορία πρόληψης της απάτης (Fraud Prevention) στα Cyber Security Awards 2023.

Το Δίκτυο της Τράπεζας

Συνολικά, το δίκτυο της Τράπεζας αποτελείται σήμερα από είκοσι τρία καταστήματα σε Κρήτη και Αττική. Πιο αναλυτικά, το δίκτυο Καταστημάτων στην Κρήτη απαρτίζεται από δεκαπέντε σημεία και της Αττικής από οκτώ. Στην Κρήτη λειτουργούν οκτώ καταστήματα στο Νομό Χανίων, ένα κατάστημα στον Νομό Ρεθύμνης, τέσσερα καταστήματα στον Νομό Ηρακλείου και δύο καταστήματα στον Νομό Λασιθίου. Στην Αττική υπάρχουν καταστήματα στα εξής σημεία: στη Λεωφόρο Συγγρού, στο Περιστέρι, στην Αγία Παρασκευή, στην οδό Δραγατσάνιου (περιοχή Πλατείας Κλαυθμώνος), στην Καλλιθέα, στο Παγκράτι στο Μαρούσι και στη Γλυφάδα.

Ρευστότητα

Η ρευστότητα της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του 2022 όπως και το 2021, παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, διατηρώντας διαθέσιμα σε κεντρικές και άλλες τράπεζες ποσού €190 εκ. και €173 εκ. την 31.12.2022 και την 31.12.2021 αντίστοιχα. Οι εποπτικοί δείκτες ρευστότητας, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα ξεπερνώντας τα ελάχιστα εποπτικά όρια 100%. Συγκεκριμένα, την 31 Δεκεμβρίου 2022 ο δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας LCR («Liquidity Coverage Ratio») ανήλθε σε 521% και 566% για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, ενώ ο δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης NSFR («Net Stable Funding Ratio») ανήλθε σε 143% και 149% για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα.

Κεφαλαιακή Επάρκεια

Κατά την 31.12.2022 σε ενοποιημένη βάση ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 15,64% (2021:14,50%), ενώ σε ατομική βάση ο Δείκτης ανήλθε σε 16,24% (2021:14,56%).

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (Ν.4261/2014 και Κανονισμός ΕΕ 575/2013) από την 01/01/2016 και εφεξής, τέθηκαν σε ισχύ, τα παρακάτω κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας:

Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και ανέρχεται σε 2,50% από την 01/01/2019. Σύμφωνα με την Ε.Π.Α.Θ 428/28.06.2022 η Τράπεζα δεν θα πρέπει να τηρεί 2,50% για το έτος 2022.

Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να ανέλθει και σε ποσοστό υψηλότερο του 2,50% εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του Ν.4261/2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2022 και για το 2021 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%.

Βάσει της απόφασης 428/28.06.2022 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στα πλαίσια της Εποπτικής Διαδικασίας Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), ορίστηκαν για την Τράπεζα πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 3,36% για το έτος 2022.

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ελάχιστος απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας για το 2022 διαμορφώνεται σε 11,36%.

Έτος	Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Απόθεμα Ασφαλείας Ν.4261/2014	Πρόσθετες Απαιτήσεις από ΕΔΕΑ	Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
2021	8,00%	2,50%	2,68%	13,18%
2022	8,00%	0,00%	3,36%	11,36%

Επιπρόσθετα να σημειώσουμε ότι λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, ο κίνδυνος που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C, Άρθρο 27 και 27^α του Ν.4172/2013)) είναι σημαντικός και συσχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και την όποια τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Διαχείριση μη Εξυηρητούμενων Ανοιγμάτων (NPEs)

Βασική προτεραιότητα της Τράπεζας είναι ο περιορισμός των Μη Εξυηρητούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Στην κατεύθυνση αυτή η Στρατηγική Μη Εξυηρητούμενων Ανοιγμάτων (ΣΜΕΑ) της Τράπεζας αναθεωρείται και προσαρμόζεται τακτικά στο πλαίσιο των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο.

Κατά τα προηγούμενα έτη, πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση των υποδομών διαχείρισης και στρατηγικής των ΜΕΑ, ευθυγραμμισμένη με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής και τις λοιπές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Ειδικότερα η Τράπεζα έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Οργανωτική αναδιάρθρωση: Σημαντικός επανασχεδιασμός με δημιουργία ανεξάρτητων διοικητικών δομών και εφαρμογή ενδεδειγμένων τεκμηριωμένων πρακτικών και πολιτικών αναφορικά με την διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερήσεων.
- Ανάπτυξη ευέλικτων προϊόντων ρυθμίσεων και διαδικασιών οριστικών διευθετήσεων.
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων και αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας των στελεχών στη διαχείριση των ΜΕΑ.
- Καίριες επενδύσεις σε εξοπλισμό Πληροφοριακών Συστημάτων, συνδυαστικά με την λειτουργία πλατφορμών για την υπαγωγή σε ευεργετικούς νόμους ρύθμισης χρεών.

Κατά τα προηγούμενα έτη επιτεύχθηκε συμμόρφωση με τους τιθέμενους επιχειρησιακούς στόχους για τα Μη Εξυηρητούμενα Ανοίγματα στο πλαίσιο εφαρμογής της ΣΜΕΑ, παρά το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον και την ύπαρξη δυσχερειών σε ό,τι αφορά τη διαχείρισή τους.

Το Σεπτέμβριο του 2022 η Τράπεζα υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος τους στρατηγικούς στόχους για τα ΜΕΑ / ΜΕΔ, που απεικονίζουν τη στόχευση της Τράπεζας αναφορικά με την διαχείριση και τη μείωση των ΜΕΑ έως το τέλος του 2025 προβλέποντας μείωση αυτών μέσω της αναμορφωμένης ΣΜΕΑ της Τράπεζας, παρά την ενδιάμεση επιδείνωση των μεγεθών τους που προβλέπεται βραχυπρόθεσμα λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.

Συγκεκριμένα, στόχος της Τράπεζας είναι η σημαντική μείωση των ΜΕΑ και η επίτευξη δείκτη 21% έως το 2024 και 16% έως το 2025.

Το 3^ο τρίμηνο του 2022 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διευθέτηση καταγγελλόμενης απαίτησης ύψους 18 εκ. €, που μείωσε το ύψος των ΜΕΑ. Ωστόσο, λόγω των γενικότερων μακροοικονομικών συνθηκών και κυρίως του αυξημένου πληθωρισμού και της ανόδου των επιτοκίων, ήδη από το Δ τρίμηνο του έτους διαφαίνεται ο κίνδυνος δημιουργίας νέων ΜΕΑ, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί και για το 2023 εφόσον δεν ομαλοποιηθούν οι συνθήκες.

Το 2022 εμφάνισαν σχετική μείωση της τάξεως του 1% περίπου τόσο τα ΜΕΑ, όσο και τα ΜΕΔ σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Στον παρακάτω Πίνακα απεικονίζονται οι σημαντικότεροι δείκτες παρακολούθησης και διαχείρισης των Δανείων της Τράπεζας.

Λογαριασμός/ Δείκτης	2022	2021
€ / %		
Δάνεια	483.048.362	486.763.043
Σωρευμένες προβλέψεις	101.623.909	100.047.315
Αξία καλυμμάτων δανείων	499.488.099	487.509.825
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)	226.745.989	233.758.340
εκ των οποίων: Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs)	204.866.819	208.772.774
εκ των οποίων: Οριστικές καθυστερήσεις	179.983.603	166.966.494
Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPEs) / Δάνεια	46,94%	48,02%
Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) / Δάνεια	42,41%	42,89%
Οριστικές καθυστερήσεις / Δάνεια	37,26%	34,30%
Προβλέψεις/ Δάνεια	21,04%	20,55%
Κάλυψη NPLs	42,31%	39,39%
Κάλυψη NPEs	42,52%	39,28%
Καλύμματα/ Δάνεια	103,40%	100,15%
Καλύμματα και προβλέψεις/ Δάνεια	124,44%	120,71%
Μέσο επιτόκιο δανείων	6,34%	5,77%

Στην κατεύθυνση υλοποίησης των επιχειρησιακών στόχων που έχουν τεθεί για τη διαχείριση των ΜΕΑ για το 2023, ελήφθησαν υπόψη:

- Το αυξημένο ενεργειακό κόστος και την επίπτωσή του στον πληθωρισμό, λόγω του συνεχιζόμενου πολέμου Ρωσίας – Ουκρανίας, καθώς και την αύξηση των επιτοκίων. Τα εισοδήματα των φυσικών προσώπων, καθώς και τα κόστη παραγωγής καταναλωτικών προϊόντων έχουν επηρεαστεί σημαντικά από τις πληθωριστικές πιέσεις.
- Το τοπικό οικονομικό περιβάλλον, που ευνοείται από την ανοδική πορεία της τουριστικής σεζόν, την ανοδική πορεία των τιμών των ακινήτων και την οικοδομική δραστηριότητα στο νησί.
- η αύξηση της διενέργειας ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, που έχει καταστήσει τη διαδικασία αναγκαστικής είσπραξης οφειλών πιο ευέλικτη υπέρ των πιστωτών, με ανασταλτικό παράγοντα τις καθυστερήσεις που τοπικά παρατηρούνται ελλείψει πιστοποιημένων συμβολαιογράφων.
- οι επιπτώσεις από το ισχύον νομικό πλαίσιο και συγκεκριμένα η ολοκλήρωση των εκκρεμών υποθέσεων Ν.3869, η εφαρμογή του νέου Ν.4738 Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας, παράλληλα με τη λειτουργία των ειδικών ηλεκτρονικών πλατφορμών για την ευχερέστερη επίτευξη ρυθμίσεων. Εντούτοις, ενώ ο αριθμός των αιτήσεων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας είναι σημαντικός, ελάχιστες είναι οι υποθέσεις που τελικά οδηγούνται σε υλοποίηση.
- λοιποί παράγοντες όπως οι εσωτερικές υποδομές (πληροφοριακά συστήματα, προσωπικό, οργανωτική διάρθρωση), καθώς και η έως σήμερα εμπειρία από τη διαχείριση του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων της Τράπεζας.

Κύριος άξονας της εξυγίανσης του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας παραμένει η μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων με αποαναγνώριση δανείων μέσω τιτλοποίησης ή/και με πώληση μέρους των ΜΕΑ στα τέλη του 2024.

Μετατροπή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτησης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (Άρθρο της Ν.4172/2013)

Η Τράπεζα, βάσει της απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 24 Νοεμβρίου 2015, έχει υπαχθεί της διατάξεις του άρθρου 27^Α του Ν.4172/2013 σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με την υπαγωγή αυτή κατοχυρώνεται η προσωρινή φορολογική απαίτηση (D.T.A.) με τη μετατροπή της σε οριστική απαίτηση (D.T.C.), με αντίστοιχη ωφέλεια στον υπολογισμό των Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων. Το μέγιστο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται σε **€18,2** εκ. περίπου.

Διαχείριση Κινδύνων

Σκοπός της Μονάδας Διαχείρισης κινδύνων είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δ.Σ. της Τράπεζας και τις εκάστοτε οδηγίες των Εποπτικών Αρχών (Τράπεζα της Ελλάδος, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή).

Οι βασικότεροι κίνδυνοι, στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα, σύμφωνα με τη φύση των δραστηριοτήτων της είναι ο πιστωτικός και ο λειτουργικός κίνδυνος.

- Για τον πιστωτικό κίνδυνο, ακολουθείται η Τυποποιημένη Προσέγγιση, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (άρθρα 111 – 133).
- Για τον λειτουργικό κίνδυνο, ακολουθείται η προσέγγιση του Βασικού Δείκτη σύμφωνα και με τα άρθρα 315 – 316 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013.

Επιπλέον των ανωτέρω, η Τράπεζα εκτίθεται και στους εξής παρακάτω κινδύνους:

- Στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο οποίος αφορά την πιθανότητα επέλευσης μη-αναμενόμενων μεταβολών στα έσοδα ή/και στα έξοδα από τόκους, ως αποτέλεσμα μεταβολών στα επιτόκια (απόρροια της χρονικής αναντιστοιχίας στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού).

Αναλύεται σε δυο επιμέρους κινδύνους:

- Τον κίνδυνο θέσης: Είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με την μεταβολή της τιμής των στοιχείων του ενεργητικού λόγω κάποιας μεταβολής των επιτοκίων.
- Τον κίνδυνο εισοδήματος: Είναι ο κίνδυνος που αναφέρεται στην πιθανότητα να μειωθεί το εισόδημα της τράπεζας σε μια απρόβλεπτη ή μη επιθυμητή εξέλιξη των επιτοκίων.

Η έκθεση της Τράπεζας στον συγκεκριμένο κίνδυνο είναι σχετικά μικρή, δεδομένου ότι σχεδόν το σύνολο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι μεταβαλλόμενου επιτοκίου.

- Στον κίνδυνο ρευστότητας, ο οποίος αφορά στην πιθανή αδυναμία της Τράπεζας, για την ανεύρεση επαρκών ρευστών διαθεσίμων, για την κάλυψη των υποχρεώσεών της. Για τη διαχείριση του κινδύνου αυτού εφαρμόζονται οι αρχές διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας, όπως έχουν αποτυπωθεί στις εκάστοτε αποφάσεις της Διοίκησης, σε συνδυασμό με τη Στρατηγική διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας και το ισχύον πλαίσιο ορίων ρευστότητας.
- Στον τεχνολογικό κίνδυνο, ο οποίος αναφέρεται στο ενδεχόμενο ανεπάρκειας των συστημάτων τεχνολογίας και πληροφορικής καθώς και στο ενδεχόμενο βλάβης κάποιου εκ των συστημάτων αυτών. Εξαιτίας αυτού του ενδεχόμενου επισημαίνεται ότι υπάρχει η ανάγκη προστασίας των συστημάτων τόσο από εξωτερικούς παράγοντες όσο και από ενδογενείς δυσχέρειες. Ο τεχνολογικός κίνδυνος εμπεριέχει επίσης την πιθανότητα κάποια επένδυση της Τράπεζας σε ένα πληροφοριακό σύστημα ή τεχνολογικό εξοπλισμό να μην αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Στον νομικό κίνδυνο, ο οποίος οφείλεται σε αλλαγές του νομικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία ενός πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και σε επιβολή ποινών ή/και προστίμων από τις εποπτικές ή/και τις δικαστικές αρχές που κατά συνέπεια επηρεάζουν την κερδοφορία και μεταβάλλουν την θέση του ιδρύματος. Για παράδειγμα, μια δικαστική απόφαση που αφορά μια συγκεκριμένη τράπεζα μπορεί να έχει ευρύτερες επιπτώσεις στην διευθέτηση σημαντικών

τραπεζικών ζητημάτων στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος. Επίσης, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται και στην καλή κατανόηση του διεθνούς εποπτικού πλαισίου, διότι ενδέχεται να επιδέχεται διαφορετικές ερμηνείες και μια κακή κατανόηση μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή επώδυνων κυρώσεων. Τέλος, ο νομικός κίνδυνος συνδέεται και με τον κίνδυνο φήμης του ιδρύματος.

- Στον κίνδυνο φήμης, ο οποίος θεωρείται ιδιαίτερης σημασίας και σχετίζεται με τον κίνδυνο να υποστεί βλάβη το πιστωτικό ίδρυμα λόγω αρνητικής δημοσιότητας. Δημιουργείται κυρίως από τις παρελθοντικές αποτυχίες των δραστηριοτήτων, της διαχείρισης ή των προϊόντων του ιδρύματος. Ο εν λόγω κίνδυνος θεωρείται ύψιστης σημασίας μιας και οι ζημίες που είναι σε θέση να προκαλέσει δεν μπορούν να προβλεφθούν με ακρίβεια και κατά συνέπεια, κρίνεται αναγκαία η συνεχής παρακολούθησή του.
- Στον κίνδυνο συμμόρφωσης ο οποίος νοείται ο κίνδυνος νομικών ή εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημιάς ή επιπτώσεων στην φήμη του πιστωτικού ιδρύματος ως αποτέλεσμα της έλλειψης συμμόρφωσής του με τους νόμους, τους κανονισμούς ή/και τους κώδικες δεοντολογίας. Ο κίνδυνος συμμόρφωσης με τον οποίο ήταν αντιμέτωπη η Τράπεζα ήταν περιορισμένος δεδομένου ότι η Τράπεζα επιλαμβάνεται όλων των απαιτούμενων μέτρων για τον περιορισμό του.
- Στον κίνδυνο αγοράς, ο οποίος αποτελείται από τον συναλλαγματικό κίνδυνο και τον κίνδυνο χαρτοφυλακίου συναλλαγών και ισχύουν τα εξής:

α) Όσον αφορά στον συναλλαγματικό κίνδυνο, σύμφωνα με το άρθρο 351 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, δεδομένου ότι το άθροισμα της καθαρής θέσης της Τράπεζας σε συνάλλαγμα και σε χρυσό δεν υπερβαίνει το 2% των συνολικών ιδίων κεφαλαίων του, η Τράπεζα δεν σχηματίζει κεφαλαιακή απαίτηση.

β) Όσον αφορά στον κίνδυνο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, δεδομένου ότι ο όγκος των δραστηριοτήτων του, είναι εξαιρετικά χαμηλός και δεν υπερβαίνει ποτέ το 6% του συνολικού ενεργητικού, όπως ορίζεται στο άρθρο 94 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο αυτό καλύπτονται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που σχηματίζονται για τον πιστωτικό κίνδυνο.

Όμιλος - Εξελίξεις

Παρακάτω παρατίθενται οι ενοποιούμενες εταιρίες του ομίλου και τα αντίστοιχα ποσοστά ψήφου:

Επωνυμία θυγατρικής	Ποσοστό ψήφου Ομίλου	
	31.12.2022	31.12.2021
ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	74,46%	74,46%
ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ.	100,00%	100,00%
ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.	79,88%	79,88%
ΑΒΕΑ	71,69%	71,69%
ΟΜΙΛΟΣ PRIME ENERGY Α.Ε	100,00%	100,00%

Δεν υπήρχαν σημαντικές μεταβολές κατά το **2022** στη διάρθρωση του Ομίλου.

Προοπτικές για το Μέλλον

Οι βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί σε επίπεδο ομίλου κατά το 2023 είναι οι εξής :

- Η αύξηση του εσωτερικού κεφαλαίου και η οικονομική μεγέθυνση, επιδιώκοντας την αύξηση της τιμής της συνεταιριστικής μερίδας, καθώς και τη συνολική κεφαλαιακή ενίσχυση του Ομίλου.
- Η ενίσχυση της θέσης της Τράπεζας σε σχέση με τον ανταγωνισμό, μέσω της υλοποίησης σημαντικών συνεργασιών και συνεργειών.
- Η μείωση του ποσοστού μη εξυπηρετούμενων δανείων, μέσω της αποτελεσματικής διαχείρισης του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου και η ευρύτερη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.
- Η υλοποίηση των προαπαιτούμενων ενεργειών για τον μετασχηματισμό της Τράπεζας σε Ανώνυμη Εταιρεία, γεγονός που θα οδηγήσει μεσοπρόθεσμα στην είσοδο της σε οργανωμένη αγορά.
- Η διαχείριση και αξιοποίηση των ακινήτων του Ομίλου, με αποτελεσματικό και ωφέλιμο τρόπο.
- Η ακόμη μεγαλύτερη ισχυροποίηση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση.
- Η διατήρηση και η περαιτέρω ενδυνάμωση ενός πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, για τη θωράκιση της Τράπεζας από εξωτερικές απειλές.
- Η διατήρηση του αποθεματικού ρευστότητας και των σχετικών δεικτών σε υψηλά επίπεδα.

- Η εισαγωγή νέων και ευέλικτων χρηματοδοτικών προϊόντων και εργαλείων, τα οποία θα ικανοποιούν τις απαιτήσεις των πελατών.
- Η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Τράπεζας, ο εκμοντερνισμός των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και η διεύρυνση των ψηφιακών συναλλαγών, με σκοπό την υποδειγματική εξυπηρέτηση των πελατών σε όλα τα επίπεδα.
- Η αύξηση της κερδοφορίας της Τράπεζας επί τη βάση του περιορισμού των λειτουργικών της εξόδων και της βελτιστοποίησης του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου.
- Η έμπρακτη στήριξη τόσο των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων όσο και των επιχειρηματικών πελατών της Τράπεζας, με στόχο την εξέλιξη της δράσης τους και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους σε ένα ευρύ πεδίο δράσεων.
- Η περαιτέρω αναβάθμιση του προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της Τράπεζας, με γνώμονα την υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας και τη δημιουργία αξίας για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.
- Η ανάδειξη της διάστασης της βιωσιμότητας, τόσο στις χρηματοδοτήσεις, όσο και στη διαχείριση των κινδύνων, αλλά και στην καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας.

Εξέλιξη οικονομικών μεγεθών και Αποτελεσμάτων χρήσεως 2022

Ενεργητικό

Το σύνολο του ενεργητικού της Τράπεζας την 31.12.2022 αυξήθηκε κατά περίπου 5,6 εκ.€ συγκριτικά με την 31.12.2021, το οποίο οφείλεται κυρίως στην αύξηση των διαθεσίμων κατά 16,9 εκ. περίπου. Επίσης, είχαμε μείωση των δανείων μετά από προβλέψεις κατά 5,3 εκ.€ και μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού και του αναβαλλόμενου φόρου κατά 6 εκ.€.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2022	2021	2022	2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	178.889.583	153.257.398	178.717.669	153.035.827
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	11.718.650	20.510.608	11.718.650	20.510.608
Δάνεια (υπόλοιπο μετά από προβλέψεις)	343.364.408	352.257.536	381.424.454	386.715.729
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	20.180.926	23.261.813	20.139.421	23.198.152
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	133.758.301	130.699.412	82.090.874	85.049.774
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	687.911.869	679.986.767	674.091.068	685.510.090

Χορηγήσεις

Οι συνολικές χορηγήσεις (προ προβλέψεων) της Τράπεζας την 31.12.2022 ανέρχονται σε 483 εκ.€ (444,9εκ.€ Όμιλος), έναντι 486,7εκ.€ (452,3εκ.€ Όμιλος) το 2021 παρουσιάζοντας μια μείωση της τάξης του 0,8%. Οι σωρευτικές προβλέψεις της Τράπεζας την 31.12.2022 ανέρχονται σε 102 εκ.€ έναντι 100εκ.€ το 2021. Ο δείκτης κάλυψης του συνόλου των δανείων από προβλέψεις της Τράπεζας για το 2022 ανέρχεται σε 21% έναντι 20,6% την προηγούμενη χρήση.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2022	2021	2022	2021
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (σύνολο) μείον:	444.986.173	452.302.969	483.048.362	486.763.043
Σχηματισθείσες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	(101.621.765)	(100.045.433)	(101.623.909)	(100.047.314)
Δάνεια (υπόλοιπο μετά από προβλέψεις)	343.364.408	352.257.536	381.424.453	386.715.729

Υποχρεώσεις

Οι καταθέσεις της Τράπεζας την 31.12.2022 ανέρχονται σε 599,3εκ.€ έναντι 601,2εκ.€ το 2021, καταγράφοντας μια μείωση της τάξεως των 2εκ.€ (ποσοστιαία μεταβολή 0,3%). Το υπόλοιπο των ομολογιακών δανείων ανέρχεται σε 17,3εκ.€ .

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2022	2021	2022	2021
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Καταθέσεις	599.686.228	601.990.506	599.258.944	601.244.042
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.273.152	17.275.267	17.273.152	17.275.267
Λοιπά στοιχεία παθητικού	14.535.397	12.832.716	4.313.788	5.307.110
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	631.494.777	632.098.489	620.845.884	623.826.419

Ίδια Κεφάλαια

Ο αριθμός των μελών της Τράπεζας στο τέλος του 2022 ανέρχεται σε 27.214 έναντι 27.121 το 2021, ενώ τα Ίδια Κεφάλαια διαμορφώνονται σε 53,2εκ.€ έναντι 44,7εκ.€ το 2021 παρουσιάζοντας μια αύξηση 19%. Σε επίπεδο Ομίλου, τα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται σε 56,4εκ.€ έναντι 47,9εκ.€ το 2021. Σημειώνεται ότι ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας της Τράπεζας για το 2022 ανέρχεται σε **16,24%** και για τον Όμιλο σε **15,64%**, έναντι του ελάχιστου εποπτικού δείκτη 11,36%.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2022	2021	2022	2021
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	19.808.811	19.789.647	19.808.811	19.789.647
Υπεραξία υπέρ το άρτιο	85.178.221	85.100.926	85.178.221	85.100.926
Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες θυγατρικών	(303.890)	(303.890)	-	-
Αποθεματικά	4.660.072	4.578.402	4.408.759	4.349.262
Αποτελέσματα σε νέο	(56.397.895)	(64.783.415)	(56.150.608)	(64.556.165)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	3.471.773	3.506.608	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	56.417.092	47.888.278	53.245.184	44.683.671
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	15,64%	14,50%	16,24%	14,56%

Δείκτες σε %	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2022	2021	2022	2021
ΛΟΙΠΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ				
Μέσο επιτόκιο καταθέσεων	-	-	0,29%	0,40%
Δάνεια/ Καταθέσεις	-	-	80,6%	80,9%
Δαπάνες προσωπικού / Σύνολο λειτουργικών εξόδων	46,9%	46,9%	50,4%	52,3%
Κόστος / Έσοδα	52,7%	52,7%	48,7%	53,6%

Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για την Τράπεζα διαμορφώνονται σε **28,9**εκ.€ έναντι 24,4εκ.€ το 2021 και σε επίπεδο Ομίλου σε **26,2**εκ.€ από 21,5εκ.€ το 2021. Τα κέρδη προ φόρων, διαμορφώνονται σε **11,6**εκ.€ έναντι 0,6εκ.€ το 2021 για την Τράπεζα, ενώ σε επίπεδο Ομίλου τα κέρδη προ φόρων διαμορφώνονται σε **12,3**εκ.€ έναντι 2,9εκ.€ το 2021. Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους ανέρχονται σε **8,4** εκ.€ έναντι 0,2εκ.€ το 2021 για την Τράπεζα και σε επίπεδο Ομίλου σε **8,4**εκ.€ έναντι 0,9εκ.€ το 2021. Οι προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και λοιπές απαιτήσεις ανέρχονται περίπου σε **5,3**εκ.€ το 2022 έναντι 14,7εκ.€ το 2021 για την Τράπεζα και τον Όμιλο αντίστοιχα.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΤΡΑΠΕΖΑ	
	2022	2021	2022	2021
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ				
Έσοδα από τόκους	29.154.880	25.434.160	31.544.076	27.903.698
Καθαρά έσοδα από τόκους	26.245.104	21.584.003	28.925.651	24.345.834
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	1.918.626	1.506.101	1.929.201	1.512.744
Λειτουργικά έξοδα	(20.121.981)	(19.625.182)	(16.528.047)	(15.284.068)

Λειτουργικά έσοδα	38.155.642	37.188.328	33.892.574	28.513.331
Προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	(5.374.610)	(14.702.590)	(5.338.216)	(14.702.351)
Απομείωσης αξίας παγίων /λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(283.721)	27.438	(4.568)	-
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	(33.489)	-	(455.756)	2.082.775
Αποτελέσματα προ φόρων	12.341.841	2.887.994	11.655.987	609.687
Φόρος Εισοδήματος	(3.971.840)	(1.972.739)	(3.160.430)	(424.410)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	8.370.002	915.255	8.405.557	185.278

Κοινωνική Προσφορά

Πιστή στο όραμα των ιδρυτών της, η Τράπεζα Χανίων λειτουργεί διαχρονικά ως μια ανθρωποκεντρική Τράπεζα σχεδιάζοντας και υλοποιώντας με συνέπεια και συνέχεια δράσεις και προγράμματα που συμβάλουν στην ευημερία της κοινωνίας. Έχοντας τις ρίζες της στα Χανιά, παραμένει πιστή στον τόπο της και στέκεται αρωγός στην τοπική κοινωνία, τον πολιτισμό, το περιβάλλον και τους ανθρώπους. Δημιουργεί αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ενισχύει έμπρακτα την τοπική κοινωνία και στηρίζει τους συμπολίτες της που το έχουν ανάγκη.

Με γνώμονα τα παραπάνω, η Τράπεζα εδώ και μία δεκαετία έχει σχεδιάσει ένα στοχευμένο πρόγραμμα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις σε τρεις βασικούς πυλώνες: Κοινωνία, Πολιτισμός, Περιβάλλον.

Κοινωνία

Εντός του 2022, η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων διέθεσε συνολικά το ποσό των 54 χιλ. ευρώ, για την υποστήριξη δράσεων με κοινωνικό χαρακτήρα και για τη χορηγική ενίσχυση αθλητικών και φιλανθρωπικών σωματείων, πολιτιστικών συλλόγων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Πολιτισμός

Η Τράπεζα, ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σε θέματα που αφορούν τον πολιτισμό, ενισχύει πολιτιστικούς, λαογραφικούς και φιλολογικούς συλλόγους, αθλητικές ομάδες, εκπαιδευτικά ιδρύματα καθώς και πρωτοβουλίες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, έχει αναλάβει τη μόνιμη συντήρηση του αρχαιολογικού χώρου, που βρίσκεται στο κτίριο διοίκησης και κεντρικού καταστήματος.

Επιπλέον, η Τράπεζα διατηρεί ζωντανή την ιστορική μνήμη των εταιριών του Ομίλου της, μέσω πλούσιου αρχειακού υλικού, αποτελούμενο από φωτογραφίες, βίντεο, έγγραφα και αναμνηστικά αντικείμενα.

Τέλος, παραχωρεί αφιλοκερδώς την αίθουσα συνεδριάσεων του κτιρίου διοίκησης για την υλοποίηση εκδηλώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που διοργανώνονται από διάφορους φορείς.

Περιβάλλον

Έχοντας κύριο μέλημα την προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, η Τράπεζα εφαρμόζει φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και τεχνολογίες και μεριμνά για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, πετρελαίου θέρμανσης και νερού ούτως ώστε τόσο το κεντρικό κτίριο διοίκησης όσο και τα καταστήματά της να πληρούν τις προϋποθέσεις των κανονισμών ενεργειακής απόδοσης. Επιπλέον, η Τράπεζα δραστηριοποιείται και στην ανακύκλωση υλικών όπως το χαρτί, το πλαστικό και οι μπαταρίες.

Εργασιακά

Πέρα των τριών πυλώνων, για τον Όμιλο ιδιαίτερη βαρύτητα κατέχουν οι εργασιακές σχέσεις.

Ο Όμιλος δίδοντας μεγάλη σημασία στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και της επαγγελματικής προόδου του ανθρώπινου δυναμικού της, στηρίζει τους εργαζομένους στην διαρκή εκπαίδευση και επιμόρφωση τους. Προσφέρει αμοιβές βάσει της εθνικής αγοράς εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των εκάστοτε εργασιακών νόμων. Τέλος, ο Όμιλος διασφαλίζει στους εργαζομένους της ένα υγιές και ασφαλές εργασιακό περιβάλλον, καθώς και την αποφυγή τον διακρίσεων σεβόμενη την διαφορετικότητα των εργαζομένων της.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2022 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4374/2016.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΛΟΓΩ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ-ΠΡΟΒΟΛΗΣ-ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ Ν. 4374/2016	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
BANKINGNEWS A.E.	8.400,00
CRETAPOST I.K.E.	2.400,00
GREAT TRADE EXHIBITION PC	2.909,77
ONMEDIA DIGITAL ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	6.000,00
POWERGAME MEDIA I.K.E.	3.000,00
PRESS CENTER ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ I.K.E.	15.840,04
Q MEDIA L.T.D.	6.300,00
THE GREAT TRADE IKE	2.995,00
THE MEDIA WORKSHOP Μ Ε Π Ε	2.000,00
THE YELLOW TOOLBOX A.E. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ & ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	33.600,00
ZOFRANK HOLDINGS CO LIMITED (Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ)	5.000,00
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Ι. & Ν. ΚΡΗΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Ε.Π.Ε.	350,00
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Ν. & Ι.	250,00
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	50,00
ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ I.K.E.	10.790,00
ΑΛΤΕΡ ΕΓΚΟ ΜΜΕ Α.Ε.	5.000,00
ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	5.700,00
ΑΝΕΖΑΚΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ	3.600,00
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.	399,00
ΒΑΒΟΥΛΑΣ Γ. ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ	574,19
ΓΙΑΪΤΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	4.800,00
ΓΡΑΦΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.Ε.	1.800,00
ΓΡΑΦΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	1.200,00
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	5.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	297,44
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ	102,97
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ I.K.E.	100,00
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ ΚΡΗΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΕΝΑ	50,00
ΖΟΥΓΚΛΑ ΤΖΙ ΑΡ Α.Ε. ΜΕΣΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	3.600,72
ΙΚΑΡΟΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	16.200,00
ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	1.430,00
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΗΛΙΑ ΚΟΖΥΡΗ - ΜΙΧΑΛΗΣ ΗΛΙΑ ΚΟΖΥΡΗΣ Ο.Ε.Ε.	1.338,00
ΚΑΠΙΤΑΛ.GR Α.Ε.	3.500,00
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ-ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	3.000,00
ΚΑΡΤΣΩΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	525,00
ΚΟΥΦΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1.200,00
ΚΥΚΛΟΣ Α.Ε.	3.600,00
ΛΙΑΚΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	250,00
ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ ΜΕΔΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ-ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ-ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ-ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-Α.Ε.	6.735,96
ΜΑΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	1.485,00
ΜΑΥΡΙΔΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	1.800,00
ΜΕΤΡΟΝ ΑΡΙΣΤΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΟΝ.Ε.Π.Ε.	8.650,00
ΜΙΧΕΛΑΡΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ	3.000,00
ΜΟΥΝΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	1.968,00
ΜΥΚΩΝΙΑΤΗΣ Α. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.	3.000,00
ΜΥΡΩΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	42,00
ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	2.530,00
ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	100,00
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	480,00

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε. ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	25.960,00
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	2.000,00
ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	2.100,00
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	2.200,00
ΠΑΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3.500,00
ΠΑΡΑΕΝΑ Μ. Ε.Π.Ε.	17.160,26
ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	1.572,00
ΠΑΤΤΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	5.250,00
ΠΑΥΛΙΔΑΚΗΣ ΜΑΡΚΟΣ	2.400,00
ΠΙΤΣΟΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	1.050,00
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΜΟΝ. Ε.Π.Ε.	3.500,00
ΣΑΜΙΩΤΗ ΕΛΕΝΗ	3.300,00
ΣΕΓΡΕΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3.900,00
ΣΚΟΥΤΑΡΑΣ Β. Α.Ε.	11.002,02
ΣΤΑΥΡΙΔΗ ΕΛΕΝΗ	9.600,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ-ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΑ ΝΕΑ-ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΑΘΙΒΟΛΕΣ	640,00
ΤΖΙΛΙΒΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ	500,00
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ Α.Ε.	18.549,40
ΤΡΙΠΟΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3.000,00
ΧΑΝΙΑ ΛΑΪΒ ΤΒ Ο.Ε.	8.700,00
ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ- ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.	7.750,00
ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΑΕ	6.000,00
ΧΝΑΡΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.	6.000,00
ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ	403,23
Γενικό Άθροισμα	338.980,01

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στα παραπάνω ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται επιβαρύνσεις υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (Φ.Π.Α. Ειδικός Φόρος Τηλεόρασης) και υπέρ τρίτων (Αγγελιόσημο) συνολικής αξίας 79.938,06 €

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΛΟΓΩ ΔΩΡΕΑΣ-ΧΟΡΗΓΙΑΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ Ν. 4374/2016	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
15ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	1.428,79
1ου ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	300,00
EUROPEAN FEDERATION OF ETHICAL AND ALTERNATIVE BANKS AND FINANCIERS (FEBEA)	1.500,00
THE AMERICAN HELLENIC EDUCATIONAL PROGRESSIVE ASSOCIATION	200,00
WE DO BUSINESS-ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	375,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΒΟΝΗΣ	500,00
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΑΝΙΩΝ Ο ΚΥΔΩΝ	500,00
ΑΡΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	870,00
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	595,15
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	1.750,00
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΠΟΥΛΟΥ	497,38
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	5.000,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΛΕΠΑΠ	2.100,00
ΕΝΩΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΕΔΕΜ	1.000,00
ΕΝΩΣΗ ΚΡΗΤΩΝ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	339,00
ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΙΣΑΜΟΥ	100,00
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	2.000,00
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΝ ΚΥΔΩΝΙΑΣ	1.000,00
ΙΣΤΙΟΠΛΟΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	3.000,00
ΚΥΡΙΤΣΑΚΗΣ ΑΠ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ	3.000,00
ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	2.000,00
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥΡΝΟΥΑ	200,00

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	5.000,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ-ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ	1.000,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	2.000,00
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	5.000,00
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΑΥΔΟΥ	1.220,00
ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΧΑΝΙΩΝ	2.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ"	20,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΙΩΝ ΧΑΝΙΩΝ"	6,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Ν.ΧΑΝΙΩΝ	64,50
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΡΟΜΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ	1.000,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ	300,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ(ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ)	1.500,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΡΗΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	300,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΧΑΝΙΩΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑΣ	300,00
ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	200,00
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΧΑΝΙΩΝ Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ	1.000,00
Γενικό Άθροισμα	49.165,82
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΕ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΣΕ €
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (1056 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ)	19.712,67

Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών της Τράπεζας και σε συνθήκες και όρους της αγοράς. Επιπλέον ανάλυση παρέχεται στην Σημείωση **25** των οικονομικών καταστάσεων.

Παράρτημα: Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), σε σχέση με τους εναλλακτικούς δείκτες μέτρησης απόδοσης (Ε.Δ.Μ.Α.), στον κατωτέρω πίνακα παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία ορισμού και υπολογισμού των σχετικών Ε.Δ.Μ.Α. που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2022.

Δείκτης	Ορισμός
Δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών τέλους περιόδου
Δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών τέλους περιόδου
Καταθέσεις	Υποχρεώσεις προς πελάτες τέλους περιόδου
Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	Σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών τέλους περιόδου
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση >90 ημερών τέλους περιόδου
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)	Σύμφωνα με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA, ITS Technical Standards), ως μη εξυπηρετούμενα ορίζονται τα ανοίγματα που πληρούν μία ή και τις δύο κάτωθι προϋποθέσεις: α. Σημαντικά ανοίγματα με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών β. Ανοίγματα αβέβαιης πλήρους είσπραξης χωρίς τη ρευστοποίηση εξασφάλισης, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη ποσού σε καθυστέρηση ή ημερών καθυστέρησης
Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού	Μέσος όρος αρχής και τέλους περιόδου ταμείου και διαθεσίμων σε Κεντρικές Τράπεζες, απαιτήσεων κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια (CET1)	Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια τέλους περιόδου, όπως ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013, με σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων στα σταθμισμένα στοιχεία Ενεργητικού
Κεφαλαιακή επάρκεια (total capital +ratio)	Συνολικά ίδια κεφάλαια τέλους περιόδου, όπως ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013, με σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων στα σταθμισμένα στοιχεία Ενεργητικού
Λειτουργικά έξοδα	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού συν γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα συν αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων περιόδου
Οργανικά έσοδα	Καθαρά έσοδα από τόκους συν καθαρά έσοδα από προμήθειες περιόδου
Δάνεια / Καταθέσεις	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο προς υποχρεώσεις προς πελάτες τέλους περιόδου

Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs)	Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Κάλυψη μη εξυπηρετούμενων δανείων (σε καθυστέρηση >90 ημερών)	Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση >90 ημερών τέλους περιόδου
Κάλυψη μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs)	Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) τέλους περιόδου
Οριστικές καθυστερήσεις / Δάνεια	Δάνεια για τα οποία η Τράπεζα θεωρεί σχεδόν βέβαιο ότι δεν θα μπορέσουν να εξυπηρετηθούν προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Προβλέψεις / Δάνεια	Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Καλύμματα / Δάνεια	Αξία καλυμμάτων δανείων προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Καλύμματα και προβλέψεις / Δάνεια	Αξία καλυμμάτων δανείων και σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο προς δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ σωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικό κίνδυνο τέλους περιόδου
Μέσο επιτόκιο δανείων	Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα δανείων της περιόδου, προς μέσο όρο δανείων περιόδου. Ο μέσος όρος των μη-εξυπηρετούμενων δανείων της περιόδου υπολογίζεται στο καθαρό από προβλέψεις ποσό αυτών
Μέσο επιτόκιο καταθέσεων	Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα περιόδου προς μέσο όρο περιόδου καταθέσεων
Επιτοκιακό περιθώριο	Μέσο επιτόκιο δανείων μείον μέσο επιτόκιο καταθέσεων περιόδου
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Καθαρά έσοδα από τόκους περιόδου προς τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού
Αποτελεσματικότητα περιθωρίου	Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού επί επιτοκιακό περιθώριο περιόδου
Αποτελεσματικότητα περιθωρίου / Καθαρά έσοδα από τόκους	Τοκοφόρα στοιχεία Ενεργητικού επί επιτοκιακό περιθώριο προς καθαρά έσοδα από τόκους περιόδου
Κόστος / Έσοδα	Λειτουργικά έξοδα προς οργανικά έσοδα περιόδου
Οργανικά κέρδη προ προβλέψεων	Οργανικά έσοδα μείον λειτουργικά έξοδα περιόδου

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Ο Προέδρος του Δ.Σ

Μιχαήλ Μαρακάκης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Ποσά σε €	Σημ.	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	11	178.889.583	153.257.398	178.717.669	153.035.827
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	11	11.718.650	20.510.608	11.718.650	20.510.608
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12	-	1.365.779	-	1.365.779
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος		1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	4	343.364.408	352.257.536	381.424.454	386.715.729
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	25	-	-	10.203.696	10.659.452
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	26	14.045	47.534	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	13	12.225.269	10.693.574	3.689.604	3.187.078
Ενσώματα πάγια στοιχεία	15	22.821.462	23.404.398	11.868.491	12.598.249
Ακίνητα επενδύσεων	16	49.568.028	46.977.925	29.820.000	27.630.897
Ασώματα περιουσιακά στοιχεία	14	2.941.219	2.877.976	2.365.396	2.203.639
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	17	20.180.926	23.261.813	20.139.421	23.198.152
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	18	45.143.413	44.287.363	23.098.823	26.359.817
Σύνολο Ενεργητικού		687.911.869	679.986.767	674.091.068	668.510.090
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	19	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	19	2.635.199	2.683.768	1.564.063	1.566.381
Υποχρεώσεις προς πελάτες	19	597.051.029	599.306.738	597.694.881	599.677.662
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	23	17.273.152	17.275.267	17.273.152	17.275.267
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	17	2.852.998	2.393.448	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	20	11.682.399	10.439.268	4.313.789	5.307.110
Σύνολο Παθητικού		631.494.777	632.098.489	620.845.885	623.826.419
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	22	19.808.811	19.789.647	19.808.811	19.789.647
Διαφορά από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	22	85.178.221	85.100.927	85.178.221	85.100.926
Μείον: Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες θυγατρικών	22	(303.890)	(303.890)	-	-
Λοιπά αποθεματικά	28	4.660.072	4.578.402	4.408.759	4.349.262
Αποτελέσματα εις νέον		(56.397.895)	(64.783.415)	(56.150.608)	(64.556.165)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		52.945.319	44.381.670	53.245.184	44.683.671
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		3.471.773	3.506.608	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		56.417.092	47.888.278	53.245.184	44.683.671
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		687.911.869	679.986.767	674.091.068	668.510.090

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 μέχρι 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Ποσά σε €	Σημ.	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		29.154.880	25.434.160	31.544.076	27.903.698
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(2.909.776)	(3.850.157)	(2.618.424)	(3.557.863)
Καθαρά έσοδα από τόκους	5	26.245.104	21.584.003	28.925.651	24.345.834
Έσοδα προμηθειών		2.578.636	2.476.243	2.589.211	2.482.886
Έξοδα προμηθειών		(660.010)	(970.142)	(660.010)	(970.142)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	6	1.918.626	1.506.101	1.929.201	1.512.744
Καθαρά Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	29	6.120.965	4.842.317	609.628	345.673
Έσοδα από μερίσματα		100.990	92.955	94.614	84.860
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		1.689.451	6.092.886	662.281	566.353
Καθαρά Λοιπά έσοδα	16	2.080.506	3.070.067	1.671.199	1.657.867
Σύνολο Εσόδων	-	38.155.642	37.188.328	33.892.574	28.513.331
Δαπάνες προσωπικού	7	(9.619.925)	(9.205.650)	(8.353.385)	(7.996.546)
Αποσβέσεις πάγιων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	14,15	(2.308.721)	(2.392.710)	(1.499.305)	(1.463.942)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	(8.193.335)	(8.026.822)	(6.675.357)	(5.823.580)
Σύνολο Εξόδων	-	(20.121.981)	(19.625.182)	(16.528.047)	(15.284.068)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	10	(5.374.610)	(14.702.590)	(5.338.216)	(14.702.351)
Απομείωση αξίας Παγίων/Λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(283.721)	27.438	(4.568)	-
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	26	-	-	-	-
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	(33.489)	-	(455.756)	2.082.775
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		12.341.841	2.887.994	11.565.987	609.687
Φόρος εισοδήματος	30	(3.971.840)	(1.972.739)	(3.160.430)	(424.410)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου μετά φόρων		8.370.002	915.255	8.405.557	185.278
Αναλογούντα :					
σε Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(35.576)	687.258	-	-
σε Συνεταίρους της Τράπεζας		8.405.578	227.997	8.405.557	185.278

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 μέχρι 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	8.370.002	915.255	8.405.557	185.278
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	59.497	(21.114)	59.497	(19.139)
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμο προς πώληση μετά από φόρους	-	-	-	-
Αναλογιστικά έσοδα/έξοδα στην κατάσταση συνολικών εσόδων μετά από φόρους	-	-	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	8.429.498	894.142	8.465.054	166.138
<i>Αναλογούντα σε:</i>				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	(35.576)	686.700	-	-
Συνεταιίρους της Τράπεζας	8.465.075	207.442	8.465.054	166.138

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 μέχρι 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Ποσά σε €	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020 και 1 Ιανουαρίου 2021	19.739.325	84.897.961	(303.890)	-	(19.480)	4.385.383	(64.724.684)	43.974.614	2.819.907	46.794.521
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	(20.557)	-	-	(20.557)	(557)	(21.114)
Κέρδη (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	227.997	227.997	687.258	915.255
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	(20.557)	-	227.997	207.441	686.701	894.141
Αύξηση (μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	50.322	202.965	-	-	-	-	-	253.287	-	253.287
Λοιπές κινήσεις από απορρόφηση θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	233.056	(233.056)	-	-	-
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	-	(53.672)	(53.672)	-	(53.672)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021 και 1 Ιανουαρίου 2022	19.789.647	85.100.926	(303.890)	-	(40.037)	4.618.439	(64.783.415)	44.381.670	3.506.608	47.888.278
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	59.497	-	-	59.497	-	59.497
Κέρδη (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	8.405.578	8.405.578	(35.576)	8.370.002
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	59.497	-	-	8.465.075	(35.576)	8.429.498
Αύξηση (μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	-	-	-	-	-	96.459	-	96.459
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	22.173	(20.058)	2.115	742	2.857
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	19.808.811	85.178.221	(303.890)	-	19.460	4.640.612	(56.397.895)	52.945.319	3.471.773	56.417.092

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 μέχρι 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Ποσά σε €	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2020 και την 1η Ιανουαρίου 2021	19.739.325	84.897.961	-	(16.981)	4.385.383	(64.741.905)	44.263.783
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(19.139)	-	-	(19.139)
Κέρδη (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	185.278	185.278
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	(19.139)	-	185.278	166.138
Αύξηση / (μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	50.322	202.965	-	-	-	-	253.287
Λοιπές κινήσεις από απορρόφηση θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	463	463
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2021 και την 1η Ιανουαρίου 2022	19.789.647	85.100.926	-	(36.121)	4.385.383	(64.556.165)	44.683.671
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	59.497	-	-	59.497
Κέρδη (ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	8.405.557	8.405.557
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	59.497	-	8.405.557	8.465.054
Αύξηση / (μείωση) συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	-	-	-	-	96.459
Λοιπές κινήσεις από απορρόφηση θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	19.808.811	85.178.221	-	23.376	4.385.383	(56.150.608)	53.245.184

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 μέχρι 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	12.341.841	2.887.994	11.565.987	609.687
Προσαρμογές για:				
Μη ταμειακά στοιχεία κατάστασης αποτελεσμάτων και λοιπές προσαρμογές:				
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	2.306.349	2.392.710	1.449.304	1.463.942
Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα	(2.007.453)	(2.681.144)	(1.606.453)	(1.602.480)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	5.374.610	14.702.351	5.338.216	14.702.351
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	135.287	65.929	135.287	59.781
Προσαρμογές Αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(1.521.117)	(6.122.535)	(493.947)	(596.002)
Έσοδα από μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	(100.990)	(92.955)	(94.614)	(84.860)
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	33.489	-	445.756	(2.050.202)
Αρνητική υπεραξία	283.721	-	4.568	-
Καθαρή (αύξηση)/μείωση δεδουλευμένων τόκων λειτουργικών δραστηριοτήτων	(2.115)	-	(2.115)	-
Λοιπές προσαρμογές	(11.122)	(20.137)	(33.295)	7.762
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	-	(43.219)	-	(43.249)
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	8.791.957	(11.589.091)	8.791.957	(11.589.091)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.365.779	-	1.365.779	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	5.872.883	(10.142.775)	2.262.423	(13.910.886)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(4.359.405)	(5.233.123)	845.363	(2.408.742)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(48.569)	(23.587.288)	(2.317)	(23.575.113)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(2.255.710)	17.158.566	(1.982.782)	(17.139.469)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	-	(14.148)	-	-
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(37.956)	-	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.664.846	627.560	(1.069.112)	(376.616)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	27.781.328	(56.008.438)	26.980.006	(56.533.157)
Ταμειακές ροές από την επενδυτική δραστηριότητα				
Συμμετοχή στην (αύξηση)/μείωση μετοχικού κεφαλαίου συνδεδεμένων εταιρειών /θυγατρικών	-	(29.000)	-	(32.572)
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	100.990	92.955	94.614	84.860
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(2.686.760)	(2.159.911)	(1.855.797)	(1.603.109)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	317.452	-	341.845	-
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(10.579)	(1.000)	(8.579)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(2.278.897)	(2.096.956)	(1.427.917)	(1.550.821)
Ταμειακές ροές από την χρηματοδοτική δραστηριότητα				
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	96.459	253.287	96.459	253.287
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων	-	3.150.000	-	3.150.000
Λήξη πιστωτικών τίτλων	-	(2.500.000)	-	(2.500.000)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	96.459	(903.287)	96.459	(903.287)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	33.295	(7.299)	33.295	(7.299)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	25.632.185	(57.209.406)	25.681.842	57.187.990
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	153.257.398	210.466.804	153.035.827	210.223.817
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	178.889.583	153.257.398	178.717.669	153.035.827

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Οι σημειώσεις στις σελίδες 39 μέχρι 134 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 01.01.2022 - 31.12.2022****ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (διακριτικός τίτλος ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ και εφεξής «Τράπεζα») ιδρύθηκε με την από 18 Αυγούστου 1993 ιδρυτική συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού ως αμιγής πιστωτικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης. Ο Συνεταιρισμός έλαβε άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα με την υπ' αριθμό συνεδρίαση 560/18-9-1995 απόφαση (θέμα 14) της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, και έκτοτε ο Συνεταιρισμός λειτουργεί μέχρι σήμερα ως Πιστωτικό Ίδρυμα, σύμφωνα με τις διατάξεις, αρχικά του Ν. 2076/1992, στη συνέχεια του Ν. 3601/2007 και σήμερα του Ν.4261/2014, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2258/1993 καθώς και με τις διατάξεις των αποφάσεων των εκάστοτε αρμόδιων επιτροπών της Τράπεζας της Ελλάδος. Για να εισέλθει κάποιος ως μέλος του Συνεταιρισμού υποχρεούται να αγοράσει μια τουλάχιστον συνεταιριστική μερίδα, η πραγματική αξία της οποίας καθορίζεται από την ονομαστική αξία αυτής πλέον μιας υπεραξίας που καθορίζεται από την περιουσιακή θέση της Τράπεζας. Έδρα του Συνεταιρισμού έχει οριστεί, βάσει του Καταστατικού, ο Δήμος Χανίων, ενώ από το 2007 στεγάζεται στην οδό Ελευθερίου Βενιζέλου 28-32 στο κέντρο της πόλης των Χανίων σε ιδιόκτητα κτίρια (Αριθμ.Γ.Ε.ΜΗ 123088758000, τηλ.(+30) 28210 25500), www.chaniabank.gr).

Δυνάμει των άρθρων 2 και 3 του Καταστατικού και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία, γραφεία ή άλλες εγκαταστάσεις οπουδήποτε καθώς και να διορίζονται ή και να ανακαλούνται αντιπρόσωποι σε οποιαδήποτε πόλη της Ελλάδος ή του εξωτερικού, αφού τηρηθούν και τα προβλεπόμενα σχετικώς από το νόμο. Στη διάρκεια της εικοσαετούς και πλέον λειτουργίας της η Τράπεζα έχει αναπτύξει μια σειρά από ελκυστικά τραπεζικά προϊόντα που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των μελών/πελατών της ενώ σε συνάρτηση με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») μεριμνά ώστε να παγιοποιήσει τη θέση της στο τραπεζικό στερέωμα αλλά και να σταθεί αρωγός στην τοπική οικονομία.

Η βάση των εργασιών του Ομίλου αποτελείται από ευέλικτα (για τις ανάγκες των πελατών της) χορηγητικά και καταθετικά προϊόντα επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής, παράλληλες τραπεζικές εργασίες (συνάλλαγμα και εμβάσματα), χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες αλλά και διαχείριση ακίνητης περιουσίας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε ολόκληρη τη Κρήτη αλλά και στην Αττική, με προοπτική να επεκταθεί το δίκτυό της και στην υπόλοιπη επικράτεια.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων, είναι η εξής:

- Μαρακάκης Μιχαήλ του Εμμανουήλ, Πρόεδρος Δ.Σ.
- Ανδρουλάκης Γεώργιος του Χαραλάμπους, Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
- Περιβολάκης Αλέξανδρος του Βασιλείου, Γραμματέας
- Φαραντάκης Γεώργιος του Ιωσήφ, Ταμίας
- Αποστολάκης Εμμανουήλ του Αποστόλου, Εκτελεστικό Μέλος
- Αποστολάκης Σπυρίδων του Νικολάου, Εκτελεστικό Μέλος
- Βάμβουκας Αναστάσιος του Δημητρίου, Εκτελεστικό Μέλος
- Κουλιεράκης Ιωάννης του Ευστράτιου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Μαλανδράκης Ιωάννης του Ιωάννη, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Μπαουράκης Γεώργιος του Μιχαήλ, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Ντοκάκης Δημήτριος του Βασιλείου, Εκτελεστικό Μέλος
- Σπερελάκη Μαρία του Θεοδώρου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Χιωτάκης Ιωσήφ του Ιωσήφ, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Οι οικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των συνταίρων της Τράπεζας. Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 6 Ιουνίου 2023.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 (οι «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»).

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά). Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε απαραίτητο αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με την παρουσίαση της τρέχουσας περιόδου.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καθώς και τα ακίνητα επενδύσεων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η ως ανωτέρω διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών εφαρμόζεται κυρίως στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λοιπών απαιτήσεων, αποτίμηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αποτίμηση ακινήτων επενδύσεων, έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις, έλεγχος της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία και των υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2022 συντάχθηκαν με βάση την αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δράσης (going concern). Η υιοθέτηση της αρχής αυτής κρίθηκε ως κατάλληλη από τη Διοίκηση της Τράπεζας, συνεκτιμώντας τα παρακάτω:

Μακροοικονομικό περιβάλλον:

Η παγκόσμια οικονομία, μετά τους ισχυρούς ρυθμούς ανάκαμψης που καταγράφηκαν το 2021, επιβραδύνθηκε σημαντικά το 2022. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ (Ιανουάριος 2023), ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί το 2022 σε 3,4% από 6,2% το 2021.

Οι διεθνείς τιμές των βασικών εμπορευμάτων, κυρίως του φυσικού αερίου, εκτοξεύθηκαν σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, πρωτίστως εξαιτίας των επιπτώσεων του πολέμου και δευτερευόντως λόγω των συνεχιζόμενων προβλημάτων στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Η γεωπολιτική αβεβαιότητα, η μείωση των ρωσικών εξαγωγών υδρογονανθράκων στην Ευρώπη, οι κυρώσεις της ΕΕ και των ΗΠΑ στις εισαγωγές πετρελαίου από τη Ρωσία, καθώς και η ισχυρή ζήτηση φυσικού αερίου οδήγησαν σε κατακόρυφη αύξηση των τιμών της ενέργειας.

Το διεθνές εμπόριο επιβραδύνθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2022. Ειδικότερα, πλήγμα στις διεθνείς εμπορευματικές ροές προκάλεσαν: α) η αύξηση των διεθνών τιμών των βασικών εμπορευμάτων, β) η απότομη επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας, η οποία διατάραξε τη μεταποίηση και τις εξαγωγές και συντήρησε τα

προβλήματα στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, και γ) η επιδείνωση των όρων εμπορίου σε πολλές οικονομίες, λόγω της ανατίμησης του δολαρίου ΗΠΑ.

Ο πληθωρισμός διεθνώς κατέγραψε εντυπωσιακή αύξηση το 2022 και αποδείχθηκε υψηλότερος και πιο παρατεταμένος έναντι των αρχικών προβλέψεων. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ο πληθωρισμός σε παγκόσμιο επίπεδο εκτιμάται ότι αυξήθηκε απότομα σε 8,8% το 2022 από 4,7% το 2021, ενώ στις προηγμένες οικονομίες έφθασε στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 40 ετών.

Στην Ζώνη του Ευρώ, η οικονομική δραστηριότητα το 2022 αποδείχθηκε πιο ανθεκτική από όσο αρχικά αναμενόταν, παρά τις επιπτώσεις του πολέμου. Οι προοπτικές της οικονομίας της ευρωζώνης χειροτέρευσαν κατά τη διάρκεια του έτους, εν μέσω αυξημένης γεωπολιτικής αβεβαιότητας, των προβλημάτων στις εφοδιαστικές αλυσίδες και των ιστορικά υψηλών διεθνών τιμών της ενέργειας, οι οποίες εξασθένησαν το οικονομικό κλίμα και εκτόξευσαν τον πληθωρισμό.

Η συρρίκνωση των πραγματικών εισοδημάτων επηρέασε αρνητικά τις προοπτικές της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων. Εντούτοις, τα κράτη-μέλη έλαβαν έκτακτα δημοσιονομικά μέτρα για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων έναντι της αύξησης του ενεργειακού κόστους. Οι δέσμες μέτρων δημοσιονομικής στήριξης, σε συνδυασμό με την ανάκαμψη του τομέα των υπηρεσιών, καθώς και τη δυναμική της αγοράς εργασίας, περιόρισαν τον οικονομικό αντίκτυπο της πληθωριστικής διαταραχής.

Παράλληλα, η υιοθέτηση μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας από τα κράτη-μέλη και ο ήπιος χειμώνας στα τέλη του έτους μείωσαν τον κίνδυνο για σημαντικές ελλείψεις στον ενεργειακό τομέα και συνεπώς για ύφεση. Επίσης, τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής και τα κονδύλια του NGEU στήριξαν την οικονομική δραστηριότητα και τις προοπτικές της απασχόλησης στην ευρωζώνη.

Έτσι, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στην ευρωζώνη το 2022 επιβραδύνθηκε σε 3,5%, από 5,4% το 2021.

Το 2022 η ελληνική οικονομία, παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον, συνέχισε να αναπτύσσεται με υψηλό ρυθμό. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5,9% και ξεπέρασε τα προ πανδημίας επίπεδα έναντι 8,4% το 2021, χάρη κυρίως στην αύξηση στις ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, καθώς και στη μεγάλη άνοδο του τουρισμού. Στη θετική επίδοση στις οικονομίες συνέβαλαν και τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης για την ανάσχεση των επιπτώσεων στις πανδημίας και στις ενεργειακής κρίσης στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις.

Θετική συμβολή στο ρυθμό ανάπτυξης είχε και η αύξηση των εξαγωγών υπηρεσιών, χάρη στις επιδόσεις του τουριστικού τομέα, ο οποίος ανέκαμψε ταχύτερα στην Ελλάδα σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο. Ειδικότερα, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις το 2022 έφθασαν σχεδόν στο επίπεδο του 2019, στηρίζοντας κατ'επέκταση τα εισοδήματα και την κατανάλωση. Οι επενδύσεις επίσης συνέβαλαν θετικά στην ανάπτυξη, υποστηριζόμενες από την ενίσχυση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, την αξιοποίηση των πόρων του NGEU και τη θετική πορεία των ξένων άμεσων επενδύσεων. Αντίθετα, η άνοδος των εισαγωγών, σε μεγάλο βαθμό λόγω της σημαντικής αύξησης των τιμών των εισαγόμενων ενεργειακών προϊόντων, καθώς και της αύξησης της βιομηχανικής παραγωγής, της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, συνέβαλε αρνητικά στη μεταβολή του ΑΕΠ.

Ο γενικός πληθωρισμός επιταχύνθηκε ιδιαίτερα έντονα το 2022 λόγω της μεγάλης ανόδου των διεθνών τιμών της ενέργειας, μειώνοντας το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών και υπονομεύοντας τις προοπτικές της οικονομίας. Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή αυξήθηκε κατά 9,3% το 2022 (από 0,6% το 2021).

Κεφαλαιακή Επάρκεια:

Κατά την 31.12.2022 σε ενοποιημένη βάση ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε **15,64%** (2021:14,50%), ενώ σε ατομική βάση ο Δείκτης ανήλθε σε **16,24%** (2021:14,56%).

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (Ν.4261/2014 και Κανονισμός ΕΕ 575/2013) από την 01/01/2016 και εφεξής, τέθηκαν σε ισχύ, τα παρακάτω κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας:

Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και ανέρχεται σε 2,50% από την 01/01/2019. Σύμφωνα με την Ε.Π.Α.Θ 428/28.06.2022 η Τράπεζα δεν θα πρέπει να τηρεί 2,50% για το έτος 2022.

Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να ανέλθει και σε ποσοστό υψηλότερο του 2,50% εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του Ν.4261/2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2022 και για το 2021 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%.

Βάσει της απόφασης 428/28.06.2022 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στα πλαίσια της Εποπτικής Διαδικασίας Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), ορίστηκαν για την Τράπεζα πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 3,36% για το έτος 2022.

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ελάχιστος απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας για το 2022 διαμορφώνεται σε 11,36%.

Έτος	Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Απόθεμα Ασφαλείας Ν.4261/2014	Πρόσθετες Απαιτήσεις από ΕΔΕΑ	Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
2021	8,00%	2,50%	2,68%	13,18%
2022	8,00%	0,00%	3,36%	11,36%

Επιπρόσθετα να σημειώσουμε ότι λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, η αβεβαιότητα που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C, Άρθρο 27 και 27^α του Ν.4172/2013)) είναι σημαντική και συσχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και την όποια τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Για το 2023 οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις διαμορφώνονται ως εξής:

Έτος	Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Απόθεμα Ασφαλείας Ν.4261/2014	Πρόσθετες Απαιτήσεις από ΕΔΕΑ	Επιπρόσθετες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις λόγω P2G	Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας
2023	8,00%	2,50%	3,36%	1,25%	15,11%

Σχέδιο κεφαλαιακής ενίσχυσης :

Τον Μάιο του 2023 η Τράπεζα υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος σχέδιο ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας στο οποίο προβλέπονται μια σειρά από ενέργειες για την περεταίρω ενίσχυση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, οι κυριότερες από τις οποίες είναι: Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου, έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης, και δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου μέσω επίτευξης κερδών.

Ρευστότητα:

Η ρευστότητα της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του 2022 όπως και το 2021, παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, διατηρώντας διαθέσιμα σε κεντρικές και άλλες τράπεζες ποσού €190 εκ. και €173 εκ. την 31.12.2022 και την 31.12.2021 αντίστοιχα.

Οι εποπτικοί δείκτες ρευστότητας, παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα ξεπερνώντας τα ελάχιστα εποπτικά όρια 100% καθόλη τη διάρκεια του 2022. Συγκεκριμένα, την 31 Δεκεμβρίου 2022 ο δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας LCR («Liquidity Coverage Ratio») ανήλθε **σε 521% και 566%** για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, ενώ ο δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης NSFR («Net Stable Funding Ratio») ανήλθε **σε 143% και 149%** για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα.

Διαχείριση μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPEs):

Βασική προτεραιότητα της Τράπεζας είναι ο περιορισμός των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Στην κατεύθυνση αυτή η Στρατηγική Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΣΜΕΑ) της Τράπεζας αναθεωρείται και προσαρμόζεται τακτικά στο πλαίσιο των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο.

Κατά τα προηγούμενα έτη, πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση των υποδομών διαχείρισης και στρατηγικής των ΜΕΑ, ευθυγραμμισμένη με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής και τις λοιπές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Ειδικότερα η Τράπεζα έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Οργανωτική αναδιάρθρωση: Σημαντικός επανασχεδιασμός με δημιουργία ανεξάρτητων διοικητικών δομών και εφαρμογή ενδεδειγμένων τεκμηριωμένων πρακτικών και πολιτικών αναφορικά με την διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερήσεων.
- Ανάπτυξη ευέλικτων προϊόντων ρυθμίσεων και διαδικασιών οριστικών διευθετήσεων.
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων και αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας των στελεχών στη διαχείριση των ΜΕΑ.
- Καίριες επενδύσεις σε εξοπλισμό Πληροφοριακών Συστημάτων, συνδυαστικά με την λειτουργία πλατφορμών για την υπαγωγή σε ευεργετικούς νόμους ρύθμισης χρεών.

Κατά τα προηγούμενα έτη επιτεύχθηκε συμμόρφωση με τους τιθέμενους επιχειρησιακούς στόχους για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα στο πλαίσιο εφαρμογής της ΣΜΕΑ, παρά το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον και την ύπαρξη δυσχερειών σε ό,τι αφορά τη διαχείρισή τους.

Το Σεπτέμβριο του 2022 η Τράπεζα υπέβαλε στην Τράπεζα της Ελλάδος τους στρατηγικούς στόχους για τα ΜΕΑ / ΜΕΔ, που απεικονίζουν τη στόχευση της Τράπεζας αναφορικά με την διαχείριση και τη μείωση των ΜΕΑ έως το τέλος του 2025 προβλέποντας μείωση αυτών μέσω της αναμορφωμένης ΣΜΕΑ της Τράπεζας, παρά την ενδιάμεση επιδείνωση των μεγεθών τους που προβλέπεται βραχυπρόθεσμα λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.

Συγκεκριμένα, στόχος της Τράπεζας είναι η σημαντική μείωση των ΜΕΑ και η επίτευξη δείκτη 21% έως το 2024 και 16% έως το 2025.

Το 3^ο τρίμηνο του 2022 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διευθέτηση καταγγελλόμενης απαίτησης ύψους 18 εκ. €, που μείωσε το ύψος των ΜΕΑ. Ωστόσο, λόγω των γενικότερων μακροοικονομικών συνθηκών και κυρίως του αυξημένου πληθωρισμού και της ανόδου των επιτοκίων, ήδη από το 4^ο τρίμηνο του έτους διαφαίνεται ο κίνδυνος δημιουργίας νέων ΜΕΑ, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί και για το 2023 εφόσον δεν ομαλοποιηθούν οι συνθήκες.

Το 2022 εμφάνισαν σχετική μείωση της τάξεως του 1% περίπου τόσο τα ΜΕΑ, όσο και τα ΜΕΔ σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις από Νομικές Υποθέσεις:

Υπάρχουν δικαστικές διενέξεις - αγωγές που έχουν γίνει από συνεταιίρους κατά της Τράπεζας και έχουν ως αίτημα την αποζημίωση των εναγόντων λόγω της επικαλούμενης εκ μέρους τους ζημίας που έχουν υποστεί από την κατάρτιση των Συμβάσεων Ειδικού Λογαριασμού Αποδίδω.

Η εκτίμηση των νομικών συμβούλων της Τράπεζας είναι ότι οι αγωγές εν τέλει θα απορριφθούν για συγκεκριμένους λόγους που έχουν να κάνουν με την πληρότητα των εγγράφων τα οποία παρουσιάζονται από την Τράπεζα και τα οποία αποδεικνύουν την νομιμότητά και την τήρηση των νόμων και κανόνων οι οποίοι επιβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα και κατά συνέπεια στις συναλλαγές της Τράπεζας με τους πελάτες της.

Συνεπώς η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω καθώς και της πολυπλοκότητας των υποθέσεων και της χρονικής διάρκειάς τους, ότι η οριστική διευθέτηση, μέχρι το αμετάκλητο αυτών, θα έχει θετική έκβαση για την Τράπεζα.

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας:

Με βάση τους ανωτέρω παράγοντες κινδύνου και αβεβαιότητας αναφορικά με τις νομικές υποθέσεις και τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και λαμβάνοντας υπόψη τις σχεδιαζόμενες ενέργειες για την ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας από το 2023, η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών της καταστάσεων.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

Νέα Δ.Π.Χ.Α., τροποποιήσεις και διερμηνείες που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2022

Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματα Πάγια», του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού» και στις «Ετήσιες Βελτιώσεις 2018 - 2020» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022 και μετά)

Τον Μάιο του 2020, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τροποποίησε τα Δ.Π.Χ.Α 3, Δ.Π.Χ.Α 16, Δ.Λ.Π 37, παρέχοντας διευκρινήσεις αναφορικά με τη διατύπωση των Προτύπων ή διορθώνοντας ήσσονος σημασίας συνέπειες, παραβλέψεις ή αντικρούσεις μεταξύ των απαιτήσεων των Προτύπων.

Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση ενημερώνει μια αναφορά στο Δ.Π.Χ.Α 3 σχετικά με το Εννοιολογικό Πλαίσιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς χωρίς να μεταβάλλει τις λογιστικές απαιτήσεις που αφορούν στις συνενώσεις επιχειρήσεων. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16 σχετιζόμενες με τις παραχωρήσεις ενοικίου λόγω COVID-19

Η τροποποίηση παρατείνει την εφαρμογή της πρακτικής διευκόλυνσης που δόθηκε για τις παραχωρήσεις σε ενοίκια κατά ένα έτος για να καλύψει τις μειώσεις στα ενοίκια που οφείλονται στις ή έως τις 30 Ιουνίου 2022. Η υιοθέτηση

της τροποποίησης δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια»: Έσοδα πριν την προβλεπόμενη χρήση

Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 16 απαγορεύει την αφαίρεση από το κόστος κτήσης των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων των εσόδων από την πώληση στοιχείων που παράγονται στη φάση που το πάγιο προετοιμάζεται να έρθει στην τοποθεσία και στην κατάσταση που απαιτείται για τη χρήση που η διοίκηση έχει προσδιορίσει. Αντιθέτως, τα έσοδα από την πώληση των εν λόγω στοιχείων όπως και το κόστος τους θα πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις»: Επαχθείς συμβάσεις - Κόστος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης

Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 37 διευκρινίζει τα κόστη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης περιλαμβάνοντας τα έξοδα εκείνα που σχετίζονται άμεσα με τη σύμβαση. Αυτά τα έξοδα αποτελούνται τόσο από τα άμεσα επιρριπτόμενα έξοδα, όσο και την αναλογία άλλων εξόδων που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία σύμβαση. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν έχει ουσιώδη επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων - κύκλος 2018-2020

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 14.5.2020, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις στα Δ.Π.Χ.Α 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς», Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» και Δ.Λ.Π. 41 «Γεωργία». Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Νέα ΔΠΧΑ, τροποποιήσεις και διερμηνείες που θα τεθούν σε ισχύ σε μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, καθώς και τροποποιήσεις τον Ιούνιο του 2020, το οποίο αντικαθιστά το ενδιάμεσο Πρότυπο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Το νέο ενιαίο Πρότυπο θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με συνεπή τρόπο. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 - Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2024 και μετά)

Τον Ιανουάριο του 2020 το ΣΔΛΠ προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού,

γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης για την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1. Ωστόσο, τον Οκτώβριο του 2022, το IASB εξέδωσε μία επιπλέον τροποποίηση που στοχεύει στην βελτίωση της πληροφόρησης που παρέχουν οι εταιρείες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές δεσμεύσεις. Το ΔΛΠ 1 απαιτεί από μία εταιρεία να ταξινομεί το δάνειο ως μακροπρόθεσμο μόνο εάν η εταιρεία μπορεί να αποφύγει τον διακανονισμό του δανείου εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, η ικανότητα μίας εταιρείας να το πράξει εξαρτάται συχνά από τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις του. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 προσδιορίζουν ότι οι δεσμεύσεις που πρέπει να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του δανείου ως βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αντίθετα, οι τροποποιήσεις του προτύπου απαιτούν από μία εταιρεία να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με αυτές τις δεσμεύσεις στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023)

Οι τροποποιήσεις αντικαθιστούν την απαίτηση της γνωστοποίησης «σημαντικών» λογιστικών πολιτικών με την απαίτηση γνωστοποίησης «ουσιωδών» λογιστικών πολιτικών. Περιλαμβάνονται παραδείγματα και επεξηγήσεις πότε μια λογιστική πολιτική είναι πιθανό να είναι «ουσιώδης». Το Συμβούλιο ανέπτυξε οδηγίες για να υποστηρίξει την εφαρμογή της μεθόδου ουσιαστικότητας σε τέσσερα βήματα. Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη»: Ορισμός Λογιστικών εκτιμήσεων (Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2023)

Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 8 όρισε τις λογιστικές εκτιμήσεις ως νομισματικά ποσά στις οικονομικές καταστάσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα ως προς τη επιμέτρησή τους. Διευκρίνισε πως μία λογιστική πολιτική μπορεί να απαιτεί τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων να αποτιμώνται κατά τέτοιο τρόπο που να δημιουργείται αβεβαιότητα. Στην περίπτωση αυτή η οικονομική οντότητα αναπτύσσει μία λογιστική εκτίμηση. Η ανάπτυξη λογιστικών εκτιμήσεων περιλαμβάνει τη χρήση κρίσεων και υποθέσεων. Κατά την ανάπτυξη των λογιστικών εκτιμήσεων η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης και δεδομένα. Η οικονομική οντότητα μπορεί να απαιτηθεί να μεταβάλει τις λογιστικές εκτιμήσεις της. Το γεγονός αυτό από τη φύση του δεν σχετίζεται με τις προηγούμενες χρήσεις ούτε αποτελεί διόρθωση λάθους. Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 17 Αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 ΚΑΙ ΔΠΧΑ 9- Συγκριτική πληροφόρηση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά)

Η τροποποίηση είναι μια μεταβατική επιλογή, που σχετίζεται με συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποίηση του ΔΛΠ 12 Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά)

Η τροποποίηση περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης αναγνώρισης σύμφωνα με την οποία οι εταιρίες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εξαιρούνταν από την υποχρέωση αναγνώρισης αναβαλλόμενου φόρου κατά την αρχική

αναγνώριση στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται πλέον σε συναλλαγές που κατά την αρχική αναγνώριση έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ισόποσων φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις αν και δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16 Υποχρέωση Μίσθωσης σε μία Πώληση και Επαναμίσθωση (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2024 και μετά)

Τον Σεπτέμβριο του 2022, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις». Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι απαιτήσεις εφαρμόζονται αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16. Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα έχει η ανωτέρω τροποποίηση στις οικονομικές του καταστάσεις.

Η Τράπεζα και ο Όμιλος δεν έχει σκοπό να εφαρμόσει κανένα από τα Πρότυπα ή Διερμηνείες νωρίτερα ενώ και η επίδρασή τους από την εφαρμογή τους μελλοντικά (όταν καταστούν υποχρεωτικά) δεν αναμένεται να έχει σημαντικές επιδράσεις στις ατομικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

2.4.1. Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της, στις οποίες ασκεί έλεγχο η Τράπεζα. Έλεγχος υφίσταται όταν ισχύουν αθροιστικά τα εξής: α) εξουσία επί της εταιρείας β) τοποθετήσεις ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και γ) δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εταιρείας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρης ενοποίησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται με την απώλεια του ελέγχου.

Τα έσοδα και οι δαπάνες και τα λοιπά συνολικά έσοδα των θυγατρικών που αποκτώνται ή πωλούνται μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών και παύουν να ενσωματώνονται από την ημερομηνία πώλησης των θυγατρικών αυτών. Τα καθαρά κέρδη και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών κατανέμονται μεταξύ των μετόχων της Τράπεζας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν με τον επιμερισμό αυτό, το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών γίνει αρνητικό.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου. Οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα καθώς και τα κέρδη/ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται πλήρως κατά την ενοποίηση.

2.4.2. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3. Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν επιφέρουν απώλεια του ελέγχου της, καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Το υπόλοιπο των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας και του λογαριασμού «Μη ελέγχουσες συμμετοχές» αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστεί η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

2.4.4. Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση που η μεταβολή οδηγήσει σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Τράπεζα είχε πωλήσει απ' ευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή μεταφορά στα κέρδη εις νέο, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η εύλογη αξία τυχόν συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 9 ή ως το κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τη μέθοδο της καθαρής θέσης σε περίπτωση που με τα ισχύοντα πρότυπα θα αναγνωρισθεί ως συγγενής ή κοινοπραξία.

2.4.5. Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρείες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν ελέγχει. Εάν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, 20% ή περισσότερο των δικαιωμάτων ψήφου της επένδυσης, θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή, εκτός εάν σαφώς μπορεί να αποδειχθεί ότι δεν είναι αυτή η περίπτωση. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρείας συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσης της επένδυσης (μετά από οποιοσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης). Η αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρείας μετά την εξαγορά (αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.6. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι ένα σχήμα στο οποίο δύο ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) Τα μέρη δεσμεύονται από μια συμβατική ρύθμιση και
- β) Η συμβατική ρύθμιση παρέχει σε δύο ή περισσότερα από τα εν λόγω μέρη κοινό έλεγχο του σχήματος.

Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι είτε μια κοινή επιχείρηση είτε μια κοινοπραξία.

Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται συμμετέχοντες σε κοινή επιχείρηση.

Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται κοινοπρακτούντες.

Ο προσδιορισμός από τον Όμιλο του τύπου σχήματος υπό κοινό έλεγχο στον οποίο συμμετέχει, ως κοινής επιχείρησης ή ως κοινοπραξίας εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος.

Στην περίπτωση συμμετοχής του Ομίλου σε κοινή επιχείρηση, ο Όμιλος αναγνωρίζει:

α) τα περιουσιακά της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία του ανήκουν από κοινού

β) τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιοσδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού

γ) τα έσοδά του από την πώληση του μεριδίου του από την παραγωγή που προκύπτει από την κοινή επιχείρηση

δ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

ε) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιοσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Τράπεζας σε κοινοπραξία η Τράπεζα αναγνωρίζει τη συμμετοχή της ως επένδυση και λογιστικοποιεί την εν λόγω επένδυση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. Σημείωση 2.4.7).

2.4.7. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης και προσαρμόζεται η αξία της επένδυσης με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η Τράπεζα άλλαξε στη χρήση 2018 λογιστική πολιτική στην επιμέτρηση των θυγατρικών της, από την μέθοδο του κόστους κτήσης στη μέθοδο της καθαρής θέσης, με βάση την τροποποίηση του ΔΛΠ 27. Βάσει της προαναφερόμενης τροποποίησης από την 01.01.2016 επιτρέπεται η χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης στις επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρείες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας.

2.4.8. Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Τράπεζα αξιολογούν και ελέγχουν (ξεχωριστά από την επίπτωση της μεθόδου καθαρής θέσης στην αξία της επένδυσης), εάν μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση, όταν και μόνο όταν εκτιμούν ότι υπάρχουν ενδείξεις (κυρίως από εξωγενείς δυσμενείς παράγοντες) απομείωσης. Εάν και εφόσον υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης και όταν η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1. Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους

ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- υποχρεώσεις ή μετοχικούς τίτλους που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών, που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών, καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών» κατά την ημερομηνία της εξαγοράς και
- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2. Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3. Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δε μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο/υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται στην εύλογη αξία το αποτέλεσμα της αποτίμησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4. Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της τράπεζας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που επικρατούν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη ή ζημίες) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συγκεκριμένα στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου».

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, που αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και συγκεκριμένα στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, όπως για παράδειγμα τα διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

2.7 Χρηματοοικονομικά μέσα με βάση το ΔΠΧΑ 9

2.7.1 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισής τους καθώς και με βάση τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Οι κατηγορίες κατάταξης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση τα παραπάνω κριτήρια διακρίνονται στις τρεις ακόλουθες κατηγορίες κατάταξης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων: α) στο αποσβεσμένο κόστος (Amortised Cost), β) στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVTOCI) και γ) στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, με εξαίρεση τα δάνεια που αναγνωρίζονται την ημερομηνία εκταμίευσής τους.

Αναλυτικότερα με βάση το ΔΠΧΑ 9:

- Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (Hold-to-Collect) και οι συμβατικές του ταμειακές ροές συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI),

επιμετρύται στο αποσβεσμένο κόστος (Amortized cost). Εξάιρηση αποτελεί εάν μια οικονομική οντότητα επιλέξει την επιμέτρηση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).

- Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και οι συμβατικές του ταμειακές ροές συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου, επιμετρύται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVTOCI). Εξάιρηση αποτελεί εάν μια οικονομική οντότητα επιλέξει την επιμέτρηση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL).
- Οι υπόλοιποι χρεωστικοί τίτλοι καθώς και οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρύνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Εξάιρηση αποτελεί εάν μια οικονομική οντότητα επιλέξει αμετάκλητα οι μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας των συμμετοχικών της τίτλων και οι οποίοι δεν διακρατούνται για διαπραγμάτευση, να παρουσιάζονται απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα, αναγνωρίζοντας στην κατάσταση των αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.

Αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ταμειακές ροές μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τη Διοίκηση του Ομίλου σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων αυτών για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους κινδύνους που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης του προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και του σκοπού των ιστορικών πωλήσεων αναφορικά με την εν λόγω ομάδα, καθώς και τις προσδοκίες της Διοίκησης για μελλοντικές πωλήσεις.

Το επιχειρηματικό μοντέλο των Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου καθώς και των χρεωστικών τίτλων του Ομίλου αξιολογείται ως συμβατό με το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης των συμβατικών ταμειακών ροών τους (HTC) καθώς:

- Τα δάνεια, οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών και οι χρεωστικοί τίτλοι διακρατούνται με στόχο την είσπραξη των συμβατικών τους ροών.
- Στο επιχειρηματικό μοντέλο και στη στρατηγική της Τράπεζας δεν περιλαμβάνονται μελλοντικά σχέδια για πωλήσεις δανείων για κανένα από τα χαρτοφυλάκια της, χωρίς ωστόσο να μπορεί να αποκλεισθούν σποραδικές πωλήσεις ή πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων που λαμβάνουν χώρα λόγω της επιδείνωσης της πιστοληπτικής διαβάθμισης των πιστούχων, οι οποίες βάσει του ΔΠΧΑ 9, από μόνες τους δε δύναται να συντελέσουν υποχρέωση της Τράπεζας να αλλάξει επιχειρηματικό μοντέλο (κατά συνέπεια θα μπορεί να συνεχίσει να επιμετρά το δανειακό της χαρτοφυλάκιο στο αποσβεσμένο κόστος).
- Δεν έχουν πραγματοποιηθεί πωλήσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο παρελθόν.
- Η απόδοση του δανειακού της χαρτοφυλακίου προκύπτει από τα οριζόμενα επιτόκια.
- Οι συνδεδεμένοι κίνδυνοι που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου στα πλαίσια διακράτησης του δανειακού χαρτοφυλακίου σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο, ο τρόπος διαχείρισης του εν λόγω κινδύνου είναι κατά κύριο λόγο η κάλυψη μέσω εξασφαλίσεων.
- Τα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας δεν αμείβονται με βάση τις εισπράξεις πωλήσεων δανείων ούτε βάσει της εισπραξιμότητας των συμβατικών ταμειακών ροών των δανείων.

Αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών

Ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση ένα χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξετάζει κατά πόσο το στοιχείο αυτό είναι συμβατό με το κριτήριο SPPI, αξιολογώντας εάν οι συμβατικοί του όροι είναι συμβατοί με μια βασική δανειακή σύμβαση. Στα πλαίσια της αξιολόγησης SPPI, εξετάζεται εάν ο τόκος ενός χρηματοοικονομικού

περιουσιακού στοιχείου (χρεωστικοί τίτλοι) περιλαμβάνει μόνο το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, άλλους βασικούς κινδύνους δανεισμού, τον κίνδυνο ρευστότητας, άλλα κόστη δανεισμού καθώς και ένα περιθώριο κέρδους, οπότε και συμβατό με το κριτήριο SPPI. Επιπρόσθετα, αξιολογείται εάν η σύμβαση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου περιέχει όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών (πρώρες αποπληρωμές, δικαιώματα προέκτασης της διάρκειας του στοιχείου, όρων που εισάγουν μόχλευση, δικαιώματα μετατροπής σε μετοχικό κεφάλαιο, τροποποιημένο στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος, όρων που συνδέονται με άλλους κινδύνους και εισάγουν μεταβλητότητα στις ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου, κτλ.) με τρόπο που να μην είναι συμβατός μια βασική δανειακή σύμβαση, τότε το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στη περίπτωση που κάποιος συμβατικός όρος είναι ήσσονος σημασίας, η κατάταξη του σχετικού χρηματοοικονομικού στοιχείου δεν επηρεάζεται από τον όρο αυτό. Η Τράπεζα διενεργεί αξιολόγηση του αν οι συμβατικές ταμειακές ροές είναι αποκλειστικά ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI) στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία και τα αποτελέσματα παρατίθενται ως κατωτέρω:

- Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών: Τα συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος (Amortized Cost) λόγω των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών (αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκου) και του ως ανωτέρω επιχειρηματικού μοντέλου (Διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (Hold-to-Collect)). Η Τράπεζα διενεργεί αξιολόγηση SPPI ανά δανειακό προϊόν διότι οι συμβάσεις τους αποτελούνται στο σύνολο τους από δανειακές συμβάσεις τυποποιημένης μορφής.
- Ομολογιακοί τίτλοι: Ο Όμιλος διακρατά δύο ομολογιακούς τίτλους στο σύνολο τους, έχοντας κατατάξει τον έναν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) καθώς στη σύμβαση του περιλαμβάνονται όροι που δεν συνάδουν με μια βασική συμφωνία δανεισμού και τον άλλο λόγω των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών (αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκου) και του ως ανωτέρω επιχειρηματικού μοντέλου (Διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (Hold-to-Collect)), στο αποσβεσμένο κόστος (Amortized Cost).

Επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος έχοντας αξιολογήσει τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 διέκρινε τα χρηματοοικονομικά της περιουσιακά στοιχεία στις παρακάτω κατηγορίες:

- Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες
- Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
- Δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβεσμένο κόστος
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος (χρεωστικοί τίτλοι)
- Λοιπές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (χρεωστικοί τίτλοι)
- Συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Χαρτοφυλάκιο Επενδύσεων)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος

Η Τράπεζα καταχωρεί σε αυτή την κατηγορία τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία τα οποία διακρατούνται με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης των ταμειακών ροών (HTC) και η αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών τους ροών είναι συμβατή με την είσπραξη τόκου και κεφαλαίου (αξιολόγηση SPPI). Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα παρακάτω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

- Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες
- Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών
- Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος (χρεωστικοί τίτλοι)
- Λοιπές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Μετά την αρχική αναγνώριση τα παραπάνω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, η αναγνώριση του τόκου έσοδο αναγνωρίζεται στη γραμμή «τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα» στη κατάσταση των αποτελεσμάτων. Ο τόκος έσοδο για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατηγοριοποιούνται στα Στάδια 1 και 2 υπολογίζεται με βάση την λογιστική αξία του στοιχείου προ προβλέψεων, ενώ για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατηγοριοποιούνται στο Στάδιο 3, ο τόκος έσοδο υπολογίζεται στην λογιστική αξία μετά από προβλέψεις.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα παρακάτω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (χρεωστικοί τίτλοι)
- Συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Χαρτοφυλάκιο Επενδύσεων)

Αναλυτικότερα στη κατηγορία αυτή έχει ταξινομηθεί ένας χρεωστικός τίτλος των οποίων οι όροι του έχουν αξιολογηθεί ως μη σύμφωνοι με τους όρους μιας βασικής δανειακής σύμβασης και κατά συνέπεια μη συμβατοί με το κριτήριο SPPI. Εκτός από τον παραπάνω τίτλο σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και οι συμμετοχικοί τίτλοι του Ομίλου όπως αυτοί παρουσιάζονται στην γραμμή «Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων» του ισολογισμού.

Τα παραπάνω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου», της κατάστασης των αποτελεσμάτων.

2.7.2 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν:

α) εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,

β) ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα για την είσπραξη των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είτε μεταφέροντας όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε όμως πραγματικά διατηρεί του κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από το εν λόγω στοιχείο αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου,

γ) ο Όμιλος διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική δέσμευση να καταβάλλει τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες

Στη περίπτωση κατά την οποία οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται ενώ ο έλεγχος του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού δεν έχει μεταφερθεί, ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στον βαθμό που συνεχίζει η ανάμειξη του σε αυτό.

2.7.3 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Στην περίπτωση που η τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου θεωρηθεί αρκετά σημαντική, το αρχικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται και το τροποποιημένο αναγνωρίζεται ως «νέο». Ο Όμιλος αναγνωρίζει το «νέο» χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της αξίας του υπάρχοντος και της εύλογης αξίας του «νέου» αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση. Εναλλακτικά, εάν μια τροποποίηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δεν θεωρείται σημαντική ώστε να οδηγήσει σε αποαναγνώριση, το κέρδος ή η ζημιά που αναγνωρίζεται από τη τροποποίηση υπολογίζεται ως η διαφορά της παρούσας αξίας των νέων συμβατικών ταμειακών ροών («τροποποιημένο στοιχείο») προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου και της καθαρής λογιστικής αξίας του ήδη υπάρχοντος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

2.7.4. Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος αναταξινομεί όλα τα εμπλεκόμενα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, στην περίπτωση που υφίσταται τροποποίηση του επιχειρηματικού μοντέλου που εφαρμόζεται για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αυτών.

Η αναταξινόμηση εφαρμόζεται μελλοντικά από την ημερομηνία αναταξινόμησης, συνεπώς τυχόν προγενέστερα κέρδη ή ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή οι τόκοι δεν αναμορφώνονται.

Δεν αναμένονται συχνές αλλαγές στα επιχειρηματικά μοντέλα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

2.7.5. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές

Απομείωση

Το ΔΠΧΑ 9 εισήγαγε ένα μοντέλο απομείωσης αναμενόμενων πιστωτικών απωλειών (ECL), το οποίο εφαρμόζεται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, των απαιτήσεων από πιστωτικές κάρτες καθώς και των λοιπών συμβάσεων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων (π.χ. λοιπές μη-αντληθείσες δανειακές δεσμεύσεις και ενέγγυες πιστώσεις/εγγυητικές επιστολές). Η πρόβλεψη απομείωσης με βάση το ΔΠΧΑ 9 βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές απώλειες που σχετίζονται με την πιθανότητα αθέτησης εντός των επόμενων δώδεκα μηνών (12 month PD), εκτός εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση του ανοίγματος, οπότε θα υπολογίζεται η δια βίου πιθανότητα αθέτησης (lifetime PD). Επίσης, εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού εμπίπτει στον ορισμό των απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών μέσω (credit-impaired at initial recognition - POCI), αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια ζωής του.

Κατάταξη Χαρτοφυλακίου σε Στάδια

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την κατάταξη των δανείων σε τρία Στάδια (Στάδιο 1, Στάδιο 2 και Στάδιο 3). Η έγκαιρη αναγνώριση και επιμέτρηση πιστωτικών ζημιών προ της επέλευσης ζημιολόγων γεγονότων αλλά και η αποτύπωση της μεταβολής στον κίνδυνο αθέτησης ενός δανείου/πελάτη, εισήγαγε την έννοια της κατηγοριοποίησης του πιστωτικού κινδύνου σε στάδια. Έτσι, εκτός της περίπτωσης των ανοιγμάτων που χαρακτηρίζονται POCI και παραμένουν στην κατηγορία αυτή καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους, τα υπόλοιπα ανοίγματα κατατάσσονται σε τρία στάδια ανάλογα με την υποκείμενη πιθανότητα αθέτησής τους. Το Πρότυπο εισάγει, επιπλέον, μία καινούρια έννοια, αυτή της «Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου» (Significant Increase in Credit Risk - SICR). Για να διαπιστωθεί εάν ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά σε κάθε περίοδο αναφοράς, συγκρίνεται ο κίνδυνος αθέτησης που παρατηρείται κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας διάρκειας ζωής των δανείων με τον αναμενόμενο κίνδυνο αθέτησης, όπως έχει εκτιμηθεί στην ημερομηνία αναγνώρισης του δανείου.

Στάδιο 1: Περιλαμβάνει εξυηρητούμενα ανοίγματα που δεν έχουν σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική αναγνώριση του ανοίγματος, ενώ αναγνωρίζεται πρόβλεψη για ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο ίση με τις αναμενόμενες ζημιές 12 μηνών. Στο στάδιο αυτό περιλαμβάνονται επίσης ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το άνοιγμα αυτό αναταξινομήθηκε από τα στάδια 2 ή 3.

Στάδιο 2: Στην περίπτωση που ένα άνοιγμα παρουσιάζει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική του αναγνώριση και δεν είναι μη εξυηρητούμενο, αναγνωρίζονται προβλέψεις για τις αναμενόμενες ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής του και μεταφέρεται από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2. Στο στάδιο αυτό περιλαμβάνονται επίσης ανοίγματα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει βελτιωθεί και το άνοιγμα αυτό αναταξινομήθηκε από το στάδιο 3.

Στάδιο 3: Στην περίπτωση που διαπιστωθεί η ύπαρξη επιζήμιων επιπτώσεων στις αναμενόμενες ταμειακές ροές ενός ανοίγματος, τότε το εν λόγω χρηματοοικονομικό στοιχείο θεωρείται ως πιστωτικά απομειωμένο (credit-impaired) δάνειο και, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, κατατάσσεται στο Στάδιο 3. Στο στάδιο αυτό αναγνωρίζονται προβλέψεις για τις αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ανοίγματος.

Ορισμός Αθέτησης

Η Τράπεζα εφαρμόζει ορισμό αθέτησης (default definition), για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών της καταστάσεων, εναρμονισμένο με τον ορισμό των Μη Εξυηρητούμενων Ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPE) κατά τα οριζόμενα από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, στις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης δυνάμει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (EBA/GL/2016/07), και σύμφωνα με το παράρτημα V του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2014, όπως τροποποιήθηκε από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής. Ο ορισμός της αθέτησης είναι πλήρως εναρμονισμένος με τον ορισμό του απομειωμένου δανείου (credit-impaired loan). Ο ορισμός της αθέτησης εφαρμόζεται σε επίπεδο πιστούχου για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο (πιστούχοι που κατά Βασιλεία χαρακτηρίζονται ως επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο), ενώ στο χαρτοφυλάκιο λιανικής πίστης εφαρμόζεται σε εξατομικευμένο επίπεδο (δηλ. επίπεδο λογαριασμού).

Βάσει των παραπάνω, η Τράπεζα θεωρεί πως ένας πιστούχος ή δάνειο βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων όταν πληροί ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- i. Ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας.
- ii. Η Τράπεζα θεωρεί πως ο πιστούχος αδυνατεί να εκπληρώσει (Unlikely to Pay “UTP”) πλήρως τις συμβατικές του υποχρεώσεις προς την Τράπεζα, εκτός εάν η Τράπεζα προσφύγει σε ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων του.
- iii. Το δάνειο έχει ταξινομηθεί ως Μη Εξυηρητούμενο Άνοιγμα Κάτω από Μέτρα Ανοχής (Non - Performing Forborne Exposure) σύμφωνα με το άρθρο 180 του Κανονισμού ΕΕ 227/2015.

Με δεδομένο, όπως προαναφέρθηκε, ότι η Τράπεζα εναρμονίζεται πλήρως με τις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης, δυνάμει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (EBA/GL/2016/07), εντός του 2021, σε συνεργασία με συμβουλευτική εταιρεία, ολοκληρώθηκε η διαδικασία αναβάθμισης των πληροφοριακών της συστημάτων αλλά και των πολιτικών της, ώστε να εφαρμοστούν πλήρως με τις απαιτήσεις της εν λόγω οδηγίας.

Υπολογισμός Αναμενόμενων Πιστωτικών Απωλειών

Η Τράπεζα υπολογίζει τις Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες (Expected Credit Loss - ECL) χρησιμοποιώντας τις εξής παραμέτρους:

- Άνοιγμα σε Αθέτηση (Exposure at Default – «EAD»): Αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της απώλειας σε πιθανή μελλοντική αθέτηση. Για τον υπολογισμό της, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψιν αναμενόμενες μεταβολές στο ποσό ανοίγματος έπειτα από την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκων ή αναμενόμενων αναλήψεων από τα διαθέσιμα όρια. Το EAD περιλαμβάνει τόσο τα ανοίγματα εντός όσο και εκτός ισολογισμού. Η εντός ισολογισμού έκθεση αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό που έχει αναληφθεί και είναι απαιτητό προς πληρωμή, το οποίο περιλαμβάνει το οφειλόμενο κεφάλαιο, τους δεδουλευμένους τόκους και τα ληξιπρόθεσμα ποσά. Η εκτός ισολογισμού έκθεση αντιπροσωπεύει την πίστωση που είναι διαθέσιμη προς ανάληψη, επιπροσθέτως της έκθεσης εντός ισολογισμού. Επιπλέον, ο συντελεστής μετατροπής (CCF) χρησιμοποιείται για την μετατροπή των πιστωτικών γραμμών και άλλων εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε EAD ποσά.
- Πιθανότητα Αθέτησης (Probability of Default – «PD»): Εκφράζει την πιθανότητα ένας πιστούχος να αθετήσει την χρηματοοικονομική υποχρέωσή του βάσει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη με τις εκτιμήσεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών για ένα χρονικό ορίζοντα 12 μηνών για τα ανοίγματα που έχουν καταταχθεί στο Στάδιο 1, ενώ για όλη τη διάρκεια ζωής του δανείου για τα ανοίγματα που έχουν καταταχθεί στο Στάδιο 2 ή 3. Η Πιθανότητα Αθέτησης (PD) χρησιμοποιείται τόσο για τον υπολογισμό των Αναμενόμενων Πιστωτικών Απωλειών (ECLs), όσο και για την αξιολογή σημαντικής αύξησης πιστωτικού κινδύνου (SICR).
- Ζημία σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default – «LGD»): εκφράζει την εκτίμηση της ζημιάς που προκύπτει από ένα γεγονός αθέτησης. Για τον υπολογισμό της παραμέτρου αυτής, η Τράπεζα εξετάζει τις εξής συνιστώσες:
  - Τη Ζημία σε περίπτωση πραγματικής απώλειας (Loss Given Loss – «LGL»), η οποία αποτελεί την αναμενόμενη απώλεια επί του ποσοστού των δανείων που έχουν αθετήσει και δεν έχουν επιστρέψει σε ενήμερη κατάσταση, για τα οποία ακολουθείται η διαδικασία ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων, στην περίπτωση των καλυμμένων δανείων, ή ανάκτηση μετρητών.
  - Την πιθανότητα αποκατάστασης (Cure Rate – «CR»), δηλαδή την πιθανότητα να επιστρέψουν οι αθετημένοι λογαριασμοί σε ενήμερη κατάσταση, αρχίζοντας να πληρώνουν τακτικά τις οφειλές τους.

Η Τράπεζα υπολογίζει την απομείωση δανείων είτε σε συλλογική βάση (collective assessment) είτε σε μεμονωμένη βάση (individual assessment), λαμβάνοντας υπόψη για τα πρώτα, κοινά χαρακτηριστικά ομαδοποίησης (όπως τον τύπο χαρτοφυλακίου ή την κατηγορία του δανειακού ανοίγματος), ενώ για τα δεύτερα λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα ενός ανοίγματος και αν είναι καταταγμένο ως μη-εξυπηρετούμενο ή αν ο πελάτης έχει υπαχθεί σε πτωχευτική διαδικασία ή σε καθεστώς προστασίας από τους πιστωτές.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα αναπτύσσει τρία μακροοικονομικά σενάρια (αισιόδοξο, βασικό και δυσμενές), προκειμένου να εκτιμήσει τις αναμενόμενες πιστωτικές απώλειες κατά τρόπο, που να αντικατοπτρίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο με πιθανότητες ποσό. Τα μακροοικονομικά σενάρια χρησιμοποιούνται εκτός από τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών απωλειών και για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης κινδύνου.

2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, ανάλογα με την ποιότητά τους όπως περιγράφεται κατωτέρω:

Επίπεδο 1: Τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Ενεργή αγορά, είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται μετοχικοί τίτλοι εισηγμένοι στο χρηματιστήριο.

Επίπεδο 2: Άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (εκτός από τιμές του Επιπέδου 1), όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι

παρατηρήσιμα ή προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του χρηματοοικονομικού μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές διαθέσιμες από τρίτους διαπραγματευτές (dealers – brokers).

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Στο επίπεδο αυτό περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αποτίμηση της αξίας του πραγματοποιείται είτε μέσω της μεθόδου της καθαρής αξίας του ενεργητικού ή μέσω προεξόφλησης ταμειακών ροών ή άλλων μεθόδων αποτίμησης στα οποία απαιτούνται εκτιμήσεις της Διοίκησης. Στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνονται μη εισηγμένοι στο χρηματιστήριο μετοχικοί τίτλοι.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.9 Συμφηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμφηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμφηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμφηφισμό.

2.10 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα έσοδα από τόκους αφορούν τόκους από «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών», «Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» καθώς και τοκομερίδια χρεωστικών τίτλων.

Τα έξοδα από τόκους αφορούν τόκους από «Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες», «Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα», «Υποχρεώσεις προς πελάτες» και από «Εκδοθέντες χρεωστικούς τίτλους και λοιπά δάνεια».

2.11 Προμήθειες

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, συναλλαγές ή συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως η αγορά απαιτήσεων από δάνεια, μετοχών ή άλλων αξιόγραφων και η αγορά ή πώληση οικονομικών μονάδων, καταχωρούνται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της υποκείμενης συναλλαγής. Σημειώνεται ότι ο λογιστικός χειρισμός των προμηθειών δεν μεταβλήθηκε από την εφαρμογή του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 15, η επίπτωση του οποίου αξιολογήθηκε ως μη σημαντική.

2.12 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «Ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη γραμμική μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Κατηγορία Παγίου	Ωφέλιμη Ζωή
Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια	Έως 50 – 70 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Μηχανολογικός Εξοπλισμός/ Τεχνικές Εγκαταστάσεις	Από 10 έως 25 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Η Τράπεζα και οι εταιρίες του Ομίλου προβαίνουν σε επανεξέταση των υπολειμματικών αξιών και των ωφέλιμων ζώων των ενσώματων παγίων σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.13 Περιουσιακά στοιχεία από Πλειστηριασμούς / Αποθέματα Ακινήτων

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς της Τράπεζας και τα αποθέματα των αποκτηθέντων ακινήτων των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου (κλάδος διαχείρισης ακινήτων) καταχωρούνται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού».

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς της Τράπεζας καταχωρούνται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» κατά την πραγματοποίηση του πλειστηριασμού ή όταν αποκτάται η εξασφάλιση μέσω συμφωνίας ή δικαστικής απόφασης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς προκύπτουν όταν η Τράπεζα ξεκινά νομικές ενέργειες για την είσπραξη της εξασφάλισης όταν δεν θεωρείται πλέον ότι μπορεί να επιτευχθεί η αποπληρωμή ή ρύθμιση της οφειλής. Σε περίπτωση που οι οφειλές εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία, οι νομικές ενέργειες περιλαμβάνουν την έναρξη διαδικασίας πλειστηριασμού με στόχο την αποπληρωμή των οφειλών μέσω της ρευστοποιήσιμης αξίας της εξασφάλισης.

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς της Τράπεζας και τα αποθέματα ακινήτων των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης μείον τα εκτιμώμενα έξοδα πώλησης και λογιστικοποιούνται

ως αποθέματα σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π 2. Μεταγενέστερα της απόκτησής του αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς περιλαμβάνονται στα «Καθαρά λοιπά έσοδα».

2.14 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μετά την αρχική αναγνώρισή τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, όπως αυτή εκτιμώνται από εκτιμητές. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από την αγοραία αξία ενός ακινήτου, ενώ σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη χρησιμοποιούνται εκτιμητικές μέθοδοι (π.χ. συγκριτική μέθοδος, υπολειμματικής αξίας αντικατάστασης κτλ.). Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα δημιουργίας ωφελειών από τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση του ακινήτου ή την πώλησή του.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εκτιμητές, προκειμένου να αποτιμηθεί η αξία τους. Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο. Άλλες δαπάνες συντηρήσεως καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος από τη χρήση 2016 εφαρμόζει τη μέθοδο της εύλογης αξίας για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταφορές από και προς την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται μόνο σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης του Ομίλου για την χρήση του ακινήτου.

2.15 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.15.1. Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης μείον της όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες της ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.15.2. Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν

δεν μπορεί να αναγνωρισθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και της χρήσης του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.16 Μισθώσεις

2.16.1. Ο Όμιλος ως μισθωτή

Ο Όμιλος αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης τα οποία αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων και αντίστοιχα υποχρεώσεις από μίσθωση, οι οποίες αντιπροσωπεύουν την υποχρέωση για καταβολή μισθωμάτων. Ο Όμιλος ακολουθεί τον εν λόγω λογιστικό χειρισμό σε όλες τις συμβάσεις μίσθωσης με εξαίρεση τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (και τις μισθώσεις χαμηλής αξίας των οποίων τα μισθώματα αναγνωρίζονται στα λειτουργικά έξοδα).

2.16.2. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Ο Όμιλος αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου του μισθώματος. Το περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στο κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευτικές αποσβέσεις. Η απόσβεση των δικαιωμάτων χρήσης πραγματοποιείται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται στα «Ενσώματα πάγια».

2.16.3. Υποχρεώσεις μίσθωσης

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρεώσεις μίσθωσης την υποχρέωση για καταβολή μισθωμάτων κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου του μισθώματος, οι οποίες επιμετρώνται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα μισθώματα του Ομίλου αποτελούνται από σταθερά μισθώματα, ενώ η υποχρέωση από μισθώματα επαναμετράται σε περίπτωση μεταβολής των μισθωμάτων και αντίστοιχα προσαρμόζεται και η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι υποχρεώσεις μίσθωσης παρουσιάζονται στα «Λοιπά στοιχεία παθητικού».

2.16.4. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια είναι μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που καταβάλλονται απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με την μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται ως λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται στον μισθωτή) αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.17 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς καταρτίσεως της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες».

2.18 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.19 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.19.1. Συνταξιοδοτικά προγράμματα

A. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από

την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, αν υπάρχουν), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η μεταφορά της στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο σχηματισμός της πρόβλεψης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών που ορίζεται από τον Ν. 2112/20 υπολογιζόταν έως και τη χρήση που έληξε στις 31/12/2020 αναλογικά με το χρόνο υπηρεσίας κάθε εργαζόμενου προς τον εκτιμώμενο χρόνο αφυπηρέτησης, δηλαδή το ποσό της πρόβλεψης δεν αντιστοιχούσε στο ποσό της αποζημίωσης απόλυσης που καταβάλλεται στους υπαλλήλους στο πλαίσιο της απόλυσης τους από τον εργοδότη. Η εφαρμοζόμενη από την Τράπεζα και τον Όμιλο τεχνική για τον υπολογισμό της πρόβλεψης ήταν σε πλήρη συμφωνία με τη μέθοδο που περιγράφεται στην Α.Π. 640/6 Μαρτίου 2019 γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΣΟΕΛ.

Η νέα διευκρινιστική οδηγία του ΣΟΕΛ, που εκδόθηκε το 2021, όρισε ως προσηκουσα μέθοδο κατανομής των παροχών για το σχηματισμό της πρόβλεψης τα τελευταία 16 έτη υπηρεσίας των εργαζομένων μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησής τους, ακολουθώντας την κλίμακα του Ν. 4093/2012. Η εφαρμογή της ως άνω οδηγίας έχει αντιμετωπισθεί ως μεταβολή λογιστικής πολιτικής, εφαρμόζοντας την αλλαγή αναδρομικά από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου, σύμφωνα με τις παραγράφους 19 - 22 του ΔΛΠ 8.

B. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.20 Φόροι εισοδήματος

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαιρέσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος του Ομίλου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιωδώς σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης. Είναι ο φόρος που αναμένεται να πληρωθεί ή να ανακτηθεί και υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης αυτών, η οποία χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία, από την αποτίμηση των αποθεμάτων ακινήτων στην μικρότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας και της αποτίμησης των Επενδύσεων Ακινήτων. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Τράπεζα, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης: των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Τράπεζα διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες.

2.21 Συνεταιριστικό κεφάλαιο

Σύμφωνα με τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΑ 2 πολλά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των μερίδων μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες, έχουν χαρακτηριστικά ιδίων κεφαλαίων, όπως τα δικαιώματα ψήφου και το δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές μερισμάτων. Ο χαρακτηρισμός των συγκεκριμένων χρηματοοικονομικά μέσα ως ίδια κεφάλαια ή ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εναπόκειται στους όρους εξόφληση. Κάποια χρηματοοικονομικά μέσα δίδουν στον κάτοχο το δικαίωμα να ζητήσει εξόφληση έναντι μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά περιλαμβάνουν ή υπόκεινται σε περιορισμούς (όπως περιορισμοί που αφορούν στη ρευστότητα ή στα σχηματισθέντα αποθεματικά), σχετικά με το αν τα χρηματοοικονομικά μέσα θα εξοφληθούν. Το συμβατικό δικαίωμα του κατόχου ενός χρηματοοικονομικού μέσου να ζητήσει την εξόφληση, δεν προϋποθέτει από μόνο του την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η οικονομική οντότητα θα πρέπει να εξετάσει και να λάβει υπόψη της όλους τους όρους και προϋποθέσεις του χρηματοοικονομικού μέσου καθώς και την σχετική νομοθεσία και το καταστατικό της κατά τον προσδιορισμό της κατηγοριοποίησής του ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως ίδια κεφάλαια.

Οι συνεταιριστικές μερίδες των μελών, αποτελούν στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων αν ισχύει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η οικονομική οντότητα έχει άνευ όρων δικαίωμα να αρνηθεί την εξόφληση των μερίδων. Μια άνευ όρων απαγόρευση μπορεί να είναι απόλυτη, με την έννοια ότι απαγορεύονται όλες οι εξοφλήσεις, ή μερική, με την έννοια ότι απαγορεύει την εξόφληση των μερίδων των μελών, αν η εξόφληση θα γινόταν η αιτία ο αριθμός των μερίδων των μελών ή το ύψος του καταβλημένου κεφαλαίου από μερίδες μελών, να πέσει κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο.

- Η εγχώρια νομοθεσία ή οι κανονισμοί ή το καταστατικό της οικονομικής οντότητας μπορούν να απαγορεύσουν την εξόφληση μερίδων. Ωστόσο, διατάξεις εγχώριας νομοθεσίας, κανονισμοί ή το καταστατικό μιας οικονομικής οντότητας που απαγορεύει την εξόφληση υπό προϋποθέσεις - όπως περιορισμοί που αφορούν στη ρευστότητα ή στα σχηματισθέντα αποθεματικά- δεν έχουν ως συνέπεια οι μερίδες να θεωρούνται στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων.
- Οι μερίδες των μελών πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει το ΔΛΠ 32, αναφορικά με την αναγνώριση ιδίων κεφαλαίων, των διαθέσιμων από τον κάτοχο χρηματοοικονομικών μέσων και των υποχρεώσεων του εκδότη κατά την εκκαθάριση.

Στα πλαίσια του άρθρου 92 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014 αναφορικά με την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, περιλαμβανομένων των περιπτώσεων αποχώρησης ή αποκλεισμού συνεταιριτών, η οποία συνεπάγεται μείωση, εντός της οικονομικής χρήσης, μεγαλύτερη του 2% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος που έχει μορφή συνεταιρισμού του ν. 1667/1986, απαιτείται προηγουμένως έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε κάθε περίπτωση η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαγορεύει την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, εάν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα του πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί με τη μορφή του πιστωτικού συνεταιρισμού.

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει το σύνολο του συνεταιριστικού κεφαλαίου της στα ίδια κεφάλαια, καθότι δεν υφίσταται σχετική άδεια για την εξόφληση μερίδων από την ΤΤΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014.

Επιπροσθέτως, αναφέρονται ως εξής:

Τα άμεσα έξοδα εκδόσεως συνεταιριστικού κεφαλαίου αφαιρούνται απευθείας από την καθαρή θέση.

Η διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο αφορά στη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μερίδων που εκδίδονται και της τιμής διάθεσής τους.

Οι Ίδιες συνεταιριστικές μερίδες, αφορούν μερίδες της Τράπεζας που κατέχονται από τον Όμιλο, οι οποίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης και απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου.

2.22 Συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη, σύμφωνα και με το Δ.Λ.Π. 24, συμπεριλαμβάνονται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι συνδεδεμένα με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Δύο μέρη θεωρούνται συνδεδεμένα αν το ένα έχει τη δυνατότητα να ελέγχει το άλλο ή να ασκεί ουσιώδη επιρροή πάνω του, κατά τη λήψη των οικονομικών και επιχειρηματικών αποφάσεων. Συγκεκριμένα, συνδεδεμένα μέρη είναι:

- α) Επιχειρήσεις που, άμεσα ή έμμεσα, ασκείται έλεγχος από την Τράπεζα.
- β) Συγγενείς επιχειρήσεις, στις οποίες η Τράπεζα ασκεί ουσιώδη επιρροή και δεν είναι θυγατρικές.
- γ) Ιδιώτες και στενοί συγγενείς τους που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, δικαιώματα ψήφου στην Τράπεζα, τα οποία τους παρέχουν ουσιώδη επιρροή πάνω στην Τράπεζα.
- δ) Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και βασικά Διοικητικά Στελέχη καθώς και στενά συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα
- ε) Επιχειρήσεις που ανήκουν σε μέλη της Διοίκησης.

2.23 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν.

Ως προς το χρόνο αναγνώρισης ισχύει το κριτήριο της εισπραξης το οποίο είναι αδιαμφισβήτητο, ενώ στην φάση που δεν έχει γίνει η εισπραξη τίθεται το κριτήριο της οριστικής έγκρισής τους και της βεβαιότητας ότι θα εισπραχθούν. Συγκεκριμένα, η έγκριση των επιχορηγήσεων θεωρείται οριστική, όταν η οντότητα έχει τεκμηριωμένα συμμορφωθεί με τους όρους που διέπουν τη χορήγησή τους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται με τα ποσά που εισπράττονται ή εγκρίνονται οριστικά. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι κρατικές επιχορηγήσεις αποσβένονται με τη μεταφορά τους στα αποτελέσματα ως έσοδα, στην ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας. Η Διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022. Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και χαρακτηριστικών συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

Με βάση το ΔΠΧΑ 9 τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία-συγκεκριμένα τα δάνεια και οι χρεωστικοί τίτλοι-μιας οικονομικής οντότητας ταξινομούνται αφενός βάσει της αξιολόγησης του επιχειρηματικού μοντέλου για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και αφετέρου βάσει των χαρακτηριστικών συμβατικών ταμειακών ροών που ενσωματώνουν. Η εν λόγω διττή αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών μέσων απαιτεί κρίση κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη τα εξής.

Αξιολόγηση Επιχειρηματικού μοντέλου

Δεν καθορίζεται διακεκριμένα σε επίπεδο χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, ήτοι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ίδια χαρακτηριστικά:

- Οι ιστορικές πωλήσεις (συχνότητα, ύψος πωλήσεων) καθώς και τα μελλοντικά σχέδια της Διοίκησης για πωλήσεις του χαρτοφυλακίου
- Ο τρόπος επιμέτρησης της απόδοσης του χαρτοφυλακίου
- Οι συνδεδεμένοι κίνδυνοι που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και ο τρόπος διαχείρισής τους
- Ο τρόπος αξιολόγησης και αμοιβής των διοικητικών στελεχών της Τράπεζας

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, προσδιορίζεται βάσει των διαθέσιμων τιμών αγοράς. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δεν είναι διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Οι μέθοδοι αυτοί περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης ταμειακών ροών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσιμα δεδομένα και σε μικρότερο βαθμό σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα. Η αποτίμηση σε εύλογη αξία των μετοχικών τίτλων μη διαπραγματεύσιμων στο χρηματιστήριο για τους οποίους δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής αξίας του ενεργητικού.

Αναμενόμενες ζημίες πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικών μέσων

Με την κατάργηση του ΔΛΠ 39 και την μετάβαση στο νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 9, και σε συνδυασμό με την εκ των προτέρων υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, ο Όμιλος επαναπροσδιόρισε στην πολιτική απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου του, τις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. Ωστόσο, η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτεί από τη Διοίκηση να ασκήσει κρίση διενεργώντας μια σειρά εκτιμήσεων.

Οι απαιτούμενες εκτιμήσεις βασίζονται σε πλήθος παραγόντων, οι οποίοι μπορεί να οδηγήσουν τόσο σε αλλαγές στη χρονική στιγμή της αναγνώρισης των ζημιών όσο και στο ποσό της αναγνωρισθείσας απομείωσης ενώ και ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται σε σύνθετα μοντέλα, τα οποία εξαρτώνται από μία σειρά υποθέσεων, σχετικά με την επιλογή των μεταβλητών των μοντέλων, αλλά και των αλληλεξαρτήσεων που αυτές δημιουργούν.

Το νέο πρότυπο έχει εισαγάγει μία καινούρια έννοια, αυτή της «Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου» (Significant Increase in Credit Risk - SICR), η ερμηνεία της οποίας είναι κρίσιμη τόσο για την Κατάταξη των δανείων σε Στάδια όσο και για τον υπολογισμό της Αναμενόμενης Πιστωτικής Απώλειας. Δεδομένου ότι το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει ορισμό αναφορικά με την σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου (SICR), εκτιμήσεις διενεργούνται για τον προσδιορισμό των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται κατά την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης κινδύνου ενώ εκτιμήσεις πραγματοποιούνται επίσης αναφορικά και με την επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογιών για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου καθώς και για τον προσδιορισμό μακροοικονομικών σεναρίων για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών απωλειών. Παράλληλα, κρίσεις και εκτιμήσεις απαιτούνται και αναφορικά με τον προσδιορισμό της εναπομένουσας διάρκειας των ανακυκλούμενων πιστώσεων, την μεταβολή της πιθανότητας αθέτησης, καθώς και της ομαδοποίησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Πιο συγκεκριμένα, μέσω της χρήσης μοντέλων και ομαδοποίησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές απώλειες με εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι, της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default) και της απαίτησης σε περίπτωση αθέτησης (Exposure at Default), ενώ ενσωματώθηκε η χρήση μακροοικονομικών σεναρίων και συντελεστών βαρύτητας αυτών στον υπολογισμό αυτό.

Απομείωση αξίας συγγενών επιχειρήσεων

Ο Όμιλος εξασκεί κρίση και εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών του σε συγγενείς επιχειρήσεις, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της εκάστοτε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Η μόνιμη απομείωση αξίας της επένδυσης σε συγγενή επιχείρηση, όπως προκύπτει από την αξιολόγηση καταχωρείται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Εύλογη αξία ακινήτων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα του Ομίλου εξετάζονται για απομείωση αξίας όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου, μειωμένης κατά τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης.

Τα αποθέματα ακινήτων αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μειωμένη κατά τα έξοδα πώλησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από εκτιμητές. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή οι όπου δεν είναι διαθέσιμες, χρησιμοποιούνται εκτιμητικές μέθοδοι με κατάλληλες προσαρμογές έτσι ώστε να αντανakλούν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις των τιμών της αγοράς ακινήτων.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενο φόρο επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις φορολογίας που ισχύουν.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημιές και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Η εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών απαιτεί την άσκηση κρίσης και την υιοθέτηση παραδοχών σχετικών με τις τάσεις και τους βασικούς παράγοντες δημιουργίας κερδοφορίας, όπως ο όγκος των δανείων και των καταθέσεων και τα περιθώρια κέρδους.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπεστών προσωρινών διαφορών που δε θεωρούνται ανακτήσιμες θα μπορούσε να αναγνωριστούν στο άμεσο μέλλον εάν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο που ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπεστών προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμο του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και στους φορολογικούς συντελεστές μπορεί στο μέλλον να επηρεάσουν τις αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και κατά συνέπεια και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων.

Παροχές στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση την κλίμακα αποζημίωσης απόλυσης του Ν. 2112/20 και παρέχεται στους εργαζόμενους κατά την αποχώρησή τους από την Εταιρεία εφόσον αυτοί έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης. Συγκεκριμένα, το ποσό της αποζημίωσης υπολογίζεται στο 40% του ποσού της αποζημίωσης απόλυσης για τους αποχωρούντες που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης (50% για αυτούς που δεν έχουν θεμελιώσει δικαίωμα από επικουρικό ταμείο).

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων στο τέλος κάθε χρόνου. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανακλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών του Ομίλου και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση συνταξιοδότησης, όπως η μεταβολή του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε συνθήκες αγοράς.

Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και τις προαναφερθείσες κύριες αναλογιστικές παραδοχές, βλέπε σημείωση 8.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις, στις περιπτώσεις όπου υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, για την οποία είναι σχεδόν βέβαιη η εκροή πόρων και μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πιθανότητα εκροής πόρων για την τακτοποίηση της υποχρέωσης είναι απόμακρη ή το ποσό της εκροής πόρων δεν μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, δεν σχηματίζεται πρόβλεψη αλλά γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις το σχετικό γεγονός.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος εξασκεί κρίση και εκτιμά την πιθανότητα τακτοποίησης της υποχρέωσης, τη δυνατότητα αξιόπιστης επιμέτρησης της εκροής και τον χρόνο τακτοποίησής της. Επιπλέον, στις περιπτώσεις των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, ο Όμιλος αξιολογεί αυτές ενδελεχώς, κάθε φορά που συντάσσονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις, βάσει των εκτιμήσεων της Νομικής Υπηρεσίας της Τράπεζας και

των θυγατρικών της ή των εκτιμήσεων εξωτερικών ανεξάρτητων Νομικών Συμβούλων, στις περιπτώσεις όπου το υπό εξέταση ποσό κρίνεται σημαντικό.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

4.1 Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου, εκτός των άλλων αρμοδιοτήτων της, διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης των κεφαλαίων της Τράπεζας, σε ετήσια βάση. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων και παρακολουθεί την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα οποία είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό και στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας.

Η Επιτροπή έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των αναφορών και της συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο της Τράπεζας σε τακτική βάση. Στην Επιτροπή εισηγείται ο Επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

4.2 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

4.2.1. Πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Η Τράπεζα στοχεύει στην υιοθέτηση πρακτικών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Εποπτεία των Τραπεζών, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επιφορτίσει την Επιτροπή Ελέγχου, να εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας.

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία είναι επιφορτισμένη με την μελέτη και υπολογισμό κυρίως των δύο βασικών πηγών κινδύνου, τον Πιστωτικό Κίνδυνο και τον Λειτουργικό Κίνδυνο, καθώς και τον έλεγχο και την παρακολούθηση των λοιπών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα. Αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου.

Η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία, εποπτικοί κανονισμοί και λογιστικά πρότυπα. Η μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, και επικεντρώνεται στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του γενικότερου ελέγχου.

4.2.2 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του «Πλαισίου Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Κινδύνων», για την διαμόρφωση της στρατηγικής ανάληψης και διάθεσης κινδύνων (Risk Appetite), σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας.

Παράλληλα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ανανεώνεται ετησίως κατόπιν εισήγησης από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες εποπτικές απαιτήσεις.

4.2.3 Μονάδα Διαχείριση κινδύνων

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων έχει ως αποστολή:

- Την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα πιστωτικού κινδύνου με κύρια έμφαση στα συστήματα διαβάθμισης, υποδείγματα αξιολόγησης και παραμέτρους κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
  - Την υποβολή εγγραφών αξιολογήσεων προς τα εγκριτικά κλιμάκια της Τράπεζας, για χρηματοδοτικά ανοίγματα προς πιστούχους ή ομίλους πιστούχων και συμμετέχει μέσω του επικεφαλής της και στελεχών της, με δικαίωμα ψήφου, στην εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων,
  - Τον υπολογισμό του εποπτικού και εσωτερικού κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη όλων των κινδύνων και την κατάρτιση των σχετικών κανονιστικών και εποπτικών αναφορών,
  - Το σχεδιασμό, εξειδίκευση, εισήγηση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
  - Συμβάλλει μαζί με τις λοιπές Δ/νσεις και Μονάδες της Διοίκησης, στην διαμόρφωση και την ανάπτυξη της κουλτούρας κινδύνου στο σύνολο της Τράπεζας,
  - Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης όλων των κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα καθώς και την περιοδική επικύρωσή τους,
  - Την σύνταξη και την υποβολή όλων των απαραίτητων αναφορών για τα θέματα αρμοδιότητάς της, με σκοπό την επαρκή πληροφόρηση της Διοίκησης, ανά τρίμηνο, εξάμηνο ή έτος.
  - Την συνεργασία με τις λοιπές Μονάδες και Διευθύνσεις της Τράπεζας, σε θέματα που αφορούν στην διαχείριση των κινδύνων.
  - Την συμμετοχή στις Ομάδες εργασιών που κατά καιρούς δημιουργούνται για τις ανάγκες εκπόνησης τακτικών και έκτακτων σχεδίων προς τις εποπτικές αρχές
- Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων στελεχώνεται εκτός από τον επικεφαλής και από δύο ακόμα υπαλλήλους.

4.2.4 Διαχείριση ενεργητικού – παθητικού

Οι πολιτικές διαχείρισης του ενεργητικού/παθητικού αποσκοπούν στη σύνθεση του ισολογισμού κατά τρόπο που αφενός να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και ο επιτοκιακός κίνδυνος και αφετέρου να συνεισφέρει στην κερδοφορία του. Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από την ALCO η οποία χαράζει τη γενικότερη πολιτική για τη διαχείριση του Ενεργητικού και Παθητικού. Η ALCO χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.

4.2.5 Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος, στοχεύει στην διενέργεια ελεγκτικών και συμβουλευτικών δραστηριοτήτων, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες.

4.3 Διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων

4.3.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με την Τράπεζα. Προέρχεται από τις πιστοδοτικές δραστηριότητες. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Τράπεζα. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και ιδιαίτερα σε ανοίγματα άνω των €500,0χιλ και από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων.

4.3.2 Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες της Τράπεζας περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που απευθύνεται, την κατηγορία των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της πιστοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.
  - Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
  - Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, και ανανέωσης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.
- Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας της Τράπεζας για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:
- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
  - Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.

4.3.3 Μέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου, Παρακολούθηση και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών αναλαμβάνεται κεντρικά από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία συνεργάζεται στενά με την Διεύθυνση Πίστης που είναι υπεύθυνη για συγκεκριμένες κατηγορίες χορηγήσεων, όπως και με την Διεύθυνση Διαχείρισης Καθυστερήσεων, η οποία είναι υπεύθυνη για όλα τα ανοίγματα που έχουν αθετήσει ή πρόκειται να αθετήσουν.

Η Τράπεζα για το έτος 2022 χρησιμοποίησε κυρίως το RV RATING ως σύστημα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, το οποίο επικυρώνεται περιοδικά.

Το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο κατηγοριοποιείται ετησίως σε εννέα πιστοδοτικές βαθμίδες, σχετιζόμενες με την Πιθανότητα Αθέτησης.

Τα ανοίγματα της Επιχειρηματικής Πίστης όπως και οι πιστοδοτήσεις προς ΜΜΕ καλύπτονται κυρίως από εμπράγματα εξασφαλίσεις και δευτερευόντως από ρευστοποιήσιμα στοιχεία, τιμολόγια εκχωρημένων απαιτήσεων, κ.λπ.

Η Τράπεζα εντός του 2021 προχώρησε στην προμήθεια νέου συστήματος πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ICAP CRIF RISK PROFILER) για την λιανική και επιχειρηματική πίστη. Το νέο σύστημα χρησιμοποιούνται παράλληλα με το RV Rating εντός του έτους 2022.

4.3.4 Διαχείριση Σημαντικής Συγκέντρωσης Κινδύνου

Η Τράπεζα διαχειρίζεται τη χορήγηση πιστοδοτήσεων, ελέγχει την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζει την κανονιστική της συμμόρφωση, μέσω ενός συστήματος εσωτερικών ορίων.

Κύριο εργαλείο για την παρακολούθηση του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου αποτελούν τα Ανώτατα Όρια Πιστούχου τα οποία εκφράζουν το ανώτατο επιτρεπτό επίπεδο έκθεσης σε κίνδυνο για δεδομένη βαθμίδα Πιστούχου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου, εγκρίνει τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια, η αναθεώρηση των οποίων γίνεται σε ετήσια βάση. Όλες οι υπερβάσεις επί των θεσπισθέντων εσωτερικών ορίων εγκρίνονται από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα με βάση τις εγκριτικές ευχέρειες όπως αυτές ορίζονται στην Πιστωτική Πολιτική.

Ο πιστωτικός κίνδυνος συγκέντρωσης που απορρέει από την υπέρμετρη έκθεση έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου ή ομάδας συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων, των οποίων η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης εξαρτάται από κοινούς παράγοντες παρακολουθείται μέσω των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων (ΜΧΑ) ανά ομάδα συνδεδεμένων οφειλετών.

Τέλος, στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου, η Τράπεζα σε συνεργασία με την SYSTEMIC S.A., υπολογίζει τον κίνδυνο συγκέντρωσης και τον κίνδυνο των μη αναμενόμενων ζημιών, δηλαδή το εσωτερικό ή οικονομικό κεφάλαιο των ανοιγμάτων της, υπολογίζοντας την επαύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

4.3.5 Πολιτική Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει πολιτική Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων από Πελάτες. Η πολιτική αυτή καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία αξιολόγησης της ανάγκης απομείωσης και υπολογισμού της πρόβλεψης απομείωσης. Η Πολιτική Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων που ακολουθεί η Τράπεζα περιγράφεται παραπάνω στη

Σημείωση 2.7.5. Επιπλέον, έχει συσταθεί Επιτροπή Προβλέψεων η οποία ελέγχει την ορθή εφαρμογή της Πολιτικής Απομείωσης Δανείων Και Απαιτήσεων από πελάτες.

4.3.6 Εξασφαλίσεις και άλλες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

4.3.6.1 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η συνηθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου σχετικά με δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι η λήψη εξασφαλίσεων. Η Τράπεζα έχει θέσει σε εφαρμογή οδηγίες σχετικά με την αποδοχή συγκεκριμένων κατηγοριών εξασφαλίσεων, όπως αυτές περιγράφονται στο κείμενο της Πολιτικής Αποτίμησης εξασφαλίσεων της Τράπεζας. Αναλυτικότερα, στην Πολιτική Αποτίμησης αναφέρονται διακριτά όλες οι αποδεκτές εξασφαλίσεις ως μορφές πιστωτικής προστασίας. Οι βασικότερες κατηγορίες εξασφαλίσεων είναι οι ακόλουθες:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί ακινήτων που χρησιμοποιούνται για κατοικία ή/και εμπορικών ακινήτων
- Ναυτικές υποθήκες
- Ενέχυρα επί καταθέσεων, μετοχών (εισηγμένων και μη), χρυσού, μηχανημάτων, κλπ.
- Εγγυήσεις ελληνικού δημοσίου ή ελληνικών και ευρωπαϊκών οργανισμών
- Εκχωρήσεις απαιτήσεων (γεγεννημένων και μη)
- Εταιρικές ή προσωπικές εγγυήσεις (περιλαμβανομένης της εγγύησης του πρώην ΤΕΜΠΜΕ)

Η Τράπεζα με στόχο την πληρέστερη παρακολούθηση και αποτελεσματικότερη διαχείριση των εξασφαλίσεων που λαμβάνονται σε ασφάλεια δανείων και απαιτήσεων, αλλά και προκειμένου να εναρμονίζεται πλήρως με το υφιστάμενο εποπτικό πλαίσιο έχει ενσωματώσει στα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα το υποσύστημα εξασφαλίσεων. Μέσω του υποσυστήματος εξασφαλίσεων παρέχεται η δυνατότητα άντλησης πληροφόρησης για τις εξασφαλίσεις σε διάφορα επίπεδα, παρακολουθούνται τα συστατικά στοιχεία της εξασφάλισης που επιτρέπουν την ποιοτική αξιολόγησή της, όπως και τα στοιχεία που επιτρέπουν τον υπολογισμό της αξίας της.

4.3.6.2 Μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο στις 31.12.2022 και 31.12.2021 για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αντίστοιχα, έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
<i><u>A. Εντός Ισολογισμού Στοιχεία που υπόκεινται σε Πιστωτικό Κίνδυνο</u></i>				
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	171.302.377	145.476.260	171.302.377	145.476.260
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	11.718.650	20.510.608	11.718.650	20.510.608
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	1.365.779	-	1.365.779
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	343.364.408	352.257.536	381.424.454	386.715.729
Συμμετοχές*	14.045	47.534	10.203.696	10.659.452
Λοιπές απαιτήσεις από πελάτες και διάφορους χρεώστες	15.382.919	15.979.664	7.062.727	10.324.845
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	12.225.269	10.693.574	3.689.604	3.187.078
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	555.052.534	547.375.819	586.446.372	579.284.615
<i><u>B. Εκτός Ισολογισμού Στοιχεία που υπόκεινται σε Πιστωτικό Κίνδυνο</u></i>				
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	25.042.486	17.985.231	25.045.949	17.988.693
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο*	25.042.486	17.985.231	25.045.949	17.988.693
Συνολική Αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε Πιστωτικό Κίνδυνο*	580.095.020	565.361.050	611.492.320	597.273.308

4.3.6.3 Αποτίμηση εξασφαλίσεων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τράπεζας, η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων των ακινήτων συνήθως δεν υπερβαίνει διάστημα ενός έτους για εμπορικά ακίνητα και τρία έτη για αστικά. Οι αποτιμήσεις πραγματοποιούνται από εξειδικευμένους εκτιμητές, αποδοχής της Τράπεζας.

Στην αξία των εξασφαλίσεων περιλαμβάνονται:

- Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας, και συγκεκριμένα προσημειώσεις / υποθήκες επί εμπορικών ακινήτων ή ακινήτων προοριζόμενων για κατοικία, αφαιρουμένων τυχόν προηγούμενων βαρών, με ανώτατο ποσό την ελάχιστη διασφαλιστική αξία,
- Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις, και συγκεκριμένα ενέχυρα επί καταθέσεων, μετοχών εισηγμένων σε κύριο δείκτη οργανωμένης αγοράς καθώς και χρυσού,
- Λοιπές εξασφαλίσεις (όπως ναυτικές υποθήκες),
- Αξία εγγυήσεων και συγκεκριμένα την αξία εξασφαλίσεων που αφορά την εγγύηση του πρώην ΤΕΜΠΜΕ.

Σύμφωνα με την Πολιτική Αποτίμησης της Τράπεζας, από 31/12/2021 οι εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας δύναται να υπολογίζονται και με τη μέθοδο στατιστικών δεικτών (μέθοδος *prop-indexing*). Σκοπός είναι να υπάρχουν οι πλέον επικαιροποιημένες αξίες υπέγγυων ακινήτων στα βιβλία της Τράπεζας.

Η ανάλυση των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων που λαμβάνονται για τον περιορισμό της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, αναλύονται ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου και συνοψίζονται στους ακόλουθους πίνακες:

Ανάλυση εξασφαλίσεων και εγγυήσεων – Όμιλος

	31 Δεκεμβρίου 2022					31 Δεκεμβρίου 2021				
	Αξία Εξασφαλίσεων					Αξία Εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλ ίσεις επί ακίνητης περιουσί ας	Χρηματ/ κες εξασφαλ ίσεις	Λοιπές εξασφαλ ίσεις	Σύνολο εξασφαλί σεων	Αξία εγγυήσ εων	Εξασφαλ ίσεις επί ακίνητης περιουσί ας	Χρηματ/ κες εξασφαλ ίσεις	Λοιπές εξασφαλ ίσεις	Σύνολο εξασφαλί σεων	Αξία εγγυήσ εων
Λιανική Τραπεζική Επιχειρημ ατική	122.429	2.004	2.976	127.409	2.751	118.139	2.294	2.430	122.863	2.819
Τραπεζική Δημόσιος Τομέας	293.185	5.211	18.553	316.949	13.196	293.598	4.905	11.563	310.066	13.047
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	415.614	7.215	21.529	444.358	15.947	411.737	7.199	13.993	432.929	15.866

Ανάλυση εξασφαλίσεων και εγγυήσεων – Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2022					31 Δεκεμβρίου 2021				
	Αξία Εξασφαλίσεων					Αξία Εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλ ίσεις επί ακίνητης περιουσί ας	Χρηματ/ κες εξασφαλ ίσεις	Λοιπές εξασφαλ ίσεις	Σύνολο εξασφαλί σεων	Αξία εγγυήσ εων	Εξασφαλ ίσεις επί ακίνητης περιουσί ας	Χρηματ/ κες εξασφαλ ίσεις	Λοιπές εξασφαλ ίσεις	Σύνολο εξασφαλί σεων	Αξία εγγυήσ εων
Λιανική Τραπεζική Επιχειρημ ατική	122.429	2.004	2.976	127.409	2.751	118.139	2.294	2.430	122.863	2.819
Τραπεζική Δημόσιος Τομέας	327.081	5.421	19.499	352.001	13.676	326.362	5.006	13.549	344.917	13.527
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	449.510	7.425	22.475	479.410	16.427	444.501	7.300	15.979	467.780	16.346

Επιπροσθέτως, υφίστανται ενεργές αξίες εγγυήσεων ποσού 22,4.εκ.€ είτε της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας -Ε.Α.Τ. Α.Ε. είτε του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων - European Investment Fund-EIF που αντιστοιχούν σε δάνεια συνολικού υπολοίπου 29,4εκ.€ και αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα που δόθηκαν για την ενίσχυση ρευστότητας των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων του COVID-19.

Επίσης βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη η διάθεση του χρηματοδοτικού προγράμματος EMPLOYMENT AND SOCIAL INNOVATION GUARANTEE FACILITY GUARANTEE AGREEMENT FOR MICROFINANCE (ΕaSI) σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων-EIF το οποίο προσφέρει εγγύηση, για να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση πολύ μικρών επιχειρήσεων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Έως σήμερα μέσω του εν λόγω προγράμματος έχουν επωφεληθεί 81 επιχειρήσεις.

4.3.6.4 Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων

Ο Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων, απεικονίζει την σχέση του δανείου και της διασφαλιστικής αξίας του ακινήτου που κατέχεται ως εξασφάλιση. Παρακάτω απεικονίζονται τα υπόλοιπα δανείων και το πλήθος των πιστούχων ανάλογα με το ποσοστό LTV για το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
Μικρότερο από 50%	2.671	2.734	2.671	2.734
50%-70%	2.484	3.553	2.484	3.553
71%-80%	4.863	3.349	4.863	3.349
81%-90%	2.552	2.579	2.552	2.579
91%-100%	1.542	1.480	1.542	1.480
101%-120%	1.755	1.855	1.755	1.855
121%-150%	2.098	2.882	2.098	2.882
Μεγαλύτερο από 150%	5.442	4.760	5.442	4.760
Σύνολο	23.407	23.192	23.407	23.192
Μέσος όρος του Δείκτη	104%	107%	104%	107%

4.3.6.5 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η πιστωτική ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών συνοψίζεται ως ακολούθως:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1					Stage 2					Stage 3					ΣΥΝΟΛΑ	
	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	25.911	3	25.913	(234)	25.680	9.043	4	9.047	(292)	8.755	6.669	85.653	92.322	(33.772)	58.550	92.985	130.201
Στεγαστικά δάνεια	6.660	0	6.661	(23)	6.637	830	0	830	(26)	804	895	15.021	15.916	(4.212)	11.704	19.145	30.785
Καταναλωτικά δάνεια	4.786	1	4.787	(72)	4.715	576	3	580	(10)	570	1.423	8.734	10.157	(3.721)	6.436	11.721	15.082
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά δάνεια	14.465	1	14.466	(138)	14.328	7.637	1	7.638	(256)	7.381	4.352	61.898	66.249	(25.839)	40.410	62.120	84.334
Επιχειρηματική Τραπεζική	140.032	0	140.032	(1.105)	138.927	42.022	1.161	43.183	(3.570)	39.613	16.773	117.651	134.424	(62.647)	71.777	250.317	330.146
Μεγάλες επιχειρήσεις	5.908	0	5.908	(270)	5.638	9.113	0	9.113	(2.376)	6.737	0	2.618	2.618	(2.613)	5	12.379	8.930
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	134.124	0	134.124	(835)	133.289	32.909	1.161	34.070	(1.194)	32.877	16.773	115.034	131.806	(60.034)	71.772	237.938	321.216
Δημόσιος τομέας	64	0	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0
Ελλάδα	64	0	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	166.007	3	166.010	(1.341)	164.668	51.065	1.166	52.230	(3.861)	48.369	23.442	203.304	226.746	(96.419)	130.327	343.364	460.347

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1					Stage 2					Stage 3					ΣΥΝΟΛΑ	
	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	25.911	3	25.913	(234)	25.680	9.043	4	9.047	(292)	8.755	6.669	85.653	92.322	(33.772)	58.550	92.985	130.201
Στεγαστικά δάνεια	6.660	0	6.661	(23)	6.637	830	0	830	(26)	804	895	15.021	15.916	(4.212)	11.704	19.145	30.785
Καταναλωτικά δάνεια	4.786	1	4.787	(72)	4.715	576	3	580	(10)	570	1.423	8.734	10.157	(3.721)	6.436	11.721	15.082
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά δάνεια	14.465	1	14.466	(138)	14.328	7.637	1	7.638	(256)	7.381	4.352	61.898	66.249	(25.839)	40.410	62.120	84.334
Επιχειρηματική Τραπεζική	178.094	0	178.094	(1.108)	176.987	42.022	1.161	43.183	(3.570)	39.613	16.773	117.651	134.424	(62.647)	71.777	288.377	365.678
Μεγάλες επιχειρήσεις	5.908	0	5.908	(270)	5.638	9.113	0	9.113	(2.376)	6.737	0	2.618	2.618	(2.613)	5	12.379	8.930
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	172.186	0	172.186	(837)	171.349	32.909	1.161	34.070	(1.194)	32.877	16.773	115.034	131.806	(60.034)	71.772	275.998	356.748
Δημόσιος τομέας	64	0	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0
Ελλάδα	64	0	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	204.069	3	204.072	(1.344)	202.729	51.065	1.166	52.230	(3.861)	48.369	23.442	203.304	226.746	(96.419)	130.327	381.424	495.879

Δάνεια και απατήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2021	Stage 1					Stage 2					Stage 3					ΣΥΝΟΛΑ	
	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	22.330	2	22.332	(561)	21.771	14.020	86	14.107	(745)	13.361	10.136	78.954	89.090	(31.962)	57.128	92.260	125.682
Στεγαστικά δάνεια	6.103	0	6.103	(20)	6.084	1.063	0	1.063	(53)	1.010	888	15.138	16.026	(4.037)	11.989	19.082	29.263
Καταναλωτικά δάνεια	4.287	0	4.287	(121)	4.166	1.079	0	1.079	(28)	1.051	1.200	8.614	9.814	(3.295)	6.519	11.735	14.249
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	492	492	(442)	49	49	20
Λοιπά δάνεια	11.940	2	11.942	(421)	11.521	11.878	86	11.965	(664)	11.301	8.048	54.711	62.759	(24.188)	38.571	61.393	82.150
Επιχειρηματική Τραπεζική	119.704	0	119.705	(1.871)	117.834	62.309	0	62.309	(5.041)	57.268	18.899	125.769	144.668	(59.855)	84.813	259.915	323.114
Μεγάλες επιχειρήσεις	12.346	0	12.346	(399)	11.947	9.253	0	9.253	(2.757)	6.495	0	2.618	2.618	(2.618)	0	18.443	15.617
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	107.358	0	107.359	(1.472)	105.887	53.056	0	53.056	(2.284)	50.773	18.899	123.152	142.051	(57.237)	84.813	241.473	307.497
Δημόσιος τομέας	92	0	92	(10)	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82	0
Ελλάδα	92	0	92	(10)	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	142.127	3	142.129	(2.442)	139.687	76.329	86	76.415	(5.786)	70.629	29.035	204.724	233.758	(91.817)	141.941	352.258	448.796

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών κατά πιστωτική ποιότητα – Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2021	Stage 1					Stage 2					Stage 3					ΣΥΝΟΛΑ	
	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Ενήμερα	Ληξιπρόθεσμα	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό Υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Αξία εξασφάλισης
Λιανική Τραπεζική	22.330	2	22.332	(561)	21.771	14.020	86	14.107	(745)	13.361	10.136	78.954	89.090	(31.962)	57.128	92.260	125.682
Στεγαστικά δάνεια	6.103	0	6.103	(20)	6.084	1.063	0	1.063	(53)	1.010	888	15.138	16.026	(4.037)	11.989	19.082	29.263
Καταναλωτικά δάνεια	4.287	0	4.287	(121)	4.166	1.079	0	1.079	(28)	1.051	1.200	8.614	9.814	(3.295)	6.519	11.735	14.249
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	492	492	(442)	49	49	20
Λοιπά δάνεια	11.940	2	11.942	(421)	11.521	11.878	86	11.965	(664)	11.301	8.048	54.711	62.759	(24.188)	38.571	61.393	82.150
Επιχειρηματική Τραπεζική	154.164	0	154.165	(1.873)	152.292	62.309	0	62.309	(5.041)	57.268	18.899	125.769	144.668	(59.855)	84.813	294.373	358.445
Μεγάλες επιχειρήσεις	12.346	0	12.346	(399)	11.947	9.253	0	9.253	(2.757)	6.495	0	2.618	2.618	(2.618)	0	18.443	15.617
Μικρομεσαίες ΜΜΕ	141.818	0	141.819	(1.474)	140.345	53.056	0	53.056	(2.284)	50.773	18.899	123.152	142.051	(57.237)	84.813	275.931	342.828
Δημόσιος τομέας	92	0	92	(10)	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82	0
Ελλάδα	92	0	92	(10)	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	176.587	3	176.589	(2.444)	174.145	76.329	86	76.415	(5.786)	70.629	29.035	204.724	233.758	(91.817)	141.941	386.716	484.127

Η ενηλικίωση (ημέρες καθυστέρησης) των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, συνοψίζεται ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2022	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Όμιλος															
	Λιανική Τραπεζική															
	Στεγαστικά δάνεια				Καταναλωτικά δάνεια				Πιστωτικές κάρτες				Λοιπά δάνεια			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.204	351	195	5.749	4.331	487	319	5.137	0	0	0	0	13.482	5.420	2.359	21.261
1-30 μέρες	1.305	70	0	1.376	376	46	810	1.232	0	0	0	0	727	372	96	1.195
31-60 μέρες	128	335	36	499	6	13	28	46	0	0	0	0	79	359	8	446
61-90 μέρες	0	48	462	510	0	22	33	55	0	0	0	0	40	1.230	474	1.743
91-180 μέρες	0	0	0	0	1	3	3	7	0	0	0	0	0	0	164	164
181-360 ημέρες	0	0	584	584	0	0	84	84	0	0	0	0	0	0	1.292	1.292
> 360 ημέρες	0	0	10.425	10.426	0	0	5.159	5.159	0	0	0	0	1	1	36.016	36.018
Σύνολο	6.637	804	11.704	19.145	4.715	570	6.436	11.721	0	0	0	0	14.328	7.381	40.410	62.120
Αξία εξασφαλίσεων	13.115	1.117	16.553	30.785	4.159	973	9.950	15.082	0	0	0	0	18.898	7.543	57.893	84.334

31 Δεκεμβρίου 2022	Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων (καθαρή αξία) - Όμιλος															
	Επιχειρηματική Τραπεζική								Δημόσιος Τομέας							
	Μεγάλες Επιχειρήσεις				ΜΜΕ				Ελλάδα				Άλλες χώρες			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.638	6.737	0	12.374	127.125	23.666	6.797	157.589	62	0	0	62	0	0	0	0
1-30 μέρες	0	0	0	0	3.936	358	19	4.312	0	0	0	0	0	0	0	0
31-60 μέρες	0	0	0	0	2.227	5.616	129	7.972	0	0	0	0	0	0	0	0
61-90 μέρες	0	0	0	0	0	2.093	1.616	3.708	0	0	0	0	0	0	0	0
91-180 μέρες	0	0	0	0	0	1.144	557	1.701	0	0	0	0	0	0	0	0
181-360 ημέρες	0	0	0	0	0	0	1.430	1.430	0	0	0	0	0	0	0	0
> 360 ημέρες	0	0	5	5	0	0	61.225	61.225	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	5.638	6.737	5	12.379	133.289	32.877	71.772	237.938	62	0	0	62	0	0	0	0
Αξία εξασφαλίσεων	290	0	8.640	8.930	175.035	34.602	111.579	321.216	0	0	0	0	0	0	0	0

4.3.6.6 Απομειωμένα δάνεια

Ως πιστωτικά απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, σύμφωνα με την Πολιτική Απομείωσης της Τράπεζας, ορίζονται τα δάνεια και οι απαιτήσεις που κατατάσσονται σε Στάδιο 3 (και επομένως θεωρούνται ανοίγματα σε Αθέτηση). Η Τράπεζα εφαρμόζει τον ορισμό αθέτησης, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών της καταστάσεων, εναρμονισμένο με τον ορισμό των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPE) κατά τα οριζόμενα από την (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών – EBA), στις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης δυνάμει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, και σύμφωνα με το παράρτημα V του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2014, όπως τροποποιήθηκε από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής. Βάσει των παραπάνω, η Τράπεζα θεωρεί πως ένας πιστούχος ή δάνειο βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων όταν πληροί ένα από τα κάτωθι κριτήρια:

- Ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι της Τράπεζας.
- Η Τράπεζα θεωρεί πως ο πιστούχος αδυνατεί να εκπληρώσει (Unlikely to Pay “UTP”) πλήρως τις συμβατικές του υποχρεώσεις προς την Τράπεζα, εκτός εάν η Τράπεζα προσφύγει σε ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων του.
- Το δάνειο έχει ταξινομηθεί ως Μη Εξυπηρετούμενο Άνοιγμα Κάτω από Μέτρα Ανοχής (Non - Performing Forborne Exposure) σύμφωνα με το άρθρο 180 του Κανονισμού ΕΕ 227/2015.

Σημειώνεται τέλος, ότι η Τράπεζα σε συνεργασία με συμβουλευτική εταιρεία, ολοκλήρωσε εντός του έτους την προσαρμογή της στις εποπτικές απαιτήσεις που απορρέουν από το κείμενο των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA GL/2016/07), σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης δυνάμει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013. Με τον τρόπο αυτό, ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που ορίζονται από το παρόν λογιστικό πρότυπο (ΔΠΧΑ 9) για απομειωμένα δάνεια, συνεχίζει να εναρμονίζεται πλήρως με τον εποπτικό ορισμό της αθέτησης.

4.3.6.7 Μεταφορά των δανείων στην κατηγορία των μη απομειωμένων

Τα απομειωμένα δάνεια μπορούν να χαρακτηριστούν ως μη-απομειωμένα αν μετά την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης εμφανιστούν αντικειμενικές ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει πιθανότητα αποπληρωμής σύμφωνα με τους αρχικούς ή τους τυχόν τροποποιημένους συμβατικούς όρους. Σύμφωνα με την Πολιτική Απομείωσης της Τράπεζας, η μεταφορά ενός ανοίγματος από Στάδιο 3 σε Στάδιο 1 ή 2 είναι ένδειξη Εξόδου σε Στάδιο μη-αθέτησης.

Η ανάλυση των ροών μετάβασης για ανοίγματα και προβλέψεις, μεταξύ απομειωμένων και μη-απομειωμένων δανείων, ανά χαρτοφυλάκιο και Στάδιο, παρατίθεται ενδελεχώς στην παράγραφο 4.4.4.

4.3.6.8 Λογιστική πολιτική για αναγνώριση δεδουλευμένων τόκων απομειωμένων δανείων

Η Τράπεζα και ο Όμιλος αναγνωρίζουν εσόδου από απομειωμένα δάνεια στις οικονομικές τους καταστάσεις, η ανάλυση του εσόδου παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες.

**Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Τράπεζα
31 Δεκεμβρίου 2022**

	Εξυπηρετούμενα	Μη-Εξυπηρετούμενα	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.672	5.475	8.147
Επιχειρηματική Τραπεζική	18.751	3.824	22.575
Δημόσιος τομέας	7	0	7
Σύνολο εσόδων από τόκους	21.430	9.299	30.729

**Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Όμιλος
31 Δεκεμβρίου 2022**

	Εξυπηρετούμενα	Μη-Εξυπηρετούμενα	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.672	5.475	8.147
Επιχειρηματική Τραπεζική	16.588	3.824	20.412
Δημόσιος τομέας	7	0	7
Σύνολο εσόδων από τόκους	19.267	9.299	28.566

**Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Τράπεζα
31 Δεκεμβρίου 2021**

	Εξυπηρετούμενα	Μη-Εξυπηρετούμενα	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.777	5.220	7.997
Επιχειρηματική Τραπεζική	12.804	7.018	19.822
Δημόσιος τομέας	12	0	12
Σύνολο εσόδων από τόκους	15.593	12.238	27.831

**Ανάλυση Εσόδων από Τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Όμιλος
31 Δεκεμβρίου 2021**

	Εξυπηρετούμενα	Μη-Εξυπηρετούμενα	Σύνολο εσόδων από τόκους
Λιανική Τραπεζική	2.782	5.220	8.002
Επιχειρηματική Τραπεζική	10.315	7.018	17.333
Δημόσιος τομέας	12	0	12
Σύνολο εσόδων από τόκους	13.109	12.238	25.347

4.4 Ρυθμίσεις Δανείων

Οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που αναγνωρίζεται οικονομική αδυναμία του οφειλέτη να εξυπηρετήσει το δάνειο σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της δανειακής σύμβασης, εφόσον πρόκειται για συνεργάσιμο και βιώσιμο οφειλέτη. Αξιολογώντας αυτές τις δυσκολίες, η Τράπεζα τροποποιεί τους όρους της δανειακής σύμβασης, ώστε να μπορέσει ο οφειλέτης να εξυπηρετήσει, υπό την προϋπόθεση ότι οι ρυθμίσεις θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν τον οφειλέτη στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών, όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής.

Η Τράπεζα έχει εναρμονιστεί με τις εποπτικές της υποχρεώσεις αναφορικά με τη διαχείριση των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, όντας ευθυγραμμισμένη με τις Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής και τις λοιπές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπεζής της

Ελλάδος, καθώς και με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα ισχύοντα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής οι ρυθμίσεις αφορούν συνήθως σε επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου, παροχή περιόδου χάριτος - με ή χωρίς καταβολή μόνο τόκων για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα - μείωση επιτοκίου και λοιπές τροποποιήσεις όρων, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε δανειολήπτη.

Η Τράπεζα εφαρμόζει τους προτεινόμενους από το εποπτικό πλαίσιο τύπους ρύθμισης, οι οποίοι κατατάσσονται σε:

- Βραχυπρόθεσμους τύπους ρύθμισης: εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που οι δυσκολίες του οφειλέτη κρίνονται βάσιμα προσωρινές. Ενδεικτικά αναφέρονται: Κεφαλαιοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών, Καταβολή μόνο Τόκων, Παροχή περιόδου χάριτος κλπ.
- Μακροπρόθεσμους τύπους ρύθμισης: εφαρμόζονται σε μεγαλύτερη διάρκεια με στόχο τη μείωση της δόσης σε συνδυασμό ενδεχομένως με αύξηση του αριθμού και την παράταση του χρόνου αποπληρωμής. Ενδεικτικά αναφέρονται: Μείωση επιτοκίου, Παράταση Διάρκειας, κλπ.
- Τύπους οριστικής διευθέτησης: αφορούν στις περιπτώσεις που τερματίζεται ή μεταβάλλεται ουσιαστικά η συμβατική σχέση, με στόχο την οριστική τακτοποίηση της απαίτησης της τράπεζας έναντι του οφειλέτη. Ενδεικτικά αναφέρονται: Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου, Διακανονισμός Απαιτήσεων, Ρευστοποίηση σε Πλειστηριασμό, Ρυθμίσεις Αναγκαστικού Δικαίου, Μερική Διαγραφή Οφειλής κλπ.

Για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο οι λύσεις ρύθμισης που εφαρμόζονται ποικίλουν μεταξύ διαφορετικών προγραμμάτων αποπληρωμής, τα οποία προσαρμόζονται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στην δυνατότητα του δανειολήπτη να αποπληρώσει, όπως είναι η επέκταση της διάρκειας του δανείου ανάλογα με τον δανειολήπτη και τις ανάγκες του, η μετατροπή του είδους δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο, η πληρωμή για κάποιο χρονικό διάστημα μόνο τόκων κλπ.

Τόσο για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, όσο και για τα χαρτοφυλάκια της λιανικής τραπεζικής, στους αντίστοιχους κανονισμούς καθυστερήσεων και πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, υφίστανται καταγεγραμμένες οδηγίες – διαδικασίες με τις οποίες αποτυπώνεται πλήρως το σύνολο των παρεχόμενων προϊόντων ρύθμισης, οι προϋποθέσεις ένταξης των πιστούχων και η διαχείριση και παρακολούθηση ρυθμισμένων δανείων από το στάδιο της έγκρισης μέχρι και το στάδιο καταγγελίας της σύμβασης.

Η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται σε ατομική ή συλλογική βάση ανά δανειολήπτη, σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού που εφαρμόζεται από την Τράπεζα για το σύνολο του χαρτοφυλακίου.

Τα κριτήρια της Τράπεζας για τον χαρακτηρισμό ενός δανείου ως ρυθμισμένου είναι απόλυτα εναρμονισμένα με τα Εκτελεστικά Τεχνικά Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής για της ρυθμίσεις και τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, τόσο για εποπτικούς σκοπούς όσο και για σκοπούς κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.

Συνεπώς, ως ρυθμισμένα χαρακτηρίζονται όλα τα δάνεια στα οποία πραγματοποιήθηκε τροποποίηση των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων ή αναχρηματοδότηση των οφειλών του οφειλέτη με ευνοϊκότερους όρους, λόγω υφιστάμενης ή αναμενόμενης οικονομικής δυσκολίας, που δεν εφαρμόζονται σε οφειλέτες με παραπλήσια κατηγοριοποίηση κινδύνου.

Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης της πολιτικής ρύθμισης δανείων της Τράπεζας με τους σχετικούς ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και τις οδηγίες της Τραπεζής της Ελλάδος, λειτουργούν νέες δομές και διαδικασίες, έχουν αναπτυχθεί τα συστήματα πληροφορικής και έχει πραγματοποιηθεί τροποποίηση υφιστάμενων εφαρμογών και υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Διαχείρισης Καθυστερήσεων είναι ένα ανεξάρτητο διοικητικό όργανο της Τράπεζας με κύριους στόχους:

α) την αποτελεσματική και αξιόπιστη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων για το σύνολο του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας

β) τη διενέργεια ρυθμίσεων εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα των πιστούχων, παράλληλα με τη μεγιστοποίηση αποδοτικότητας για την Τράπεζα και

γ) την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων τύπων ρυθμίσεων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Καθυστερήσεων δεν εμπλέκεται στη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων και δανείων, ούτε και στη διαχείριση του ομαλά εξυπηρετούμενου τμήματος του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά είδος ρύθμισης, καθώς και Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών για τις οποίες έχουν οριστεί Λύσεις Οριστικής Διευθέτησης:

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης (καθαρά υπόλοιπα)

Είδη ρύθμισης	Όμιλος		Τράπεζα	
	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
	Πρόγραμμα μειωμένων δόσεων	347	315	347
Παροχή περιόδου χάριτος	8.824	13.911	8.824	13.911
Επέκταση διάρκειας δανείου	13.954	8.474	13.954	8.474
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	23.692	28.751	23.692	28.751
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	1.735	1.282	1.735	1.282
Λοιπά	10.233	29.595	10.233	29.595
Συνολική καθαρή αξία	58.785	82.328	58.785	82.328

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά κατηγορία

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2021
	Λιανική Τραπεζική	15.134	17.291	15.134
Στεγαστικά δάνεια	1.467	1.964	1.467	1.964
Καταναλωτικά δάνεια	2.165	2.846	2.165	2.846
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0
Λοιπά δάνεια	11.502	12.481	11.502	12.481
Επιχειρηματική Τραπεζική	43.650	65.037	43.650	65.037
Μεγάλες επιχειρήσεις	6.741	6.495	6.741	6.495
MME	36.909	58.542	36.909	58.542
Δημόσιος τομέας	0	0	0	0
Ελλάδα	0	0	0	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0
Σύνολο	58.785	82.328	58.785	82.328

4.4.1 Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων για την Τράπεζα και τον Όμιλο ανήλθαν σε ποσό €36,9εκ. (31/12/2021: €36,2εκ.), εκ των οποίων ποσό €29,8 εκ. για το 2022 έχει κατηγοριοποιηθεί στα Ακίνητα Επενδύσεων (31/12/2021: €27,6εκ).

4.4.2 Κατανομή πιστωτικού κινδύνου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Η κατανομή των ανοιγμάτων και προβλέψεων του Ομίλου και της Τράπεζας ανά Στάδιο και Ρύθμιση, συνοψίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Ανάλυση Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31 Δεκεμβρίου 2022			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων
Stage 1	166.010	0	0%	204.072	0	0%
Stage 2	52.230	40.933	78%	52.230	40.933	78%
Stage 3	226.746	40.223	18%	226.746	40.223	18%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	444.986	81.156	18%	483.048	81.156	17%
Stage 1 - Πρόβλεψη	(1.341)	0	0%	(1.344)	0	0%
Stage 2 - Πρόβλεψη	(3.861)	(3.520)	91%	(3.861)	(3.520)	91%
Stage 3 - Πρόβλεψη	(96.419)	(18.852)	20%	(96.419)	(18.852)	20%
Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	343.365	58.784	17%	381.424	58.784	15%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	463.956	78.861	17%	499.488	78.861	16%

Ανάλυση Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31 Δεκεμβρίου 2021			31 Δεκεμβρίου 2021		
	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις	Ποσοστό ρυθμισμένων δανείων
Stage 1	142.129	0	0%	176.589	0	0%
Stage 2	76.415	46.283	61%	76.415	46.283	61%
Stage 3	233.758	59.964	26%	233.758	59.964	26%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	452.302	106.247	23%	486.762	106.247	22%
Stage 1 - Πρόβλεψη	(2.442)	0	0%	(2.444)	0	0%
Stage 2 - Πρόβλεψη	(5.786)	(4.352)	75%	(5.786)	(4.352)	75%
Stage 3 - Πρόβλεψη	(91.817)	(19.567)	21%	(91.817)	(19.567)	21%
Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	352.257	82.328	23%	386.715	82.328	21%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	452.179	100.712	22%	487.510	100.712	21%

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την εκτίμηση πιστωτικού κινδύνου ανά διαβάθμιση. Η εκτίμηση καλύπτει τους επόμενους 12 μήνες από την ημερομηνία διαβάθμισης του εκάστοτε οφειλέτη.

Διαβάθμιση	Επίπεδο Κινδύνου
A	Χαμηλό
B	
C	Μέσο
D	
E	
F	Υψηλό
G	
H	
I	Πολύ Υψηλό

Η Τράπεζα κατ' εφαρμογή του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων της, αξιολογεί την πιστοληπτική διαβάθμιση κάθε επιχειρηματικού πελάτη (υφιστάμενου ή υποψήφιου) τουλάχιστον 1 φορά ανά έτος, σε συνδυασμό με άλλα πιστωτικά κριτήρια ποσοτικά και ποιοτικά, όπως η ικανότητα αποπληρωμής, το ιστορικό συνεργασίας, οι υφιστάμενες και προτεινόμενες εξασφαλίσεις, κλπ. Δεν υφίσταται καταγεγραμμένο όριο πιστωτικού κινδύνου πέρα από το οποίο δεν πραγματοποιείται χρηματοδότηση, καθώς η λήψη απόφαση χρηματοδότησης είναι εξατομικευμένη και συνδιαμορφώνεται κατά περίπτωση ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου οφειλέτη.

4.4.3 Κατανομή πιστωτικού κινδύνου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά τομέα δραστηριότητας

Όμιλος										
31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	25.914	(233)	25.681	9.048	(292)	8.756	92.322	(33.772)	58.550	92.987
Στεγαστικά δάνεια	6.661	(23)	6.638	830	(26)	804	15.916	(4.212)	11.704	19.146
Καταναλωτικά δάνεια	4.787	(72)	4.715	580	(10)	570	10.157	(3.721)	6.436	11.721
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά δάνεια	14.466	(138)	14.328	7.638	(256)	7.382	66.249	(25.839)	40.410	62.120
Επιχειρηματική Τραπεζική	140.032	(1.104)	138.928	43.182	(3.569)	39.613	134.425	(62.647)	71.778	250.319
Βιομηχανία	25.826	(257)	25.569	1.733	(47)	1.686	30.209	(17.933)	12.276	39.531
Εμπόριο και υπηρεσίες	33.448	(331)	33.117	12.105	(2.445)	9.660	46.541	(20.887)	25.654	68.431
Κατασκευές	23.189	(437)	22.752	12.757	(755)	12.002	40.498	(18.944)	21.554	56.308
Ενέργεια	6.841	(38)	6.803	2.006	(126)	1.880	67	(37)	30	8.713
Τουρισμός	49.042	(40)	49.002	14.406	(195)	14.211	14.797	(3.888)	10.909	74.122
Ναυτιλία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά	1.686	(1)	1.685	175	(1)	174	2.313	(958)	1.355	3.214
Δημόσιος τομέας	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62
Σύνολο	166.010	(1.339)	164.671	52.230	(3.861)	48.369	226.747	(96.419)	130.328	343.368

Τράπεζα										
31 Δεκεμβρίου 2022	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	25.914	(233)	25.681	9.048	(292)	8.756	92.322	(33.772)	58.550	92.987
Στεγαστικά δάνεια	6.661	(23)	6.638	830	(26)	804	15.916	(4.212)	11.704	19.146
Καταναλωτικά δάνεια	4.787	(72)	4.715	580	(10)	570	10.157	(3.721)	6.436	11.721

Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά δάνεια	14.466	(138)	14.328	7.638	(256)	7.382	66.249	(25.839)	40.410	62.120
Επιχειρηματική Τραπεζική	178.093	(1.108)	176.985	43.182	(3.569)	39.613	134.425	(62.647)	71.778	288.376
Βιομηχανία	30.991	(257)	30.734	1.733	(47)	1.686	30.209	(17.933)	12.276	44.696
Εμπόριο και υπηρεσίες	50.870	(333)	50.537	12.105	(2.445)	9.660	46.541	(20.887)	25.654	85.851
Κατασκευές	36.843	(438)	36.405	12.757	(755)	12.002	40.498	(18.944)	21.554	69.961
Ενέργεια	8.661	(39)	8.622	2.006	(126)	1.880	67	(37)	30	10.532
Τουρισμός	49.042	(40)	49.002	14.406	(195)	14.211	14.797	(3.888)	10.909	74.122
Ναυτιλία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά	1.686	(1)	1.685	175	(1)	174	2.313	(958)	1.355	3.214
Δημόσιος τομέας	64	(2)	62	0	0	0	0	0	0	62
Σύνολο	204.071	(1.343)	202.728	52.230	(3.861)	48.369	226.747	(96.419)	130.328	381.425

Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2021	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	22.332	(562)	21.770	14.107	(745)	13.362	89.091	(31.962)	57.129	92.261
Στεγαστικά δάνεια	6.103	(20)	6.083	1.063	(53)	1.010	16.026	(4.037)	11.989	19.082
Καταναλωτικά δάνεια	4.287	(121)	4.166	1.079	(28)	1.051	9.814	(3.295)	6.519	11.736
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	492	(442)	50	50
Λοιπά δάνεια	11.942	(421)	11.521	11.965	(664)	11.301	62.759	(24.188)	38.571	61.393
Επιχειρηματική Τραπεζική	119.705	(1.870)	117.835	62.308	(5.040)	57.268	144.668	(59.856)	84.812	259.915
Βιομηχανία	20.321	(577)	19.744	3.946	(111)	3.835	29.926	(17.837)	12.089	35.668
Εμπόριο και υπηρεσίες	33.981	(566)	33.415	11.853	(2.587)	9.266	43.587	(18.615)	24.972	67.653
Κατασκευές	14.849	(517)	14.332	19.997	(468)	19.529	37.833	(18.288)	19.545	53.406
Ενέργεια	4.461	(103)	4.358	2.759	(525)	2.234	113	(31)	82	6.674
Τουρισμός	41.461	(102)	41.359	21.507	(543)	20.964	30.941	(4.026)	26.915	89.238
Ναυτιλία	2.529	0	2.529	435	0	435	69	(51)	18	2.982
Λοιπά	2.103	(5)	2.098	1.811	(806)	1.005	2.199	(1.008)	1.191	4.294

Δημόσιος τομέας	92	(10)	82	0	0	0	0	0	0	82
Σύνολο	142.129	(2.442)	139.687	76.415	(5.785)	70.630	233.759	(91.818)	141.941	352.258

Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2021	Stage 1			Stage 2			Stage 3			Σύνολο
	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	Λογιστικό υπόλοιπο (προ προβλέψεων)	Αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου	Λογιστικό υπόλοιπο (καθαρή αξία)	
Λιανική Τραπεζική	22.332	(562)	21.770	14.107	(745)	13.362	89.091	(31.962)	57.129	92.261
Στεγαστικά δάνεια	6.103	(20)	6.083	1.063	(53)	1.010	16.026	(4.037)	11.989	19.082
Καταναλωτικά δάνεια	4.287	(121)	4.166	1.079	(28)	1.051	9.814	(3.295)	6.519	11.736
Πιστωτικές κάρτες	0	0	0	0	0	0	492	(442)	50	50
Λοιπά δάνεια	11.942	(421)	11.521	11.965	(664)	11.301	62.759	(24.188)	38.571	61.393
Επιχειρηματική Τραπεζική	154.165	(1.873)	152.292	62.308	(5.040)	57.268	144.668	(59.856)	84.812	294.372
Βιομηχανία	24.962	(577)	24.385	3.946	(111)	3.835	29.926	(17.837)	12.089	40.309
Εμπόριο και υπηρεσίες	49.347	(567)	48.780	11.853	(2.587)	9.266	43.587	(18.615)	24.972	83.018
Κατασκευές	27.097	(518)	26.579	19.997	(468)	19.529	37.833	(18.288)	19.545	65.653
Ενέργεια	6.666	(104)	6.562	2.759	(525)	2.234	113	(31)	82	8.878
Τουρισμός	41.461	(102)	41.359	21.507	(543)	20.964	30.941	(4.026)	26.915	89.238
Ναυτιλία	2.529	0	2.529	435	0	435	69	(51)	18	2.982
Λοιπά	2.103	(5)	2.098	1.811	(806)	1.005	2.199	(1.008)	1.191	4.294
Δημόσιος τομέας	92	(10)	82	0	0	0	0	0	0	82
Σύνολο	176.589	(2.445)	174.144	76.415	(5.785)	70.630	233.759	(91.818)	141.941	386.715

4.4.4 Μετάβαση προβλέψεων και μεταφορές στα Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδια

Μετάβαση Προβλέψεων 31/12/2021 - 31/12/2022 (Όμιλος)

	31 Δεκεμβρίου 2021			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	232	7.997	8.229	0	5.203	5.203
Μη - εξυπηρετούμενα	70.623	21.193	91.816	73.716	22.702	96.418
Σύνολο	70.855	29.190	100.045	73.716	27.905	101.621

Μετάβαση Προβλέψεων 31/12/2021 - 31/12/2022 για τις Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις (Όμιλος)

	31 Δεκεμβρίου 2021			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	0	39	39	0	72	72
Μη - εξυπηρετούμενα	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	0	39	39	0	72	72

Μετάβαση Προβλέψεων 31/12/2021 - 31/12/2022 (Τράπεζα)

	31 Δεκεμβρίου 2021			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	232	7.999	8.231	0	5.205	5.205
Μη - εξυπηρετούμενα	70.623	21.193	91.816	73.716	22.702	96.418
Σύνολο	70.855	29.192	100.047	73.716	27.907	101.623

Μετάβαση Προβλέψεων 31/12/2021 - 31/12/2022 για τις Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις (Τράπεζα)

	31 Δεκεμβρίου 2021			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Πρόβλεψη
Εξυπηρετούμενα	0	39	39	0	72	72
Μη - εξυπηρετούμενα	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	0	39	39	0	72	72

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	142.129	76.415	233.758	-	452.303
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	22.654	(22.217)	(437)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(3.479)	6.219	(2.740)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(993)	(3.794)	4.787	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	9.141	(1.672)	(6.402)	-	1.068
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	3.400	0	0	-	3.400
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(6.842)	(2.721)	(1.514)	-	(11.077)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	166.010	52.230	226.746	-	444.986

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	119.705	62.309	144.668	-	326.682
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	18.138	(17.935)	(203)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(2.995)	4.782	(1.787)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(201)	(3.221)	3.423	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	8.082	(136)	(11.481)	-	(3.535)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	2.733	0	0	-	2.733
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(5.429)	(2.616)	(188)	-	(8.232)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	140.032	43.183	134.424	-	317.639

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	22.332	14.107	89.090	-	125.529
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	4.516	(4.282)	(233)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(484)	1.437	(953)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(792)	(573)	1.365	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	1.074	(1.536)	5.079	-	4.617
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	667	0	0	-	667
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1.400)	(106)	(1.326)	-	(2.832)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	25.914	9.047	92.322	-	127.283

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	92	0	0	-	92
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(14)	0	0	-	(14)

Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(13)	0	0	-	(13)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	64	0	0	-	64

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	18.111	204	129	-	18.443
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	48.156	(48)	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(6)	7	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(4)	0	4	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(53.187)	(158)	27	-	(53.318)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11.157	0	0	-	11.157
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(720)	0	0	-	(720)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	23.506	5	158	-	23.669

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	176.589	76.415	233.758	-	486.763
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	22.654	(22.217)	(437)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(3.479)	6.219	(2.740)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(993)	(3.794)	4.787	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	15.473	(1.672)	(6.402)	-	7.400
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	3.900	0	0	-	3.900
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(10.071)	(2.721)	(1.514)	-	(14.307)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	204.072	52.230	226.746	-	483.048

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	154.165	62.309	144.668	-	361.142
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	18.138	(17.935)	(203)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(2.995)	4.782	(1.787)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(201)	(3.221)	3.423	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	14.914	(136)	(11.481)	-	3.297
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	2.733	0	0	-	2.733
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(8.658)	(2.616)	(188)	-	(11.462)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	178.094	43.183	134.424	-	355.701

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο

Υπόλοιπα 1/1/2022	22.332	14.107	89.090	-	125.529
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	4.516	(4.282)	(233)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(484)	1.437	(953)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(792)	(573)	1.365	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	1.074	(1.536)	5.079	-	4.617
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	667	0	0	-	667
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1.400)	(106)	(1.326)	-	(2.832)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	25.914	9.047	92.322	-	127.283

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2022	92	0	0	-	92
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(14)	0	0	-	(14)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(13)	0	0	-	(13)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	64	0	0	-	64

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2022	18.206	204	129	-	18.539
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	48.156	(48)	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(6)	7	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(4)	0	4	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(53.279)	(158)	27	-	(53.410)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11.157	0	0	-	11.157
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(720)	0	0	-	(720)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	23.510	5	158	-	23.672

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο χαρτοφυλακίου				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2021	177.063	55.532	209.637	-	442.232
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	6.679	(6.374)	(305)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(32.233)	35.237	(3.005)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(3.853)	(9.747)	13.600	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(3.212)	1.902	14.646	-	13.336
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	9.504	0	0	-	9.503
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(11.818)	(135)	(743)	-	(12.696)
Διαγραφές	0	0	(72)	-	(72)

Υπόλοιπα 31/12/2021	142.129	76.415	233.758	-	452.303
----------------------------	----------------	---------------	----------------	---	----------------

31 Δεκεμβρίου 2021	Επιχειρηματική Τραπεζική				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2021	149.992	40.277	132.582	-	322.851
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	5.833	(5.833)	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(27.611)	28.811	(1.198)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(2.129)	(3.802)	5.930	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.986)	2.901	7.901	-	8.816
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	6.507	0	0	-	6.507
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(10.902)	(45)	(496)	-	(11.443)
Διαγραφές	0	0	(51)	-	(51)
Υπόλοιπα 31/12/2021	119.705	62.309	144.668	-	326.682

31 Δεκεμβρίου 2021	Λιανική Τραπεζική				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2021	26.921	15.256	77.055	-	119.231
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	836	(541)	(295)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(4.620)	6.426	(1.806)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(1.734)	(5.945)	7.679	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.151)	(1.000)	6.726	-	4.575
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	2.996	0	0	-	2.996
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(916)	(89)	(248)	-	(1.253)
Διαγραφές	0	0	(21)	-	(21)
Υπόλοιπα 31/12/2021	22.332	14.107	89.090	-	125.529

31 Δεκεμβρίου 2021	Δημόσιος Τομέας				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2021	150	0	0	-	150
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(58)	0	0	-	(58)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	-
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	-
Διαγραφές	0	0	0	-	-
Υπόλοιπα 31/12/2021	92	0	0	-	92

31 Δεκεμβρίου 2021	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				Σύνολο
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Υπόλοιπα 1/1/2021	13.235	9	814	-	14.058
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	3.432	(3)	(28)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(77)	79	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(15)	0	15	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(2.110)	125	(658)	-	(2.643)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	6.157	0	0	-	6.157
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(2.512)	(5)	(12)	-	(2.529)
Διαγραφές	0	0	0	-	-
Υπόλοιπα 31/12/2021	18.111	204	129	-	18.443

Κινήσεις υπολοίπων προ προβλέψεων ανά Δ.Π.Χ.Α.9 Στάδιο - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	212.155	55.532	209.637	-	477.324
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	6.679	(6.374)	(305)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(32.231)	35.237	(3.005)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(3.853)	(9.747)	13.600	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(3.604)	1.902	14.646	-	12.945
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	9.579	0	0	-	9.579
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(12.136)	(135)	(743)	-	(13.015)
Διαγραφές	0	0	(72)	-	(72)
Υπόλοιπα 31/12/2021	176.589	76.415	233.758	-	486.763

31 Δεκεμβρίου 2021	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	185.084	40.277	132.582	-	357.943
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	5.833	(5.833)	()	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(27.611)	28.811	(1.198)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(2.129)	(3.802)	5.930	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(2.299)	2.901	7.901	-	8.503
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	6.507	0	0	-	6.507
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(11.221)	(45)	(496)	-	(11.762)
Διαγραφές	0	0	(51)	-	(51)
Υπόλοιπα 31/12/2021	154.165	62.309	144.668	-	361.142

31 Δεκεμβρίου 2021	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	26.921	15.256	77.055	-	119.231
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	836	(541)	(295)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(4.620)	6.426	(1.806)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(1.734)	(5.945)	7.679	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.151)	(1.000)	6.726	-	4.575
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	2.996	0	0	-	2.996
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(916)	(89)	(248)	-	(1.253)
Διαγραφές	0	0	(21)	-	(21)
Υπόλοιπα 31/12/2021	22.332	14.107	89.090	-	125.529

31 Δεκεμβρίου 2021	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	150	0	0	-	150
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(58)	0	0	-	(58)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	-
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	-
Διαγραφές	0	0	0	-	-
Υπόλοιπα 31/12/2021	92	0	0	-	92

31 Δεκεμβρίου 2021	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις
--------------------	---------------------------------------

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	13.256	9	814	-	14.079
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	3.432	(3)	(28)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(77)	79	(1)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(15)	0	15	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(2.035)	125	(658)	-	(2.569)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	6.157	0	0	-	6.157
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(2.512)	(5)	(12)	-	(2.529)
Διαγραφές	0	0	0	-	-
Υπόλοιπα 31/12/2021	18.206	204	129	-	18.539

Κινήσεις συσσωρευμένων προβλέψεων απομειώσεως ανά Δ.Π.Χ.Π. 9 Στάδιο - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	2.442	5.786	91.817	-	100.045
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	704	(658)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(28)	236	(208)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(238)	(464)	701	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.609)	(800)	5.409	-	3.000
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	114	0	0	-	114
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(45)	(240)	(546)	-	(832)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.341	3.861	96.419	-	101.622

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	1.871	5.041	59.855	-	66.767
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	440	(440)	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(18)	74	(56)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(18)	(433)	433	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.257)	(436)	2.453	-	761
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	103	0	0	-	103
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(17)	(237)	(30)	-	(284)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.105	3.570	62.647	-	67.322

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	561	745	31.962	-	33.269
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	265	(218)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(10)	162	(152)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(237)	(31)	268	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(329)	(364)	2.956	-	2.263
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11	0	0	-	11
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(27)	(3)	(516)	-	(546)

Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	234	292	33.772	-	34.297

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	10	0	0	-	10
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(6)	0	0	-	(6)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1)	0	0	-	(1)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	2	0	0	-	2

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	39	0	0	-	39
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	( )	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(11)	0	0	-	(11)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	39	0	0	-	39
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	67	0	0	-	67

Κινήσεις συσσωρευμένων προβλέψεων απομειώσεως ανά Δ.Π.Χ.Π. 9 Στάδιο - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2022	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	2.444	5.786	91.817	-	100.047
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	704	(658)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(28)	236	(208)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(238)	(464)	701	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.608)	(800)	5.409	-	3.002
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	114	0	0	-	114
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(46)	(240)	(546)	-	(832)
Διαγραφές	0	0	(707)	-	(707)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.344	3.861	96.419	-	101.624

31 Δεκεμβρίου 2022	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	1.873	5.041	59.855	-	66.769
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	440	(440)	0	-	-

Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(18)	74	(56)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(1)	(433)	433	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(1.273)	(436)	2.453	-	745
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	103	0	0	-	103
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(18)	(237)	(30)	-	(285)
Διαγραφές	0	0	(8)	-	(8)
Υπόλοιπα 31/12/2022	1.108	3.570	62.647	-	67.324

31 Δεκεμβρίου 2022	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	561	745	31.962	-	33.269
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	265	(218)	(47)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(10)	162	(152)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(237)	(31)	268	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(329)	(364)	2.956	-	2.263
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	11	0	0	-	11
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(27)	(3)	(516)	-	(546)
Διαγραφές	0	0	(699)	-	(699)
Υπόλοιπα 31/12/2022	234	292	33.772	-	34.297

31 Δεκεμβρίου 2022	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	10	0	0	-	10
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(6)	0	0	-	(6)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(1)	0	0	-	(1)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	2	0	0	-	2

31 Δεκεμβρίου 2022	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2022	39	0	0	-	39
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	()	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(11)	0	0	-	(11)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	39	0	0	-	39
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2022	67	0	0	-	67

Κινήσεις συσσωρευμένων προβλέψεων απομειώσεως ανά Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδιο - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	3.137	2.783	81.014	-	86.934
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	286	(109)	(177)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(980)	1.670	(690)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(244)	(759)	1.003	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	265	2.207	11.215	-	13.687
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	58	0	0	-	58
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(80)	(7)	(476)	-	(562)
Διαγραφές	0	0	(72)	-	(72)
Υπόλοιπα 31/12/2021	2.442	5.786	91.817	-	100.045

31 Δεκεμβρίου 2021	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	2.533	1.642	53.469	-	57.644
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	85	(85)	()	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(848)	1.225	(376)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(848)	(313)	459	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	983	2.576	6.726	-	10.285
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	14	0	0	-	14
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(48)	(3)	(372)	-	(422)
Διαγραφές	0	0	(51)	-	(51)
Υπόλοιπα 31/12/2021	1.871	5.041	59.855	-	66.767

31 Δεκεμβρίου 2021	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	576	1.142	27.545	-	29.263
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	193	(23)	(169)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(132)	445	(314)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(107)	(446)	552	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	19	(369)	4.473	-	4.123
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	44	0	0	-	44
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(32)	(4)	(104)	-	(140)
Διαγραφές	0	0	(21)	-	(21)
Υπόλοιπα 31/12/2021	561	745	31.962	-	33.269

31 Δεκεμβρίου 2021	Δημόσιος Τομέας				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	28	0	0	-	28
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(18)	0	0	-	(18)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	-
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	-
Διαγραφές	0	0	0	-	-
Υπόλοιπα 31/12/2021	10	0	0	-	10

31 Δεκεμβρίου 2021	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	19	0	0	-	20
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	4	0	0	-	4
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	21	0	0	-	21
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(5)	0	0	-	(5)
Διαγραφές	0	0	0	-	-
Υπόλοιπα 31/12/2021	39	0	0	-	39

Κινήσεις συσσωρευμένων προβλέψεων απομειώσεως ανά Δ.Π.Χ.Α. 9 Στάδιο - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2021	Σύνολο χαρτοφυλακίου				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	3.139	2.783	81.014	-	86.937
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	286	(109)	(177)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(980)	1.670	(690)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(244)	(759)	1.003	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	265	2.207	11.215	-	13.687
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	58	0	0	-	58
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(80)	(7)	(476)	-	(562)
Διαγραφές	0	0	(72)	-	(72)
Υπόλοιπα 31/12/2021	2.444	5.786	91.817	-	100.047

31 Δεκεμβρίου 2021	Επιχειρηματική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	2.535	1.642	53.469	-	57.646
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	85	(85)	( )	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(848)	1.225	(376)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(146)	(313)	459	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	280	2.576	6.726	-	9.582
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	14	0	0	-	14
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(48)	(3)	(372)	-	(422)
Διαγραφές	0	0	(51)	-	(51)
Υπόλοιπα 31/12/2021	1.873	5.041	59.855	-	66.769

31 Δεκεμβρίου 2021	Λιανική Τραπεζική				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	576	1.142	27.545	-	29.263
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	193	(23)	(169)	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	(132)	445	(314)	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	(107)	(446)	552	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	19	(369)	4.473	-	4.123
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	44	0	0	-	44
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(32)	(4)	(104)	-	(140)
Διαγραφές	0	0	(21)	-	(21)
Υπόλοιπα 31/12/2021	561	745	31.962	-	33.269

31 Δεκεμβρίου 2021	Δημόσιος Τομέας
--------------------	-----------------

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	28	0	0	-	28
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	(18)	0	0	-	(18)
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	0	0	0	-	0
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	0	0	0	-	0
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2021	10	0	0	-	10

31 Δεκεμβρίου 2021	Αναληφθείσες Εγγυήσεις και δεσμεύσεις				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Σύνολο
Υπόλοιπα 1/1/2021	19	0	0	-	20
Μεταφορά σε Stage 1 (από 2 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 2 (από 1 ή 3)	0	0	0	-	-
Μεταφορά σε Stage 3 (από 1 ή 2)	0	0	0	-	-
Μεταβολή υπολοίπων	4	0	0	-	4
Νέες απαιτήσεις (δημιουργηθείσες ή αγορασθείσες)	21	0	0	-	21
Αποαναγνώριση απαιτήσεων	(5)	0	0	-	(5)
Διαγραφές	0	0	0	-	0
Υπόλοιπα 31/12/2021	39	0	0	-	39

4.5 Κίνδυνος Σύστασης Βαρών

Είναι ο κίνδυνος που αναλαμβάνει η Τράπεζα με την διατήρηση υψηλού επιπέδου βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού με μακροπρόθεσμο ορίζοντα με αποτέλεσμα να περιορίζει το διαθέσιμο απόθεμα ρευστότητας και την δυνατότητα άντλησης πρόσθετης χρηματοδότησης σε συνθήκες περιορισμένης ρευστότητας.

Η Τράπεζα κάνει χρήση των μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού μόνο για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών ρευστότητας της, μέσω του μηχανισμού ELA και μόνο, συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος τέτοιας μορφής.

4.6 Κίνδυνος Αγοράς

Η Τράπεζα δεν εκτίθεται ουσιαστικά σε κίνδυνο αγοράς. Η έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο αγοράς είναι πολύ χαμηλή λόγω της χαμηλής αξίας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της (<5% της αξίας του συνολικού ενεργητικού της), ενώ εμπίπτει και στις εξαιρέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2646/09.09.2011.

4.7 Επιτοκιακός κίνδυνος

Στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο οποίος αφορά την πιθανότητα επέλευσης μη-αναμενόμενων μεταβολών στα έσοδα ή/και στα έξοδα από τόκους, ως αποτέλεσμα μεταβολών στα επιτόκια (απόρροια της χρονικής αναντιστοιχίας στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού). Η έκθεση της Τράπεζας στον συγκεκριμένο κίνδυνο είναι σχετικά μικρή, δεδομένου ότι σχεδόν το σύνολο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

4.8 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα δεν εκτίθεται ουσιαστικά σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Η έκθεση της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι πολύ χαμηλή (<2% των ιδίων κεφαλαίων) ως εκ τούτου οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις είναι μηδενικές.

4.9 Κίνδυνος χώρας

Δεν υφίστανται διασυνωριακές πιστώσεις. Συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος χώρας.

4.10 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία ανεύρεσης επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των υποχρεώσεών του, όταν αυτές γίνουν απαιτητές. Η Τράπεζα για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, έχει θεσπίσει μια σειρά από διαδικασίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του κινδύνου ρευστότητας βάσει της «Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας» και του «Πλαισίου Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Κινδύνων» που έχει υιοθετήσει, ενώ έχει ευθυγραμμιστεί πλήρως με τις προδιαγραφές που ορίζει η Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP).

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας, η Τράπεζα παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας μέσω εσωτερικών διοικητικών αλλά και εποπτικών αναφορών καθώς και μέσω της ενδοημερήσιας παρακολούθησης των διαθεσίμων της και των πηγών χρηματοδότησης της. Οι αναφορές παρακολούθησης της ρευστότητας και ενημέρωσης της Διοίκησης, μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν και την παρακολούθηση των δεικτών μέτρησης κινδύνου ρευστότητας όπως έχουν οριστεί στα πλαίσια του «Σχεδίου Ανάκαμψης» και του «Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης Χρηματοδότησης» σε σχέση με τα όρια έγκαιρου εντοπισμού (early warning triggers) που έχουν υιοθετηθεί, ενσωματώνοντας την προαναφερθείσα διαδικασία ενεργά στα πλαίσια διαχείρισης της ρευστότητάς της. Επίσης, η Τράπεζα διενεργεί σε τακτά χρονικά διαστήματα ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο ρευστότητας, κατά τα οποία αξιολογεί την επίπτωση των ακραίων αυτών σεναρίων στους δείκτες μέτρησης ρευστότητας καθώς και στο αποθεματικό ρευστότητας (Liquidity Buffer) που διατηρεί. Σημειώνεται ότι για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας υπό μη φυσιολογικές συνθήκες, η Τράπεζα διατηρεί «Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Χρηματοδότησης» στο οποίο περιγράφονται όλες οι αναλυτικές ενέργειες οι οποίες θα πρέπει να ακολουθηθούν από τα εντεταλμένα στελέχη για την εξεύρεση πόρων και τη σταθεροποίηση των επιπέδων ρευστότητας σε καταστάσεις κρίσης ρευστότητας.

Σκοπός της Τράπεζας κατά την διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας είναι η εξασφάλιση, στον βέλτιστο δυνατό βαθμό, της διατήρησης των επιπέδων της ρευστότητάς της σε αποδεκτά επίπεδα, τόσο υπό φυσιολογικές όσο και υπό ακραίες καταστάσεις.

Οι κυριότερες πηγές χρηματοδότησης και άντλησης ρευστότητας της Τράπεζας είναι οι εξής:

- Καταθέσεις πελατών: Οι καταθέσεις πελατών της Τράπεζας αποτελούνται από καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας. Οι καταθέσεις της Τράπεζας μειώθηκαν το 2022 κατά περίπου 0,3% συγκριτικά με το 2021.
- Ομολογιακό δάνειο: Η Τράπεζα αντλεί επιπλέον ρευστότητα μέσω της έκδοσης ομολογιακών δανείων.

Η Τράπεζα επιπλέον των βασικών της πηγών χρηματοδότησης διατηρεί ως εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης την πρόσβαση στον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας (ELA), μέσω της παροχής επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού ως ενέχυρα, σε καταστάσεις κρίσης ρευστότητας.

Παρακάτω παρατίθεται ληξάριο των υποχρεώσεων της τράπεζας και του ομίλου την 31.12.2022 και 31.12.2021:

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)		Τράπεζα				
Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.564.063	0	0	0	0	1.564.063
Υποχρεώσεις προς πελάτες	331.620.841	83.187.106	182.886.934	0	0	597.694.881
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	14.123.152	3.150.000	17.273.152
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	4.313.789	0	0	4.313.789
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	333.184.905	83.187.106	187.200.722	14.123.152	3.150.000	620.845.885

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)		Όμιλος				
Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.635.199	0	0	0	0	2.635.199
Υποχρεώσεις προς πελάτες	330.976.989	83.187.106	182.886.934	0	0	597.051.029
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	14.123.152	3.150.000	17.273.152
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	14.535.397	0	0	14.535.397
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	333.612.189	83.187.106	197.422.331	14.123.152	3.150.000	631.494.777

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)		Τράπεζα				
Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2021						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.566.381	0	0	0	0	1.566.381
Υποχρεώσεις προς πελάτες	292.316.105	125.248.195	177.437.013	3.908.263	768.087	599.677.662
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	14.125.267	3.150.000	17.275.267
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	5.307.110	0	0	5.307.110
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	293.882.486	125.248.195	182.744.122	18.033.530	3.918.087	623.826.419

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές)		Όμιλος				
Ποσά σε €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2021						
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες	0	0	0	0	0	0
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.117.387	0	0	0	0	1.117.387
Υποχρεώσεις προς πελάτες	293.511.562	125.248.195	177.437.013	3.908.263	768.087	600.873.119
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	14.125.267	3.150.000	17.275.267
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	12.832.716	0	0	12.832.716
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	294.628.949	125.248.195	190.269.729	18.033.530	3.918.087	632.098.489

4.11 Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός είναι ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιών που οφείλονται στην ανεπάρκεια ή στην αποτυχία εσωτερικών διαδικασιών, ατόμων και συστημάτων ή σε εξωτερικά γεγονότα. Η Τράπεζα υποχρεούται στον υπολογισμό ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αυτό σύμφωνα με τα άρθρα 92 και 315-316 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αυτού χρησιμοποιούσε και εξακολουθεί να χρησιμοποιεί, όπως ήδη έχει αναφερθεί, τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

Οι αναλογούσες κεφαλαιακές απαιτήσεις στις 31/12/2022, ήταν 4.464χιλ.€ σε ατομική και 4.539χιλ.€ σε ενοποιημένη βάση, και οι οποίες θεωρούνται αναλογικά επαρκείς για την κάλυψη της Τράπεζας έναντι του κινδύνου αυτού δεδομένων της φύσης, των μεγεθών και του υπάρχοντος δικτύου της.

4.12 Κεφαλαιακή επάρκεια

Οι εποπτικές αρχές έχουν θεσμοθετήσει ποσοτικά κριτήρια για τη διασφάλιση κεφαλαιακής επάρκειας και επιβάλλουν στην Τράπεζα να διατηρούν ελάχιστα ποσά και δείκτες κεφαλαίων, προσδιορισμένα βάσει σταθμισμένου κινδύνου, οι οποίοι δείκτες ορίζονται ως η σχέση των κεφαλαίων προς το άθροισμα των περιουσιακών στοιχείων, συγκεκριμένων στοιχείων εκτός ισολογισμού. Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΥ) 575/2013 (γνωστά ως CRD IV), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III). Οι νέοι κανονισμοί είναι άμεσα εφαρμόσιμοι σε όλα τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2014.

Η εποπτεύουσα αρχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων είναι η ΤτΕ.

Από 01.01.2008 – 31.12.2013 εφαρμοζόταν το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας II, το οποίο εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.3601/2007 όπως τροποποιήθηκε με τους Ν.3693/2008, Ν.3746/2009, Ν.3862/2010, Ν.4002/2011 και Ν.4021/2011 (ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών οδηγιών 48/2006, 49/2006, 64/2007, 111/2009 και 76/2010) και στη συνέχεια με την έκδοση των Πράξεων Διοικητή 2577/2006, 2588/2007, 2590/2007, 2592/2007, 2630/2010, και 2635/2010.

Από την 01/01/2014 εφαρμόζεται το εποπτικό πλαίσιο της Βασιλείας III το οποίο εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/2014 (ενσωμάτωση Οδηγίας 36/2013 της Ε.Ε.) όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4335/2015 και τον Ν.4340/2015, και στη συνέχεια με τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμό 62/2015) και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 680/2014 (όπως αυτός τροποποιήθηκε με τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς 79/2015, 227/2015 και 1278/2015).

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (Ν.4261/2014 και Κανονισμός ΕΕ 575/2013) από την 01/01/2016 και εφεξής, τέθηκαν σε ισχύ, τα παρακάτω κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας:

Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και ανέρχεται σε 2,50% από την 01/01/2019. Σύμφωνα με την Ε.Π.Α.Θ 428/28.06.2022 η Τράπεζα δεν θα πρέπει να τηρεί 2,50% για το έτος 2022.

Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας: Εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να ανέλθει και σε ποσοστό υψηλότερο του 2,50% εφόσον αυτό δικαιολογείται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 127 του Ν.4261/2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για το 2022 και για το 2021 καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε 0%.

Βάσει της απόφασης 428/28.06.2022 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων και στα πλαίσια της Εποπτικής Διαδικασίας Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ), ορίστηκαν για την Τράπεζα πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 3,36% για το έτος 2022.

Βάσει όλων των ανωτέρω ο ελάχιστος απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας για το 2022 διαμορφώνεται σε 11,36%.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες για τα έτη 2021 και 2022.

Ποσά σε χιλ. €

31-Δεκ-21	Ενοποιημένη	Ατομική
1. Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού (RWA)	442.012	427.229
2. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον πιστωτικό κίνδυνο	392.789	377.839
3. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον λειτουργικό κίνδυνο	49.223	49.390
4. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον κίνδυνο συγκέντρωσης	-	-
5. Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	64.074	62.219
6. Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	14,50%	14,56%

Ποσά σε χιλ. €

31-Δεκ-22	Ενοποιημένη	Ατομική
1. Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού (RWA)	423.146	407.649
2. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον πιστωτικό κίνδυνο	366.406	351.854
3. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον λειτουργικό κίνδυνο	56.740	55.795
4. Σταθμισμένο Ενεργητικό για τον κίνδυνο συγκέντρωσης	-	-
5. Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	66.181	66.182
6. Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	15,64%	16,24%

Σημείωση: ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής επάρκειας προκύπτει από την διαίρεση του συνόλου των Ιδίων Κεφαλαίων (γραμμή 5) με το Συνολικά Σταθμισμένο Ενεργητικό (γραμμή 1).

Το ελάχιστο όριο του Συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, για το 2022 είναι 11,36% όπως αναφέρεται και στην σημείωση 2.2 στην ενότητα κεφαλαιακή επάρκεια.

4.12.1 Κίνδυνος Κεφαλαιακής Επάρκειας

Ο κίνδυνος αυτός αφορά στο επίπεδο, τη δομή και τη σταθερότητα των ιδίων κεφαλαίων, καθώς τα ίδια κεφάλαια προσδιορίζουν τη δυνατότητα ανάληψης κινδύνων και αποτελούν τη βάση υπολογισμού διαφόρων εποπτικών δεικτών. Η Τράπεζα επιδιώκει να έχει την απαιτούμενη επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, συνεκτιμώντας τη δυσμενή οικονομική συγκυρία η οποία είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τα προηγούμενα έτη. Τα Ίδια Κεφάλαια (που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του συνολικού δείκτη κεφαλαίου) αποτελούνται από Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 και από Κεφάλαια της Κατηγορίας 2. Η Τράπεζα κάνει χρήση κεφαλαίων κατηγορίας 2, μετά από τις απαιτούμενες αποσβέσεις κεφαλαίου.

Η Τράπεζα, κατά τα έτη 2021 και 2022, σε ατομική και ενοποιημένη βάση παρουσίασε επάρκεια ιδίων κεφαλαίων. Η πολιτική της, στο πεδίο αυτό, κατά το 2023 είναι η επιπλέον τόνωση της κεφαλαιακής της βάσης.

4.13 Εύλογες Αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

4.13.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2022	31.12.2022	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	343.364.408	343.364.408	-	-	343.364.408
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	597.051.029	597.051.029	192.089.407	404.961.621	-
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.273.152	17.273.152	-	-	17.273.152

Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2022	31.12.2022	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	381.424.454	381.424.454	-	-	381.424.454
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	597.694.881	597.694.881	192.733.260	404.961.621	-
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.273.152	17.273.152	-	-	17.273.152

Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2021	31.12.2021	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	352.257.536	352.257.536	-	-	352.257.536
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	599.306.738	599.306.738	158.606.659	440.700.080	-
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.275.267	17.275.267	-	-	17.275.267

Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2021	31.12.2021	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	386.715.729	386.715.729	-	-	386.715.729
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	1.044.865	1.044.865	-	-	1.044.865
Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	599.677.662	599.677.662	158.977.583	440.700.080	-
Εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι και λοιπά δάνεια	17.275.267	17.275.267	-	-	17.275.267

Ο παραπάνω πίνακας παρουσιάζει την λογιστική αξία και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου καθώς και τη κατηγοριοποίησή τους.

Η λογιστική αξία των Υποχρεώσεων προς πελάτες σε άμεση ζήτηση προσεγγίζει την εύλογη αξία τους καθώς θεωρούνται βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία, ενώ η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς παρόμοιων προϊόντων.

Η εύλογη αξία των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων και λοιπών δανείων υπολογίζεται με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς παρόμοιων προϊόντων.

Η εύλογη αξία των Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών εκτιμάται ότι προσεγγίζει την αντίστοιχη λογιστική αξία τους διότι αφορούν μεταβλητού επιτοκίου δάνεια, τα οποία αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στο αποσβεσμένο κόστος καθώς και των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες, απαιτήσεις και υποχρεώσεις χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες) που δεν επιμετρώνται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία, προσεγγίζει την αντίστοιχη λογιστική αξία τους, είτε γιατί αφορούν βραχυπρόθεσμες συναλλαγές είτε γιατί επανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

4.13.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2022	31.12.2022	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	12.225.269	12.225.269	45.708	-	12.179.561

Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2022	31.12.2022	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.689.604	3.689.604	39.441	-	3.650.163

Ποσά σε €	Όμιλος				
	31.12.2021	31.12.2021	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.365.779	1.365.779	-	1.365.779	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.693.574	10.693.574	35.129	-	10.658.444

Ποσά σε €	Τράπεζα				
	31.12.2021	31.12.2021	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
	Λογιστική Αξία	Εύλογη Αξία			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Χρημ/ικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.365.779	1.365.779	-	1.365.779	-
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	3.187.078	3.187.078	30.862	-	3.156.216

Η αποτίμηση σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού του επιπέδου 3 διενεργείται με την χρήση μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει μετοχές του χαρτοφυλακίου επενδύσεων. Οι μετοχές του επιπέδου 3 δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά ή δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές από τρίτους διαπραγματευτές. Η αποτίμηση των εν λόγω μετοχών σε εύλογη αξία προσεγγίστηκε μέσω της μεθόδου της καθαρής αξίας του ενεργητικού.

Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 δεν υπήρξαν μεταφορές των χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταξύ των επιπέδων διαβάθμισης.

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθεται η συμφωνία των μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3:

Ποσά σε €	Όμιλος	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2022	2022
Υπόλοιπο έναρξης 01 Ιανουαρίου	10.658.444	4.918.332
Λοιπές μεταβολές	-	93.580
Προσθήκες περιόδου	-	-
Διαθέσεις	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας	1.521.117	5.646.533
Μειώσεις/προβλέψεις υποτίμησης περιόδου	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	12.179.561	10.658.444
Ποσά σε €	Τράπεζα	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2022	2022
Υπόλοιπο έναρξης 01 Ιανουαρίου	3.156.216	3.036.216
Λοιπές μεταβολές	-	-
Προσθήκες περιόδου	-	-
Διαθέσεις	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας	493.947	120.000
Μειώσεις/προβλέψεις υποτίμησης περιόδου	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	3.650.163	3.156.216

4.13.3 Κίνδυνος που σχετίζεται με την αναγνώριση απαιτήσεων (Tax Credits) έναντι του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά την 31/12/2022 οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου ανέρχονταν σε 20,2εκ.€ περίπου (έναντι 23,3.€ περίπου την 31/12/2021).

Με βάση την Κοινοτική Οδηγία 575/2013 περί κεφαλαιακών απαιτήσεων, αναφέρεται ότι οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που στηρίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια πρέπει να αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 της Τράπεζας. Εντούτοις, το άρθρο 27Α του Ν.4172/2013, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτού (Ν.4302/2014 και Ν.4340/2015) επιτρέπουν, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, την μετατροπή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προέκυψαν από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και οι οποίες έχουν λογιστεί έως 30 Ιουνίου 2015 σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού δημοσίου (Φορολογικές Πιστώσεις). Η Τράπεζα, με την από τις 24 Νοεμβρίου 2015 απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου

27Α του Ν.4172/2013 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.4340/2015). Οι διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, αφορούν στην προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου οι οποίες δύνανται να προσμετρώνται στα εποπτικά κεφάλαια.

Με την υπαγωγή αυτή κατοχυρώνεται η προσωρινή φορολογική απαίτηση (D.T.A.) με τη μετατροπή της σε οριστική απαίτηση (D.T.C.) έναντι του Δημοσίου, με αντίστοιχη ωφέλεια στον υπολογισμό των Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων καθώς στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω απαιτήσεις δεν αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 αλλά προσμετρώνται στο σταθμισμένο ενεργητικό του Ομίλου με βάση τους ισχύοντες συντελεστές.

Τον Μάρτιο του 2017 ψηφίστηκε ο νέος νόμος (4465/2017) με τον οποίο εισάγονται τροποποιήσεις στα άρθρα 27 και 27Α του Νόμου 4172/2013. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν την 20ετή απόσβεση των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, επεκτείνεται ο σκοπός του άρθρου 27Α, πέραν των ζημιών PSI και των προβλέψεων απομείωσης δανείων και στις ζημιές από οριστική διαγραφή/πώληση δανείων καθώς επίσης και στις λογιστικές διαγραφές δανείων.

Κατά την 31/12/2022, το μέγιστο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που πληροί τα κριτήρια των ανωτέρω νομοθετικών διατάξεων και που μπορεί να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται σε **18,2εκ.€**

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Τράπεζα επανεκτιμά την αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων της, γεγονός που είναι πιθανό να οδηγήσει στη μεταβολή του υπολοίπου τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης και κατά επέκταση των εποπτικών της κεφαλαίων.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων καθώς και η ενδεχόμενη μετατροπή τους σε απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (Tax Credits) μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά από: α) τη μελλοντική μείωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος και β) την δυσμενή αλλαγή των κανονισμών που διέπουν τον χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια. Στην περίπτωση όπου κάποιος από τους ανωτέρω κινδύνους λάβει χώρα, αυτό πιθανόν θα έχει δυσμενή επίπτωση στην επάρκεια των εποπτικών κεφαλαίων του Ομίλου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
<i>Έσοδα τόκων από:</i>				
Έσοδα από ομόλογα	64.546	63.676	64.546	63.676
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	750.143	8.832	750.143	8.832
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	28.340.191	25.361.652	30.729.387	27.831.190
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	29.154.880	25.434.160	31.544.076	27.903.698
<i>Έξοδα τόκων από:</i>				
Υποχρεώσεις προς Κεντρικές Τράπεζες (ELA)*	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	-	7.567	-	7.567
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	768.935	783.188	768.935	783.188
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.140.841	3.059.402	1.849.489	2.767.108
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2.909.776	3.850.157	2.618.424	3.557.863
Καθαρά έσοδα από τόκους	26.245.104	21.584.003	28.925.651	24.345.834

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Έσοδα Προμηθειών Λιανικής τραπεζικής	1.420.671	1.302.585	1.431.245	1.309.229
Έσοδα Προμηθειών Χορηγήσεων	1.157.966	1.173.657	1.157.966	1.173.657
Έξοδα Προμηθειών	(660.010)	(970.141)	(660.010)	(970.142)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	1.918.626	1.506.101	1.929.201	1.512.744

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Μισθοί και λοιπές παροχές προσωπικού	9.421.693	8.958.163	8.168.572	7.747.988
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (βλέπε Σημείωση 8)	75.791	65.784	75.791	59.781
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις παροχών προσωπικού	8.584	(14.148)	-	-
Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	113.857	195.851	109.022	188.777
Σύνολο	9.619.925	9.205.650	8.353.385	7.996.546

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού για την Τράπεζα και τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω:

Αριθμός προσωπικού	Όμιλος	
	31.12.2022	31.12.2021
Τράπεζα	224	226
Κρητικά Ακίνητα	4	4
Κρητικές Συμμετοχές	0	0
Prime Energy A.E	4	4
ABEA	32	36
BIOXYM	10	10
Σύνολο	274	280

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι εταιρείες του Ομίλου είναι υποχρεωμένες από το νόμο 2112/20 να παρέχουν αποζημίωση στους εργαζόμενους που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Οι αποζημιώσεις αυτές είναι ένα εφάπαξ ποσό με βάση τον τελικό μισθό και τα χρόνια υπηρεσίας.

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο Ν. 4093/2012, μείωσε την αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του Ν. 2112/1920. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Επιπλέον, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι για τους υπαλλήλους οι οποίοι την 12 Νοεμβρίου 2012 είχαν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη η αποζημίωση περιορίζεται σε 1 επιπλέον μισθό για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι 24 μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης ο επιπλέον μισθός περιορίζεται σε 2.000 ευρώ.

Η πρόβλεψη υπολογίστηκε με βάση τη Μέθοδο της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (projected unit credit method) που επιβάλλει το ΔΠΛ 19. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, κάθε περίοδος υπηρεσίας δημιουργεί δικαίωμα για μια επιπρόσθετη μονάδα δικαιώματος στις παροχές και η οποία προεξοφλημένη αποτιμάται ξεχωριστά προκειμένου να συγκροτήσει την τελική υποχρέωση.

Σημειώνεται ότι πάγια πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου, από την πρώτη εφαρμογή των IFRS, ήταν ο σχηματισμός της πρόβλεψης αναλογικά με το χρόνο υπηρεσίας προς τον εκτιμώμενο χρόνο αφυπηρέτησης, δηλαδή το ποσό της πρόβλεψης δεν αντιστοιχούσε στο ποσό της αποζημίωσης απόλυσης που καταβάλλεται στους υπαλλήλους στο πλαίσιο της απόλυσης τους από τον εργοδότη (provision for termination of employees). Με βάση όμως πρόσφατη διευκρινιστική οδηγία του ΣΟΕΛ αποφασίστηκε ως προσηκόνουσα μέθοδος κατανομής των παροχών για το σχηματισμό της πρόβλεψης στα τελευταία 16 έτη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζομένων ακολουθώντας την κλίμακα του Ν. 4093/2012 οπότε και στη χρήση του 2021 εφάρμοσε την εν λόγω αλλαγή λογιστικής πολιτικής.

Τα κονδύλια των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και αποζημιώσεων που έχουν αναγνωρισθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως ακολούθως:

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Κόστος υπηρεσίας	74.741	65.267	74.741	59.264
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος στην καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.050	662	1.050	517
Σύνολο	75.791	65.929	75.791	59.781

Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Παρούσα Αξία μη-χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	418.276	426.283	353.957	361.964
Σύνολο	418.276	426.283	353.957	361.964

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο 1^η Ιανουαρίου	426.283	345.012	361.964	275.227
Κόστος υπηρεσίας	74.741	65.267	74.741	59.264
Χρηματοοικονομικό κόστος	1.050	662	1.050	516
Χρησιμοποιηθείσες παροχές από τον Όμιλο / Τράπεζα	-	(14.148)	-	-
Ζημίες/(κέρδη) από μεταβολές αναλογιστικών παραδοχών	(83.798)	29.490	(83.798)	26.957
Υπόλοιπο 31^η Δεκεμβρίου	418.276	426.283	353.957	361.964

Σημ.: Τα προαναφερθέντα κονδύλια συμπεριλαμβάνονται στο κονδύλι Λοιπά Στοιχεία Παθητικού (βλ. Σημείωση 21)

Μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,60%	0,29%-0,98%	3,60%	0,29%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	1,00%	0,50%-1,50%	1,00%	0,50%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ενοίκια	420.662	341.979	297.720	229.832
Φόροι - Τέλη	436.344	506.474	237.895	228.069
Έξοδα τηλεπικοινωνιών, και ηλεκτρικής ενέργειας	905.605	939.939	728.267	635.866
Έξοδα συντήρησης	638.023	682.595	509.724	568.187
Αμοιβές τρίτων	3.493.135	3.040.140	3.001.639	2.483.706
Εισφορές ΤΕΚΕ	347.012	275.050	347.012	275.050
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	554.633	586.585	536.715	556.905
Λοιπά έξοδα	1.397.920	1.654.061	1.016.386	845.965
Σύνολο	8.193.335	8.026.822	6.675.357	5.823.580

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Προβλέψεις Απομείωσης Δανείων και Λοιπών Απαιτήσεων της χρήσης

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.309.365	13.182.691	2.309.365	13.182.691
Προβλέψεις Εγγυητικών Επιστολών	33.309	19.660	33.309	19.660
Λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.995.542	1.500.000	2.995.542	1.500.000
Σύνολο	5.338.216	14.702.351	5.338.216	14.702.351

Για τη χρήση 2022 οι προβλέψεις των «Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» του Ομίλου και της Τράπεζας κυμάνθηκαν στο ποσό ύψους €2,3 εκ. (2021: €13,2 εκ.). Οι προβλέψεις των «Λοιπών απαιτήσεων κατά πελατών» αφορά πρόβλεψη απαιτήσεων από νομικές υποθέσεις που σχηματίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας στη χρήση 2022, ποσού περίπου €2,9 εκ., όπως αυτή αναλύεται στη Σημείωση 22.

Σωρευτικές Προβλέψεις Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	101.621.789	100.045.433	101.623.909	100.047.315

Η κίνηση των σωρευτικών προβλέψεων για απομείωση των Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο προβλέψεων 01 Ιανουαρίου	100.045.194	86.934.480	100.047.315	86.936.601
Κίνηση στο 2021				
Προβλέψεις χρήσης	2.309.365	13.182.930	2.309.365	13.182.691
Διαγραφές	(732.770)	(71.976)	(732.771)	(71.976)
Υπόλοιπο προβλέψεων 31 Δεκεμβρίου	101.621.789	100.045.433	101.623.909	100.047.315

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ταμείο	7.587.207	7.781.138	7.415.293	7.559.567
Τράπεζα της Ελλάδος	171.302.377	145.476.260	171.302.377	145.476.260
Σύνολο	178.889.583	153.257.398	178.717.669	153.035.827

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Καταθέσεις όψεως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	11.718.650	20.510.608	11.718.650	20.510.608
Καταθέσεις προθεσμίας σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-
Σύνολο	11.718.650	20.510.608	11.718.650	20.510.608

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ομόλογα έκδοσης τραπεζών	-	1.365.779	-	1.365.779
Σύνολο	-	1.365.779	-	1.365.779

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ομόλογα έκδοσης τραπεζών	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865
Σύνολο	1.044.865	1.044.865	1.044.865	1.044.865

*Ομόλογο της Παγκρήτιας Τράπεζας Α.Ε., με επιτόκιο 6%, επταετούς διάρκειας και ονομαστικής αξίας €1.000.000.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Μετοχές & μερίδια	12.225.269	10.693.574	3.689.604	3.187.078
Σύνολο	12.225.269	10.693.574	3.689.604	3.187.078
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	10.693.574	4.945.399	3.187.078	3.060.015
Λοιπές μεταβολές		93.580		
Προσθήκες		1.000		
Μεταβολή εύλογης αξίας	1.531.695	5.653.595	502.526	127.063
Πωλήσεις	-	-		
Μειώσεις/προβλέψεις υποτίμησης περιόδου	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	12.225.269	10.693.574	3.689.604	3.187.078

Η μεταβολή στον Όμιλο της εύλογης αξίας στο 2022 προέρχεται κυρίως από την συμμετοχή της θυγατρικής "ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε." στο "Επιχειρηματικό Πάρκο Χανίων Α.Ε" (κέρδη εύλογης αξίας ποσού € 1εκατ. περίπου).

Η μεταβολή της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου επενδύσεων απεικονίζεται στη γραμμή «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ποσά σε €	Όμιλος			Τράπεζα		
	Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο	Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	5.073.879	185.979	5.259.857	3.798.031	-	3.798.031
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Προσθήκες	876.301	-	876.301	876.301	-	876.301
Λοιπές μεταβολές	(39.507)	-	(39.507)	(14)	-	(14)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	5.910.673	185.979	6.096.651	4.674.318	-	4.674.318
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	(2.875.815)	-	(2.875.815)	(2.188.937)	-	(2.188.937)
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	29.868	-	29.868	-	-	-
Αποσβέσεις	(372.728)	-	(372.728)	(281.742)	-	(281.742)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	(3.218.675)	-	(3.218.675)	(2.470.679)	-	(2.470.679)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2021	2.691.998	185.979	2.877.976	2.203.639	-	2.203.639
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	5.910.673	185.979	6.096.651	4.674.318	-	4.674.318
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Προσθήκες	505.288	-	505.288	505.288	-	505.288
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	6.415.961	185.979	6.601.939	5.179.606	-	5.179.606
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	(3.218.675)	-	(3.218.675)	(2.470.679)	-	(2.470.679)
Εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	(442.044)	-	(442.044)	(343.531)	-	(343.531)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	(3.660.719)	-	(3.660.719)	(2.814.210)	-	(2.814.210)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2022	2.755.242	185.979	2.941.221	2.365.396	-	2.365.396

Κατά την ενοποίηση των θυγατρικών εταιρειών δεν σχηματίστηκε υπεραξία (υπεραξίες που προέκυψαν από την ενσωμάτωση θυγατρικών που αποκτήθηκαν πριν από την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ έχουν μεταφερθεί αρνητικά στην καθαρή θέση κατά την ημερομηνία μετάβασης).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΤΡΑΠΕΖΑ

Ποσά σε €	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Έπιπλα & λοιπός Εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης επί παγίων	Σύνολο
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	2.445.211	6.935.044	66.630	4.676.063	9.034.228	28.305	1.799.582	24.985.063
Προσθήκες		10.385		142.887	287.329		577.790	1.018.390
Λοιπές μεταβολές παγίων					13			13
Μεταφορές								-
Πωλήσεις και διαγραφές								-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	2.445.211	6.945.428	66.630	4.818.950	9.321.570	28.305	2.377.372	26.003.467
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	-	(596.028)	(57.578)	(3.667.371)	(7.154.242)	(19.862)	(727.936)	(12.223.017)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων								-
Μεταφορές								-
Αποσβέσεις		(69.908)	(2.238)	(314.292)	(450.869)		(344.892)	(1.182.200)
Πωλήσεις και διαγραφές								-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	-	(665.937)	(59.817)	(3.981.663)	(7.605.111)	(19.862)	(1.072.828)	(13.405.217)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2021	2.445.211	6.279.491	6.813	837.287	1.716.458	8.443	1.304.545	12.598.250
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	2.445.211	6.945.428	66.630	4.818.950	9.321.570	28.305	2.377.372	26.003.467
Προσθήκες		40.759		7.190	408.899		18.765	475.613
Λοιπές μεταβολές παγίων								-
Μεταφορές								-
Πωλήσεις και διαγραφές					(49.614)			(49.614)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	2.445.211	6.986.187	66.630	4.826.140	9.680.854	28.305	2.396.138	26.429.465
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	-	(665.937)	(59.817)	(3.981.663)	(7.605.111)	(19.862)	(1.072.828)	(13.405.217)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων								-
Μεταφορές								-
Αποσβέσεις		(70.188)	(1.947)	(289.825)	(457.520)		(336.291)	(1.155.772)
Πωλήσεις και διαγραφές					15			15
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	-	(736.125)	(61.764)	(4.271.488)	(8.062.616)	(19.862)	(1.409.119)	(14.560.974)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2022	2.445.211	6.250.062	4.866	554.652	1.618.238	8.443	987.019	11.868.491

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός- Τεχνικές εγκαταστάσεις	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Έπιπλα & λοιπός Εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης επί παγίων	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	3.375.363	10.944.608	15.660.097	279.645	4.676.064	9.694.425	158.680	2.040.904	46.829.784
Προσθήκες	-	38.740	202.943	782	142.887	295.723	309.207	577.790	1.568.072
Λοιπές μεταβολές παγίων	-	-	(167.186)	-	-	11	-	-	(167.175)
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	(91.401)	-	(91.401)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(367.923)	-	-	-	-	-	(367.923)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	3.375.363	10.983.348	15.327.931	280.428	4.818.950	9.990.159	376.486	2.618.694	47.771.357
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	-	(968.412)	(9.480.295)	(226.296)	(3.667.371)	(7.763.210)	(19.862)	(751.627)	(22.877.071)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	161.981	-	-	-	-	-	161.981
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	(134.737)	(735.956)	(12.721)	(314.292)	(465.348)	-	(356.738)	(2.019.792)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	367.923	-	-	-	-	-	367.923
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	-	(1.103.149)	(9.686.346)	(239.017)	(3.981.662)	(8.228.557)	(19.862)	(1.108.365)	(24.366.959)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2021	3.375.363	9.880.199	5.641.584	41.411	837.288	1.761.601	356.624	1.510.329	23.404.398
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	3.375.363	10.983.348	15.327.931	280.428	4.818.950	9.990.159	376.486	2.618.694	47.771.357
Προσθήκες	-	40.759	128.098	-	7.190	428.304	683.459	18.765	1.306.575
Λοιπές μεταβολές παγίων	-	-	-	-	-	-	24.424	-	24.424
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	-	-	(49.614)	-	-	(49.614)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	3.375.363	11.024.107	15.456.029	280.428	4.826.140	10.368.848	1.084.369	2.637.459	49.052.743
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	-	(1.103.149)	(9.686.346)	(239.017)	(3.981.662)	(8.228.557)	(19.862)	(1.108.365)	(24.366.959)
Λοιπές μεταβολές αποσβέσεων	-	-	(32)	-	-	-	-	-	(32)
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις	-	(306.032)	(435.934)	(12.495)	(289.825)	(471.883)	-	(348.137)	(1.864.305)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-	-	-	15	-	-	15
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	-	(1.409.181)	(10.122.312)	(251.512)	(4.271.488)	(8.700.425)	(19.862)	(1.456.501)	(26.231.281)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2022	3.375.363	9.614.926	5.333.717	28.916	554.653	1.668.423	1.064.507	1.180.958	22.821.462

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ποσά σε €	Όμιλος	Τράπεζα
	Γήπεδα - οικόπεδα & Κτίρια	Γήπεδα και οικόπεδα
Αξία κτήσης		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	34.601.906	18.232.000
Προσθήκες	293.329	286.207
Μεταφορές από Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	-	-
Μεταφορές από Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	9.401.546	7.510.210
Διαφορές Αποτίμησης στην εύλογη αξία	2.681.144	1.602.480
Διαγραφές	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	46.977.925	27.630.897
Αξία κτήσης		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	46.977.925	27.630.897
Προσθήκες	874.896	874.896
Μεταφορές από Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	-	-
Μεταφορές από Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	-	-
Διαφορές Αποτίμησης στην εύλογη αξία	2.007.453	1.606.453
Διαγραφές/Πωλήσεις	(292.246)	(292.246)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	49.568.028	29.820.000

Ένα σημαντικό μέρος των μεταβολών που προέκυψαν στο κονδύλι «Ακινήτων Επενδύσεων» κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 αφορά μεταβολή από εύλογη αξία ακινήτων ποσού €2 εκ. (2021: €2,7 εκ.) και €1,6 εκ. (2021: €1,6 εκ.) για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα. Οι προαναφερθείσες μεταβολές από αποτίμηση στην εύλογη αξία καθώς και τα καθαρά αποτελέσματα από πωλήσεις ακινήτων απεικονίζονται στο κονδύλι «Καθαρά Λοιπά Έσοδα» της κατάστασης των αποτελεσμάτων της χρήσης. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των «Ακινήτων Επενδύσεων» χρησιμοποιούνται εκτιμητικές μέθοδοι, όπως αναλύεται στην Σημείωση 2.14 «Ακίνητα Επενδύσεων». Οι εύλογες αξίες των «Ακινήτων επενδύσεων» του Ομίλου και της Τράπεζας κατηγοριοποιούνται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους				
Χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων	-	82.424	-	82.424
Χρηματοοικονομικά μέσα στο αποσβεσμένο κόστος	39	39	39	39
Δάνεια σε πελάτες	13.331.017	16.454.118	13.331.017	16.454.118
Συμμετοχές σε θυγατρικές	3.841.000	3.708.831	3.841.000	3.708.831
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες	-	-	-	-
Επενδυτικοί τίτλοι	2.082.593	2.228.325	2.082.593	2.228.325
Περιουσία, βιομηχανοστάσια και εξοπλισμός	(1.094.685)	(1.175.039)	(1.003.179)	(1.089.733)
Επενδυτική περιουσία	(2.458.060)	(8.012.960)	(2.458.060)	(8.012.960)
Ασώματα στοιχεία ενεργητικού	(201.431)	(125.595)	(203.008)	(128.145)
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά της παρ.3 του αρ.27 Ν.4172/13	1.908.038	2.043.863	1.908.038	2.043.863
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.574.763	7.703.484	2.495.324	7.617.404
Υποσύνολο	19.983.274	22.907.490	19.993.765	22.904.166
Λοιπά στοιχεία παθητικού	197.652	354.323	145.655	293.985
Υποσύνολο	197.652	354.323	145.655	293.985
Από μεταφερόμενη ζημία	-	-	-	-
Σύνολο	20.180.926	23.261.813	20.139.421	23.198.152

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους				
Περιουσία, βιομηχανοστάσια και εξοπλισμός	1.311.381	1.670.253	-	-
Επενδυτική περιουσία	722.978	1.607.379	-	-
Ασώματα στοιχεία ενεργητικού	(76.170)	(101.674)	-	-
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες	3.404	565.740	-	-
Επενδυτικοί τίτλοι	1.316.751	146.416	-	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(256.069)	(1.254.826)	-	-
Αναγνώριση Φορολογικών Ζημιών	(142.046)	(217.946)	-	-
Υποσύνολο	2.880.229	2.415.342	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(27.231)	(21.895)	-	-
Αποθεματικό προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	-	-	-	-
Από μεταφερόμενη ζημία	-	-	-	-
Σύνολο	2.852.998	2.393.448	-	-

Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν συμψηφίσει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους ανά εταιρεία ξεχωριστά.

Οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους στην Τράπεζα και στον Όμιλο προέρχονται κατά κύριο λόγο από διαφορές στη λογιστική βάση και τη φορολογική βάση οι οποίες δεν έχουν ημερομηνία λήξης και κατά συνέπεια η ανακτησιμότητα τους δεν τίθεται σε αμφισβήτηση στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Κοινοτική Οδηγία 575/2013 περί κεφαλαιακών απαιτήσεων αναφέρει ότι οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που στηρίζονται σε μελλοντική κερδοφορία και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια πρέπει να αφαιρούνται από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 της Τράπεζας. Εντούτοις, το άρθρο 27Α του Ν.4172/2013, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτού (Ν.4303/2014 και Ν.4340/2015) επιτρέπουν, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, την μετατροπή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προέκυψαν από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και οι οποίες έχουν λογιστεί έως 30 Ιουνίου 2015 σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού δημοσίου (Φορολογικές Πιστώσεις). Η Τράπεζα, βάσει της απόφασης της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 24 Νοεμβρίου 2015, έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.4340/2015). Οι διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, αφορούν στην προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με το άρθρο 43 του Ν. 4465/04.04.2017 τροποποιήθηκαν τα άρθρα 27 και 27α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013). Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, η χρεωστική διαφορά που θα προκύψει για τα εποπτευόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικά πρόσωπα από την οριστική διαγραφή χρεών οφειλετών τους καθώς και η ζημία από την πώληση δανείων, αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα και αποσβένονται σε διάστημα 20 ετών. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που θα αναγνωρισθεί από την ανωτέρω χρεωστική διαφορά καθώς και από τυχόν λογιστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων οι οποίες δεν έχουν μετατραπεί σε χρεωστική διαφορά μέχρι το τέλος του εκάστοτε έτους της λογιστικής διαγραφής, μετατρέπονται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις.

Το συνολικό ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που θα προκύψει (α) από τη χρεωστική διαφορά λόγω της οριστικής διαγραφής χρεών οφειλετών και της πώλησης δανείων, (β) από τις προσωρινές διαφορές που θα προκύψουν από τις λογιστικές διαγραφές δανείων και πιστώσεων καθώς επίσης (γ) από τις προσωρινές διαφορές επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου δεν μπορεί να υπερβεί το συνολικό ποσό φόρου επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχε αναγνωρισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015. Με τη ρύθμιση αυτή, που τέθηκε σε ισχύ από 01.01.2016, διασφαλίζεται ότι οι διαγραφές και αναδιαρθρώσεις δανείων με σκοπό τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων δεν θα οδηγήσουν σε απώλεια εποπτικών κεφαλαίων.

Οι επιλέξιμες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της 31.12.2022 που εμπίπτουν Άρθρο 27α του Ν.4172/2013, ανήλθαν σε **€18,2** εκ. τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε επίπεδο Τράπεζας. Πρόκειται για τον αναλογούντα φόρο, 29% επί των προσωρινών διαφορών των συσσωρευμένων προβλέψεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, οι οποίες είχαν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015. Η ύπαρξη φορολογικών ζημιών συνιστά τη βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία Φορολογικών Πιστώσεων, και οι οποίες υπολογίζονται ως ποσοστό των λογιστικών μετά από φόρους ζημιών βάσει ΔΠΧΑ προς τα Ίδια Κεφάλαια (μη-συμπεριλαμβανομένων των ζημιών της χρήσης). Το ποσοστό αυτό εφαρμόζεται στο υπόλοιπο των επιλέξιμων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ενός συγκεκριμένου έτους για να υπολογιστεί η Φορολογική Πίστωση που θα μετατραπεί στο έτος αυτό σε σχέση με το προηγούμενο φορολογικό έτος. Η Κοινοτική Οδηγία 575/2013 επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να μην αφαιρούν για σκοπούς υπολογισμού του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τις επιλέξιμες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από το Κεφάλαιο Κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1.

Με το άρθρο 82 του Ν.4472/19.5.2017 προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια προς το Ελληνικό Δημόσιο για το ποσό της εγγυημένης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που προκύπτει από τη διαφορά του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή (σήμερα 29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε μέχρι 31.12.2014 (26%). Το ποσό της προμήθειας που κατέβαλε η Τράπεζα και αφορούσε το έτος **2022**, ανέρχεται σε €31 χιλ. περίπου.

Ο φορολογικός συντελεστής για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία είναι 22% από το 2021. Ο συντελεστής αυτός αφορά μόνο τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις που αναγνωρίζουν οι θυγατρικές εταιρίες της Τράπεζας.

Με ρητή αναφορά του νόμου, ο συντελεστής αυτός δεν αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία εξακολουθεί να είναι 29%, εφόσον έχουν ενταχθεί και υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 27^Α του ν.4172/2013.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις φόρων	126.175	96.664	65.512	83.214
Προπληρωθέντα έξοδα	251.388	439.684	118.625	144.155
Εσοδα εισπρακτέα	61.393	25.430	61.393	25.430
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	7.123.262	10.840.680	7.123.262	10.840.680
Αποθέματα Ακινήτων	16.843.814	16.950.224	8.787.778	8.615.549
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	12.255.571	7.027.235	4.646.140	1.513.549
Λοιπά	8.481.811	8.907.446	2.296.114	5.137.240
Σύνολο	45.143.413	44.287.363	23.098.823	26.359.817

Η Οδηγία 2014/49 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία θεσπίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες που αφορούν τη σύσταση και τη λειτουργία των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων, ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το νόμο 4370/2016. Βάσει του νόμου αυτού, τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν υποχρέωση συμμετοχής στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (Τ.Ε.Κ.Ε.). Στον παραπάνω πίνακα το «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων» αφορά τη συμμετοχή της Τράπεζας στο ενεργητικό του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων συνολικού ποσού **€7,1** εκ. την 31.12.2022 (31.12.2021: €10,8 εκ.).

Τα «Λοιπά» στοιχεία για τον Όμιλο περιλαμβάνουν και την αξία αποθεμάτων εμπορευμάτων την 31.12.2022 των εταιρειών «ΑΒΕΑ» και «ΒΙΟ.ΧΥΜ» συνολικού ποσού €5,5 εκ. (31.12.2021: €3,5 εκ.).

Τα «Αποθέματα ακινήτων» αφορούν ακίνητα από πλειστηριασμούς ή από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων για την Τράπεζα, ενώ για τον Όμιλο περιλαμβάνει και αποθέματα ακινήτων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Τα κονδύλια αυτά αποτιμήθηκαν στην μικρότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσης τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Η κίνηση των «Αποθεμάτων ακινήτων» φαίνεται στο παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	Όμιλος	Τράπεζα
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2021	26.129.318	11.521.110
Προσθήκες	195.014	4.604.649
Μεταφορές από/ (προς) Ακίνητα Επενδύσεων	(9.401.546)	(7.510.210)
Διαφορές Αποτίμησης	27.438	-
Διαγραφές/ Πωλήσεις	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2021	16.950.224	8.615.549
Προσθήκες	371.199	370.684
Μεταφορές από/ (προς) Ακίνητα Επενδύσεων	-	-
Διαφορές Αποτίμησης	(283.721)	(4.568)
Διαγραφές/ Πωλήσεις	(193.888)	(193.888)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022	16.843.814	8.787.778

**ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ**
α) Υποχρεώσεις προς Πελάτες
Υποχρεώσεις προς Πελάτες

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
<i>Καταθέσεις:</i>				
Ταμειυτηρίου	104.919.044	92.639.850	104.919.044	92.639.850
Τρεχούμενοι & Όψεως	87.170.363	65.966.808	87.814.215	66.337.733
Προθεσμίας	404.961.621	440.700.080	404.961.621	440.700.080
Σύνολο	597.051.029	599.306.738	597.694.881	599.677.662

Σύμφωνα με το Ν.4151/2013, όλοι οι αδρανείς λογαριασμοί καταθέσεων μετά την πάροδο 20 ετών υπόκεινται σε παραγραφή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα υποχρεούνται μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους να αποδίδουν τα ταμειακά διαθέσιμα αυτών των αδρανών λογαριασμών στο Ελληνικό δημόσιο.

Μετά την τροποποίηση των capital controls (Γ.Δ.Ο.Π. 0001695 ΕΞ 2017/Χ.Π. 1917 ΦΕΚ 3976 14/11/2017) ενεργοποιήθηκαν ξανά οι διατάξεις του νόμου 4151/2013 όσον αφορά το χειρισμό αδρανών λογαριασμών για απόδοση προς στο Δημόσιο όπου είχαν ανασταλεί σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφο 6 της Νομοθετικής Πράξης που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως «Ν.84/18.7.2015». Οι λογαριασμοί που έκλεισαν 20ετία μέσα στο έτος 2022 ανέρχονται σε 19,5χιλ. €.

β) Υποχρεώσεις προς άλλα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
<i>Υποχρεώσεις σε άλλες Τράπεζες</i>				
Όψεως	2.635.199	2.683.768	1.564.063	1.566.381
Προθεσμίας	-	-	-	-
Σύνολο	2.635.199	2.683.768	1.564.063	1.566.381

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Πιστωτές και προμηθευτές	2.893.349	3.888.479	145.477	657.342
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων προς απόδοση (μέσω DIAS)*	508.825	184.820	508.825	184.820
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος) και ασφαλιστικούς οργανισμούς	1.389.135	1.097.346	988.684	804.072
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	523.992	296.430	33.513	23.160
Λοιπές υποχρεώσεις	6.367.097	4.972.193	2.637.290	3.637.716
Σύνολο	11.682.399	10.439.268	4.313.789	5.307.110

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ
α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν εκκρεμείς απαιτήσεις και αγωγές κατά της Τράπεζας. Με βάση την ενημέρωση των Νομικών Συμβούλων της Τράπεζας προς τη Διοίκηση, δεν μπορεί να γίνει στην παρούσα χρονική στιγμή ασφαλής εκτίμηση για την έκβαση των υποθέσεων αυτών εφόσον κάποιες βρίσκονται σε αρχικό στάδιο και κάποιες άλλες δεν έχουν καταστεί τελεσίδικες ενώ η διευθέτησή τους μπορεί να διαρκέσει αρκετά έτη.

Στα πλαίσια των διεκδικήσεων από απαιτήσεις κατά πελατών της, η Τράπεζα έχει προβεί σε νομικές ενέργειες για τη δικαστική είσπραξη καθυστερούμενων οφειλών.

Ειδικότερα:

Όσον αφορά τις δικαστικές διενέξεις - αγωγές που έχουν γίνει από συνεταίρους κατά της Τράπεζας και έχουν ως αίτημα την αποζημίωση των εναγόντων λόγω της επικαλούμενης εκ μέρους τους ζημίας που έχουν υποστεί από την κατάρτιση των Συμβάσεων Ειδικού Λογαριασμού Αποδίδω, έχουν εκδικαστεί μέχρι αρχές του 2023 μέρος αυτών ποσού €35εκ. περίπου εκ των οποίων ποσό €10εκ. περίπου αφορά αποφάσεις οι οποίες δικαίωσαν την Τράπεζα.

Για τις υπόλοιπες αγωγές που έχουν εκδικασθεί εις βάρος της Τράπεζας, έχει επιδικαστεί ποσό €22εκ. περίπου με προσωρινά εκτελεστά ποσά €6,4 εκ. περίπου. Για τις παραπάνω αγωγές η Τράπεζα έχει ασκήσει έφεση.

Σημειώνεται ότι για το ενδεχόμενο κινδύνου που ελλοχεύει από τη μη επανείσπραξη του συνόλου των απαιτήσεων που έχει καταβάλει ως προσωρινά εκτελεστέα ποσά, η Τράπεζα διενήργησε επιπρόσθετη πρόβλεψη εις βάρος των αποτελεσμάτων της κατά το 2022 ποσού €3εκ. περίπου (βλ. σημείωση 10), ενώ η σωρευτική πρόβλεψη για το σύνολο των προσωρινών εκτελεστέων απαιτήσεων της μέχρι την 31.12.2022, ανέρχεται στο ποσό €6,35 εκ περίπου. Για τα ποσά αυτά έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία επανείσπραξης για τις εφετειακές αποφάσεις που έχει δικαιωθεί η Τράπεζα.

Από το σύνολο των αγωγών οι οποίες έχουν εκδικαστεί, έχουν εκδοθεί τριάντα έξι εφετειακές αποφάσεις που δικαιώνουν τους αντιδίκους κατά των οποίων έχουν ήδη ασκηθεί αιτήσεις αναιρέσεως από την Τράπεζα ενώπιον του Αρείου Πάγου. Για δύο αιτήσεις αναιρέσεως που έχουμε ασκήσει έχουν ήδη δικασθεί ενώπιον του Αρείου Πάγου και αναμένεται η έκδοση αποφάσεων.

Αντίστοιχα έχουν εκδοθεί δέκα εφετειακές αποφάσεις που δικαιώνουν την Τράπεζα εκ των οποίων μία έχει καταστεί αμετάκλητη υπέρ της Τράπεζας (βάσει της υπ' αριθ. 1197/2021 απόφαση του Αρείου Πάγου) ενώ για τις υπόλοιπες εννέα έχουν ασκηθεί αναιρέσεις από τους αντιδίκους. Δύο αιτήσεις αναιρέσεως που έχουν ασκήσει οι αντιδικοί έχουν ήδη δικασθεί ενώπιον του Αρείου Πάγου και αναμένεται η έκδοση αποφάσεων.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε αντίδικος της Τράπεζάς μας κατά της υπ' αριθ. 99/2019 του Εφετείου Κρήτης εκδόθηκε υπέρ της Τράπεζας η υπ' αριθ. 1197/2021 απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία, κατόπιν παραιτήσεως της αντιδίκου από το δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως, κατήργησε τη δίκη. Επομένως, η απόφαση 99/2019 του Εφετείου Κρήτης έχει καταστεί αμετάκλητη.

Επίσης έχει εκδοθεί η απόφαση 1007/2019 του Αρείου Πάγου που έκανε δεκτή την αναίρεση της Τράπεζας και εξαφάνισε στο σύνολό της την απόφαση του Εφετείου παραπέμποντας την υπόθεση στο Εφετείο για να δικαστεί από άλλη σύνθεση. Το Εφετείο Κρήτης, δικάζοντας με νέα σύνθεση, εξέδωσε την απόφαση ΜΕΦΚρ 133/2020 με την οποία έκανε δεκτή ως ουσία βάσιμη την έφεση και τους πρόσθετους λόγους έφεσης που άσκησε η Τράπεζα, απέρριψε ως ουσία αβάσιμη την έφεση της αντιδίκου και εν τέλει απέρριψε ως ουσία αβάσιμη και την αγωγή της αντιδίκου κατά της Τράπεζας, δικαιώνοντας κατ' αυτό τον τρόπο την Τράπεζα. Κατά της απόφασης του Εφετείου έχει ασκήσει αίτηση αναίρεσεως η αντίδικος, η οποία συζητήθηκε την 17/10/2022 και αναμένεται η έκδοση απόφασης. Για τις λοιπές αποφάσεις εκκρεμούν προς εκδίκαση εφέσεις και ημών και των αντιδίκων.

Βάσει των παραπάνω η εκτίμηση των δικηγόρων/νομικών συμβούλων της Τράπεζας είναι ότι οι αγωγές εν τέλει θα απορριφθούν για συγκεκριμένους λόγους που έχουν να κάνουν με την πληρότητα των εγγράφων τα οποία παρουσιάζονται από την Τράπεζα και τα οποία αποδεικνύουν την νομιμότητά και την τήρηση των νόμων και κανόνων οι οποίοι επιβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα και κατά συνέπεια στις συναλλαγές της Τράπεζας με τους πελάτες της. Οι αντίθετες εφευακές αποφάσεις που δικαιώνουν τους αντιδίκους, δεχόμενες αδικπρακτική συμπεριφορά της Τράπεζάς μας, κατά την άποψη των Νομικών Συμβούλων, ερμηνεύουν και εφαρμόζουν εσφαλμένως το νόμο, παραλείπουν να κρίνουν προβληθέντα κρίσιμα για την έκβαση της δίκης πραγματικά περιστατικά και στερούνται νομίμου βάσεως. Καίριας σημασίας θα είναι, επομένως, οι αναμενόμενες να εκδοθούν τέσσερις αποφάσεις του Αρείου Πάγου.

Συνεπώς η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά, λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω καθώς και της πολυπλοκότητας των υποθέσεων και της χρονικής διάρκειάς τους, ότι η οριστική διευθέτηση, μέχρι το αμετάκλητο αυτών, θα έχει θετική έκβαση για την Τράπεζα και δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις, ως εκ τούτου η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε σχηματισμό σχετικής πρόβλεψης.

β. Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Η Τράπεζα έχει ανέλεγκτες φορολογικά τις χρήσεις 2017 έως και 2022 ενώ έχει σχηματίσει σωρευτικές προβλέψεις ποσού €50.000 για τις εν λόγω ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις οι οποίες και κρίνονται επαρκείς.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτός της θυγατρικής «Α.Β.Ε.Α ΑΕ» που έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη ποσού €80χιλ περίπου, σε επίπεδο Ομίλου, δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις για τυχόν διαφορές που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διενέργεια μελλοντικού φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων τους εφόσον φορολογικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν στο παρελθόν και μάλιστα σε χρήσεις με λογιστικά και φορολογικά κέρδη δεν οδήγησαν στην επιβολή σημαντικών πρόσθετων φόρων. Στην παρούσα κατάσταση και με την πλειοψηφία των ανέλεγκτων χρήσεων των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου να αφορούν σε χρήσεις με λογιστικές και φορολογικές ζημιές η διενέργεια εκτίμησης σε επίπεδο Ομίλου για τον σχηματισμό πρόβλεψης καθίσταται δυσχερής ενώ η Διοίκηση εκτιμά ότι οι όποιες διαφορές φορολογικού ελέγχου πιθανώς προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση του Ομίλου.

Η Τράπεζα και οι θυγατρικές της δεν υποχρεούταν στην έκδοση Φορολογικού Πιστοποιητικού από Ορκωτό Ελεγκτή έως και τη χρήση 2015 ενώ από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του «Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού» έγινε προαιρετική (με εξαίρεση την Τράπεζα που δεν εμπίπτει ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός στις διατάξεις εταιριών για προαιρετικό Φορολογικό Πιστοποιητικό) για τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου. Από αυτές, η εταιρεία «ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.» επέλεξε την υπαγωγή της στη διενέργεια ελέγχου Πιστοποιητικού Φορολογικής Συμμόρφωσης στη χρήσης 2016 (σχετική Έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς παρατηρήσεις) ενώ και η «ΑΒΕΑ Α.Ε.» επέλεξε την υπαγωγή σε Φορολογικό Πιστοποιητικό του για τις χρήσεις του 2018 έως και 2021.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου έχουν ως εξής:

Επωνυμία θυγατρικής	Ανέλεγκτες χρήσεις
ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	2017 – 2022
ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ.	2017 – 2022
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ PRIME ENERGY Α.Ε	2017 - 2022
ΧΑΝΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	2017 - 2020
ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.	2017 - 2022
ΑΒΕΑ Α.Ε.	2017, 2022

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Οι δανειακές δεσμεύσεις αφορούν εν ισχύ εγγυητικές επιστολές που έχει εκδώσει η Τράπεζα επ' ονόματι των πελατών της και αναλύονται στη Σημείωση 4.3.6.2.

δ. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις αφορούν υποχρεώσεις καταβολής μισθωμάτων (ενοικίων) προς εκμισθωτές για τον Όμιλο και την Τράπεζα. Στον κάτωθι πίνακα απεικονίζονται οι ελάχιστες εκτιμώμενες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων:

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Έως ένα (1) έτος	399.686	416.099	383.086	399.499
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	748.994	1.060.017	715.794	1.010.217
Πέραν των πέντε (5) ετών	76.670	138.081	76.670	138.081
Σύνολο	1.225.350	1.614.197	1.175.550	1.547.797

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

Το σύνολο του καταβλημένου συνεταιριστικού κεφαλαίου και της διαφοράς υπέρ το άρτιο του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021 έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Τράπεζα					Όμιλος	
	# μεριδίων	Ονομαστική αξία	Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο Κεφαλαίου (Τράπεζα)	Ίδιες Συνεταιριστικές Μεριδες	Σύνολο Κεφαλαίου (Όμιλος)
Κατά την 31.12.2021	6.596.549	3	19.789.647	85.100.926	104.890.573	(303.890)	104.586.683
Κατά την 31.12.2022	6.602.937	3	19.808.811	85.178.221	104.987.032	(303.890)	104.683.142

Στον κάτωθι πίνακα απεικονίζεται η κίνηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου και της διαφοράς από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο για τις χρήσεις 2022 και 2021:

Ποσά σε €	Τράπεζα		
	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1η Ιανουαρίου 2021	19.739.325	84.897.961	104.637.286
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	50.322	202.965	253.287
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2021 (Τράπεζα)	19.789.647	85.100.926	104.890.573
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295	96.459
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2022 (Τράπεζα)	19.808.811	85.178.221	104.987.032

Ποσά σε €	Όμιλος			Σύνολο
	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	Ίδιες Συνεταιριστικές Μεριδες	
Υπόλοιπο έναρξης 1η Ιανουαρίου 2021	19.739.325	84.897.961	(303.890)	104.333.396
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	50.322	202.965		253.287
(Αγορές)/ Πωλήσεις Ιδίων Συνεταιριστικών μερίδων				-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2021 (Όμιλος)	19.789.647	85.100.926	(303.890)	104.586.683
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	19.164	77.295		96.459
(Αγορές)/ Πωλήσεις Ιδίων Συνεταιριστικών μερίδων				-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2022 (Όμιλος)	19.808.811	85.178.221	(303.890)	104.683.142

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	17.275.267	16.627.878	17.275.267	16.627.878
Εκδόσεις ομολόγων	-	3.150.000	-	3.150.000
Λήξη ομολόγων	-	(2.500.000)	-	(2.500.000)
Μεταβολή Δεδουλευμένου τόκου	(2.115)	(2.612)	(2.115)	(2.612)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	17.273.152	17.275.267	17.273.152	17.275.267

Η Τράπεζα κατά το 2021 προχώρησε σε νέα έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους €3,15 εκ., διάρκειας 7 ετών από την ημερομηνία έκδοσης, η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξαμηνιαία με επιτόκιο 3,5%, ενώ έληξε και αποπληρώθηκε ομόλογο ποσό €2,5 εκ. έκδοσης 2016.

Το 2020 η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους €4 εκ., διάρκειας 7 ετών από την ημερομηνία έκδοσης, η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξαμηνιαία με επιτόκιο 4,%, ενώ έληξε και αποπληρώθηκε ποσό €9 εκ. ομολόγου έκδοσης 2015.

Το 2019 η Τράπεζα προχώρησε σε τρεις εκδόσεις ομολόγων ονομαστικής αξίας €10.000 το καθένα συνολικού ποσού €5.9 εκ. με ιδιωτική τοποθέτηση. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα εξέδωσε ομόλογο ποσού €1,9 εκ. την 30.06.2019 (απόφαση Γ.Σ. 17.06.2018), ομόλογο ποσού €3 εκ. την 31.10.2019 (απόφαση Γ.Σ. 14.07.2019) και τέλος ομόλογο ποσού €1 εκ. την 15.11.2019 (απόφαση Γ.Σ. 14.07.2019), η διάρκεια των οποίων ορίστηκε σε 7 έτη από την ημερομηνία έκδοσης ενώ η περίοδος καταβολής τοκομεριδίου ορίστηκε εξαμηνιαία με επιτόκια 4,75%, και 5,3% αντίστοιχα. Τα ομόλογα όπως ίσχυε και σε προηγούμενες εκδόσεις της Τράπεζας είναι μη εξασφαλισμένα και κατατάσσονται εξολοκλήρου μετά τις απαιτήσεις πλήρους εξασφάλισης όλων των άλλων πιστωτών της Τράπεζας. Η εξόφληση του κεφαλαίου θα γίνει σε μία δόση, στο τέλος της διάρκειας των Ομολόγων.

Ο κυριότερος λόγος για τον οποίο προχωρά η Τράπεζα στην έκδοση των Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης είναι μεταξύ άλλων η ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων της (Κεφάλαια Κατηγορίας 2) και κατ' επέκταση του συνολικού Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAR).

Τα καθαρά έσοδα της έκδοσης των Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης υπήχθησαν στην κατηγορία των Κεφαλαίων της Κατηγορίας 2 (Tier II) της Τράπεζας, όπως ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τον Ν. 4261/2014 και το άρθρο 92 του Κανονισμού 575/2013, με σκοπό την ενίσχυση των κεφαλαίων της Τράπεζας.

Χαρακτηριστικά ομολόγων	Όροι						
	Εκδόσεως 2017	Εκδόσεως 2018	Εκδόσεως 2019	Εκδόσεως 2019	Εκδόσεως 2019	Εκδόσεως 2020	Εκδόσεως 2021
	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)
	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι	Όροι
Ημερομηνία έκδοσης	29/12/2017	15/6/2018	30/6/2019	31/10/2019	15/11/2019	31/12/2020	31/12/2021
Ημερομηνία λήξης	29/12/2024	15/6/2025	30/6/2026	31/10/2026	15/11/2026	31/12/2027	31/12/2028
Έτη	7	7	7	7	7	7	7
Ποσό	2.070.000	2.110.000	1.900.000	3.000.000	1.000.000	4.000.000	3.150.000
Ονομαστική αξία ομολόγου	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Πλήθος Ομολογιών	207	211	190	300	100	400	315
Επιτόκιο	4,75%	4,75%	4,75%	5,30%	5,30%	4,00%	3,50%
Καταβολή τόκου	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες	Εξαμηνιαίως /365 ημέρες
Αναγνώριση στα Εποπτικά Κεφάλαια Κατηγορίας 2	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II	Tier II

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ποσά σε χιλ.€	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Απατήσεις	12.626,7	28.643,1	50.688,4	63.103,2
Υποχρεώσεις	4.626,9	5.886,7	5.270,8	6.257,6
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	500,1	1.522,4	503,6	1.525,9

Ποσά σε χιλ.€	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα (Σύνολο)	786,1	1.604,2	3.288,4	4.088,4
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα (Σύνολο)	23,0	35,2	23,0	35,2

Οι αποζημιώσεις και οι αμοιβές των στελεχών και μελών Δ.Σ. της Τράπεζας και του Ομίλου από 1 Ιανουαρίου έως και την 31 Δεκεμβρίου 2022 έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλ.€	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αποζημιώσεις Μελών ΔΣ - Παράσταση στο ΔΣ	22,7	26,6	22,7	26,6
Αμοιβές Μελών ΔΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (με Α.Π.Υ.) *	346,9	357,2	281,2	281,2
Αμοιβές Δ/κων στελεχών Τράπεζας- μισθοδοσία	859,3	703,4	859,3	703,4
Ποσά σε χιλ.€	1.228,9	1.087,1	1.163,2	1.011,2

Οι διεταιρικές συναλλαγές που αναφέρονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί σε όρους αγοράς και καθαρά εμπορική βάση (in an arm's length transactions). Οι χορηγήσεις έχουν εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας και έχουν δοθεί στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα οι χορηγήσεις προς τα συνδεδεμένα μέρη:

- Α) έχουν χορηγηθεί υπό το σύνθητες επιχειρηματικό πλαίσιο,
- Β) περιλάμβαναν τους ίδιους όρους (επιτόκιο, εξασφαλίσεις) με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους,
- Γ) εξυπηρετούνται κανονικά και έχει σχηματιστεί πρόβλεψη - σε κάποιες περιπτώσεις - για τα υπόλοιπά τους,
- Δ) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο αποπληρωμής από το σύνθητες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΕΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Επωνυμία θυγατρικής	Ποσοστό ψήφου Ομίλου	
	31.12.2022	31.12.2021
ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	74,46%	74,46%
ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ.	100,00%	100,00%
ΒΙΟΧΥΜ Α.Ε.	79,88%	79,88%
ΑΒΕΑ	71,69%	71,69%
Όμιλος PRIME ENERGY Α.Ε	100,00%	100,00%

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών συμπεριλαμβάνονται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και με την μέθοδο της καθαρής θέσης στον ατομικό ισολογισμό της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ποσά σε €	Όμιλος	
	2022	2021
<u>Συμμετοχή μέσω "ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ."</u>		
Συμμετοχή στην "Βιομη/νια Επεξ/σις Γάλακτος Α.Ε"	25,00%	25,00%
Συμμετοχή στην "Αφοί Χιωτάκη Α.Β.Ε.Ε"	48,98%	48,98%

Κατά το 2022 δεν σημειώθηκαν σημαντικές μεταβολές στα ποσοστά των συμμετοχών του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις.

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθεται η κίνηση των συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις για το 2022 και το 2021:

Ποσά σε €	Όμιλος	
	2022	2021
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	47.534	112.114
Προσθήκες	-	29.000
Αναλογία κερδών/ (ζημιών)	-	-
Λοιπές Μεταβολές	(33.489)	(93.580)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	14.045	47.534

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	84.692	89.804	49.600	49.600
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	9.300	10.540	-	-
Αμοιβές για μη ελεγκτικές υπηρεσίες	2.352	3.100	2.352	3.100
Σύνολο	96.344	103.444	51.952	52.700

Η ελεγκτική εταιρεία "APEX Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε." ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής για τη χρήση 2022. Για την προηγούμενη χρήση του 2021 ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής ήταν η ελεγκτική εταιρεία "ΥΗΥ ΑΞΩΝ Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.". Στον παραπάνω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στον Όμιλο από τις παραπάνω ελεγκτικές εταιρείες .

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Τακτικό αποθεματικό	2.636.419	2.614.059	2.614.059	2.614.059
Φορολογημένα	549.071	549.071	549.071	549.071
Αποθεματικό καταστατικού	983.698	983.698	983.698	983.698
Αποθεματικό εγγραφής	137.755	137.755	137.755	137.755
Λοιπά αποθεματικά	353.128	293.818	124.175	64.679
Σύνολο	4.660.072	4.578.402	4.408.759	4.349.263

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Μισθώματα κτιρίων	590.208	285.740	485.339	197.786
Μισθώματα θυρίδων	13.080	15.305	13.080	15.305
Μισθώματα POS	106.793	101.565	106.793	101.565
Επιχορηγήσεις προγραμμάτων και αμοιβές προγραμμάτων ΕΣΠΑ	-	-	-	-
Λοιπά έσοδα	297.189	31.016	4.416	31.016
Αποτελέσματα από λοιπές μη τραπεζικές εργασίες	5.113.696	4.408.691	-	-
Σύνολο	6.120.965	4.842.317	609.628	345.673

Τα «Αποτελέσματα από λοιπές μη τραπεζικές εργασίες» του Ομίλου για τη χρήση 2022 συνολικού ποσού περίπου €5,1 εκ. (2021: €4,4 εκ.) περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο το μικτό κέρδος των ενοποιούμενων θυγατρικών εταιριών ΑΒΕΑ, ΒΙΟΧΥΜ και PRIME ENERGY.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσεως με φόρο εισοδήματος αναλύεται ως εξής :

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Τρέχων Φόρος	(455.704)	(37.956)	(126.000)	-
Αναβαλλόμενος Φόρος έσοδο / (έξοδο)	(3.516.136)	(1.934.782)	(3.034.430)	(424.410)
Σύνολο	(3.971.840)	(1.972.739)	(3.160.430)	(424.410)

Ο αναβαλλόμενος και ο τρέχοντας φόρος στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος προκύπτει ως εξής :

Ποσά σε €	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Διαφοράς Αποσβέσεων παγίων (Ενσώματα - Άυλα)	(150.740)	(15.805)	(80.391)	(29.758)
Αποτελέσματος πώλησης Χρηματ/κών στοιχείων στην εύλογη αξία	(72.824)	-	(82.424)	-
Προβλέψεων Πιστωτικού κινδύνου Δανείων	(2.214.026)	4.240.800	(2.214.026)	4.263.682
Αναστροφή προεξόφλησης εσόδων από τόκους χορηγήσεων	(909.076)	(3.310.653)	(909.076)	(3.310.653)
Προβλέψεων Πιστωτικού κινδύνου λοιπών απαιτήσεων	843.594	-	878.367	-
Αποτίμηση Επενδυτικών ακινήτων	(554.091)	(700.119)	(465.871)	(464.719)
Αποτίμηση Αποθεμάτων ακινήτων	62.738	(29.260)	1.325	-
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	19.020	10.419	21.979	17.336
Μεταβολή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης από αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά του αρ.27 Ν 4172/13	(135.824)	(135.824)	(135.824)	(135.824)
Αποαναγνώριση DTA θυγατρικών	-	-	-	-
Αποτίμηση χρηματ/μικών μέσων σε εύλογη αξία	-	-	-	-
Αναλογία ζημιών / (κερδών) από Θυγατρικές εταιρίες	132.169	(603.868)	132.169	(603.868)
Αναλογία ζημιών / (κερδών) από Συγγενείς εταιρίες	7.368	-	-	-
Αποτίμηση επενδυτικών τίτλων	(371.710)	(1.212.401)	(145.732)	(172.841)
Μεταβολή Φορολογικού Συντελεστή	-	-	-	-
Επίδραση από την αναγνώριση δικαιωμάτων χρήσης (βάσει του IFRS 16)	1.364	4.061	1.364	3.209
Τρέχων Φόρος εισοδήματος	(455.704)	(37.956)	(126.000)	-
Αναγνώριση Φορολογικών Ζημιών	(75.900)	18.924	-	-
Λοιπές προσαρμογές από προσωρινές διαφορές	(98.198)	(201.056)	(36.289)	9.025
Φόρος Εισοδήματος	(3.971.840)	(1.972.739)	(3.160.430)	(424.410)

Σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου βλέπε Σημείωση 22β.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

1. Η συγχώνευση με την Παγκρήτια Τράπεζα, βάσει σχετικής πρόβλεψης εμπεριεχόμενης στο από 13.04.2022 Ιδιωτικό Συμφωνητικό μεταξύ της Τράπεζας και της Παγκρήτιας Τράπεζας, έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί το αργότερο έως την 31.12.2022, πλην όμως αυτό δεν κατέστη εφικτό για λόγους που αφορούν αποκλειστικά την Παγκρήτια Τράπεζα και οφείλονται σε αυτή, όπως άλλωστε αποτυπώνεται και στις από 14.11.2022, 18.11.2022, 05.12.2022, 12.12.2022, 16.12.2022 και 26.01.2023 επιστολές της Τράπεζας προς την Παγκρήτια Τράπεζα και κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη και των προβλέψεων του από 13.04.2022 Ιδιωτικού Συμφωνητικού, δεν τίθεται ζήτημα καθ' οιονδήποτε τρόπο ευθύνης ή υπαιτιότητας της Τράπεζας για αυτή την εξέλιξη.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας στην προσεχή Τακτική Γενική Συνέλευση θα ζητήσει την παροχή εξουσιοδότησης για την υλοποίηση των προαπαιτούμενων ενεργειών για τον μετασχηματισμό του Πιστωτικού Συνεταιρισμού σε Ανώνυμη Εταιρεία.
3. Η θυγατρική εταιρεία ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε από κοινού με την Τράπεζα Χανίων έλαβε στο 2022 από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και από την Τράπεζα της Ελλάδος την έγκριση για την ίδρυση και λειτουργία Ανώνυμης Εταιρείας Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ), με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 36 εκ. ευρώ. Εντός του επόμενου χρονικού διαστήματος αναμένεται η ολοκλήρωση της σύστασης της εταιρίας.

Χανιά, 6 Ιουνίου 2023

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

 Ο Αντιπρόεδρος του
Δ.Σ.

Ο Ταμίας του Δ.Σ.

 Ο Διευθυντής Οικονομικών
Υπηρεσιών

Μιχαήλ Μαρακάκης

Γεώργιος Ανδρουλάκης

 Γεώργιος
Φαραντάκης

Δημήτριος Ζυμβραγουδάκης

Α.Δ.Τ.: ΑΟ 803253

Α.Δ.Τ.: ΑΕ974538

Α.Δ.Τ.: ΑΑ490974

Α.Δ.Τ.: ΑΙ 473388

ΑΡ.ΜΗΤΡ.ΑΔ. ΟΕΕ 0030682

Α' ΤΑΞΗΣ